

Izhaja ob 4. jutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica šte. 5/L
Telefon šte. 72, ponoči tud
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 96

Iskrinski oddelki: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 99

Podružnici: Maribor, Baravska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem čeku, zvečer: Ljub-
ljana št. 11.499. — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.441.

Ljubljana, 1. julija.

Odgoditev Narodne skupščine je pokazala vso slabost vladine pozicije. Seveda nihče ne verjame, da je odgoditev povzročil Radić. Vest, da je staval nekaj junktim med nettunskimi konvencijami in davčnim zakonom je očitno povsem neresna. Davčni zakon ni prišel preko čl. 11. v odboru. nettunske konvencije pa so bile predložene te dni in bi se bile včeraj popoldne v odboru lahko sprejele.

Pač pa ni nobenega dvoma, da je prišel veto iz Karlovih Varov in to iznenada, tako da ni bilo niti časa odločitve sejo nettunskega odbora, ki se je morala onemogočiti s tem, da so člani vladine večine od nje izostali. Vlada gospodara Uzunovića se je umaknila takoj, izrabivši že poprej dobljeno pooblastilo, odgoditi skupščino, če kaj ne gre po želji.

S tem je odklonjena vladina kriza saj za moment. Skupščina je šla domov in obljubljen je čas za razmišljanje in računanje. Med tem se povrne tudi Pašić iz Karlovih Varov in bo dana možnost mirno prevdati vse kombinacije.

Ta razvoj latentne krize sicer ni povsem po parlamentarnih načelih. Kajti četudi g. Ninčić ni vezal svojega obstoja na pogoji, da se nettunske konvencije sprejmejo že sedaj, je vendar njegov angažma za njihovo naglo rešitev bil tako nedvoumen, da je bil pravzaprav moral dati včeraj ostavko in z njim po vsej priliki tudi cela vlada. A dozorelost poletne sezone daje možnost, da se pokrije umik in čaka z ostavko, dokler se ne zberu tudi druge sestavine za novo politično situacijo.

Pravilni se nam zdijo komentarji, ki pravijo, da je z odgoditvijo skupščine g. Uzunović privratar moral javno priznati, da njegov obstoj zavisi od dobre volje g. Pašića. Izgleda, da je zadnji čas Pašić vse trdneje zagrabil nitke stranke in da je Ninčić-Maksimovićeva grupa izgubila. Ako bo Pašić zdravje milo, bo v poletni agitacijski kampanji ta opozicija morala položiti orožje, ako noče iti v nič, kjer se že nahaja g. Ljuba Jovanović.

Opozicija, ki se zbira okrog g. Davidovića, razgraja in se dela zelo razburjena. Saj je res, da so Davidovićeve prijatelji celo leto bili v precej neprijetni vlogi nekeke rezerve. Zato so postali nestrpnosti.

SDS med tem nadaljuje svojo akcijo v narodu. Potem ko so omarane radikalne kule v Bosni in Vojvodini, treba da se z idejami SDS seznanijo Šumadinci. Nastop g. Pribečevića pred tisoči Šumadincev v Kruševcu je bil jako srecen: pojasnil je, kako pošten tovariš je bila SDS v koalicijskih in kako grdo jo je prevarala radikalna stranka. Radikalom se odpirajo oči, kako je njihova stranka naposled iz vladohlepija zavrgla pogodbo, program in žrtvovala celo Pašića.

Akcija SDS je nedvomno zelo uspešna. Čim bolj se odmiče radikalna stranka od prejšnje linije in kompromituje z Radićem, toliko več je prostora za SDS. Radikalni v Bosni. Vojvodini, pa tudi v Šumadiji bodo morali uvideti, da prapor edinstva, ko ga oni napuščajo v korist sporazuma z Radićem, ne propada, ampak prehaja v zanesljive roke SDS.

Politična pavza, katero se je g. Uzunović posrečilo poriniti vmes pred končno odločitve, bo polna nemirnega in nervoznega izpodkopavanja in naskakovanja. Skupščina je podaljšano življenje za nekaj mesecev, vendar vse, kar se bo v njej še zgodilo, ne bo drugega nego priprava na volitve.

Italijani zabranili odhod na vsesokolski zlet v Prago

Gorica, 1. julija. r. Nocoj ob 18. se je hotelo petero Goričanov odpeljati na vsesokolski zlet v Prago. Imeli so v redu vse dokumente in sveda tudi že kupljene vozne listke. A tik pred odhodom vlaka se jim je na peronu približal policijski komisar ter zahteval potne in vozne listke. — Oboje jim je zaplenil z izjavo, da je iz Rima prišla odredba, da se mora vsakemu Slovancu iz Južne Krajine iz varnostnih razlogov onemogočiti odhod na vsesokolski zlet v Prago.

Klerikalci so začeli divjati tudi po bosanskih cerkvah

Sarajevo, 1. julija. n. V cerkvi sv. Antona v Sarajevu je imel pater Arkandjelo pridigo, v kateri se je z veliko vmeno spustil na politično polje. Besno je napadal nekatere liste, zlasti zagrebaške: »Riječ«, »Novosti« in »Hrvata« in sarajevski »Jugoslovenski list«, ki da so škodljivi narodu in zelo nemoralni. Uredništvo »Jugoslovenskega lista« je pozvalo uredništva gori omenjenih treh zagrebaških listov, naj se vložijo kolektivna tožba proti patru Arkandjelu radi razžaljenja časti.

Radicevci sklicujejo svojo sejo v Zagreb

Beograd, 1. julija. p. Radićevski poslanci in ministri zbirajo prihodnjo sredo v Zagrebu, kjer bodo pod predsedstvom Stj. Radića razpravljali o političnem položaju.

Vzroki nenadne odgoditve parlamenta

Ofenziva pašicevcev proti Uzunoviću in Ninčiću. — Vloga g. Trifkovića. — Nasprotstva v koaliciji RR. — Radićevski agrarni zakon za Dalmacijo propadel. — Zanimiva konferenca.

Beograd, 1. julija p. Nepričakovana odgoditev Narodne skupščine se v vseh političnih krogih živahno komentira. Ni se povsem jasno, kaj je bil neposredni razlog za ta ukrep vlade, akoravno je sigurno, da je prišlo do odgoditve radi notranjih sporov in nesoglasij v vrstah RR. Predvsem gre za spopad med pašicevci in pristaši Uzunovića. Pašić je s svojim javnim sporočilom (o katerem smo že poročali), da smatra za potrebno, da se nettunske konvencije še dobro preštudirajo in s svojim indirektnim odbijanjem odgovornosti za te konvencije prizadeval vladni močan sunek v leđa ter je osebno ostro pogodil ministri zunanjih del g. Ninčića, ki se je silno angažiral za te konvencije. Vse kaže, da tkzv. radikalni centum, ki se zbira okrog g. Uzunovića, ni imel poguma odbiti ta napad in se njegov umik komentira kot znak velike slabosti. V tej zvezi je tudi karakteristično, da se je predsednik skupščine Trifković zopetstavil odgoditvi parlamenta brez kraljevega ukaza z utemeljitvijo, da naj odgovornost prevzame vlada, ne pa jo naprtiti predsedništvu Narodne skupščine. Ker je vlada to stališče odklonila, g. Trifković ni hotel predsedovati snoočni seji in odgoditev je moral izreči podpredsednik dr. Subotić. Trifkovićev korak se smatra kot poteza, ki

nikakor ni v prid poziciji g. Uzunovića. Mnogi ga cenijo kot vidno taktično potezo pašicevskega še ne povsem jasnega ofenzivnega načrta proti vladni gospodari Uzunovića.

Vladni krogi odprano priznavajo, da je morala Narodna skupščina na počitnice, ker ji vlada ni mogla predložiti nikakega stvarnega dela. Glede vseh zakonskih načrtov, ki se pripravljajo ali so že deloma v odbori, obstajajo med obojema vladnima skupinama, pa tudi v vsaki obeh skupin, nasprotstva, ki se ne dajo izgladiti. Tako je predvsem z zakonom o izenačenju davkov in stanovanjskim zakonom. Danes je prišlo do novega spora v vladi. Radićevski ministri agrarne reforme Šibenik je predložil ministrskemu svetu projekt zakona o ureditvi agrarnih odnošajev v Dalmaciji, za katerega se je posebno angažiral Stjepan Radić na svojih zadnjih dalmatinskih zborovanjih. Ministrski svet je danes ta projekt po dolgi in ostri debati odklonil.

Mnogo pažnje je zbudila konferenca, ki se je vršila nocoj med ministrskim predsednikom Uzunovićem, notranjim ministrom Maksimovićem in ministrom dvora Jankovićem. Konferenca je trajala do 22. Smatra se, da se je na njej razmotrivalo o informacijah kralju glede političnega položaja.

Ukrepi proti Orjuni bodo danes objavljeni

Opozicija dolži vlado, da je njena akcija proti nacionalistični jugoslovenski organizaciji italijansko maslo.

Beograd, 1. julija p. Minister Maksimović je nocoj izjavil Vašemu dopisniku, da naredba glede ukrepov proti Orjuni še ni gotova. Ne more še reči, kako dalekosežni bodo ti ukrepi. Vsekakor bo naredba izdana in bo minister tekot jutrišnjega dneva izdal o tem posebno objavo.

Načelni sklep vlade, da se uvede postopanje proti Orjuni, je izzval v političnih krogih živahne komentarje. Tekot današnjega dne se je tudi zanimalo, da uradne ugotovitve ljubljanske policijske direkcije dolžijo vojvodinske in beogradske Orjunaše krivde na žalostnem ljubljanskem dogodku. Zato postaja zagotovo, kakaj se je vlada, ki se ni mogla odločiti, da razpusti celo orjuno organizacijo, spustila baš proti Orjuni v Slovenijo. Mnogo pozornosti je vzbudil nocojšnji članek zemljoradniških »Novosti«, ki v načelu sicer odobravajo, da se nacionalistične organizacije razpustijo, opozarjajo pa, da se je vlada odločila za ukrepe proti Orjuni baš v momentu, ko Orjuna vodi tudi protestno akcijo proti konvencijam z Italijo. »Novosti« vprašujejo: Ali ni morda zahtevala razpust Italija? V nacionalnih krogih, ki sicer ne odobravajo taktike in obžalujejo pomanjkanje discipline

pri Orjuni, se uveljavlja vidi, da gre res za akcijo, ki je posebno všeč Italijanom. Kot dokaz se navaja, da se je vlada odločila za stroge ukrepe baš proti slovenskim Orjunam, akoravno je ugotovljeno, da pri najnovejšem incidentu niso bile direktno udeležene. Zato se tudi kar najostreje obsaja klerikalna interpelacija, ki v svojem cilju služi le tujim interesom.

Jako ostro piše »Reč«, ki svari vlado pred prenatrženimi ukrepi. Po logiki današnjih razmislekov, pravi »Reč«, bi bilo treba nasilno razpustiti radikalno stranko, ker je v njej nekaj lopovov, ravno tako, kakor hoče vlada razpustiti Orjuno, ker se je nekaj Orjunsev pregrešilo. A kar je glavno: Vlada ni še prišla na idejo, da bi razpustila teroristično separatistično organizacijo »Hana« in tudi nič ne čujemo o ukrepih proti istotako teroristični »Srnao«, ki ima, podprta z radikalnim denarjem, glavni namen razbijati opozicijske shode in povzročati nered.

Splošno se smatra za potrebno, da se uvede strogo nadzorstvo glede nošenja orožja in določi večja ter strožja odgovornost vodilnih faktorjev raznih nacionalnih organizacij glede discipline.

Kako vlada skrbi za izgraditev naših pristanišč

Interesantna debata v finančnem odboru. — Anketni odbor v permanenti.

Beograd, 1. julija. p. Na današnji seji anketnega odbora bi imeli strokovnjaki prometnega ministrstva podati informacije o nabavah v tvornici v Adamovem, zaradi katerih je obdolžen Rade Pašić korupcije. Strokovnjaki pa niso prišli, zato se bo o tem predmetu razpravljalo jutri. Anketni odbor je sklenil, da bo od jutri dalje v permanenti in da bo imel svojo sejo vsak dan od 9. do 12. dopoldne.

Proti večeru je bila seja finančnega odbora, čigar prva točka dnevnega reda je bila razprava o predlogu vojnega ministra glede povračila selitvenih in potnih stroškov častnikom in uradnikom vojske in mornarice. Klerikalec Pušenjak se je izjavil proti predlogu, vsi ostali govorniki opozicije so bili v načelu za predlog. Samostojni demokrat Demetrović je protestiral proti postopanju vlade, ki je na zadnji seji Narodne skupščine zahtevala in dala izglasovati načrta nujnosti, potem pa je skupščino odgodila in tako igrala vojsko. To jasno dokazuje, da ji ni do stvari. Opozicija je potem proti glasovom klerikalcev glasovala soglasno v načelu in poedinstvosti za predlog vojnega ministra. Kot druga točka je bilo na dnevnem redu poročilo prometnega ministra, ki ga je predložil na odločno zahtevo samostojnih demokratov Demetrovića in dr. Popovića, zakaj so se porabili dovoljeni krediti iz sedemprocentnega investicijskega posojila, ki so bili določeni za izgradbo pristanišč, pa jih je minister deloma vrnil, češ da niso potrebni. Iz poročila se vidi, da je bilo v določene svrhe rezerviranih 70 milijonov dinarjev. Od tega zneska pa je bilo porabljenih 31 milijonov za gradbo železnic, za razširjenje jadarskih pristanišč pa nič. Posl. dr. Popović in Demetrović sta protestirala proti zanemarjanju naših pristanišč, kar je tem bolj obsodbe vredno, ker se Italijani pripravljajo, da bi zaslužili našo obalo. Zahtevala sta, da se porabljenih 31 milijonov takoj

vrne pravemu namenu in ves kredit porabi za izgradbo luk. Prometni minister dr. Jovanović je odklonil to zahtevo, češ, da zanjo ni proračunske možnosti in da je treba čakati, da se sklene najetje novega investicijskega posojila v inozemstvu. Radićevci so, kakor običajno — molčali. Proti stališču prometnega ministra je odločno nastopil samostojni demokrat Demetrović, ki sta ga podpirala dalmatinska radikalna Komnenović in Novaković. Prometni minister je potem obljubil, da bo gledal na to, da spravi zahtevo v sklad z danimi možnostmi. Posl. Demetrović je zahteval še pojasnil o propadanju obale v Bakru, ki je bila pred kratkim zgrajena, pa je zdrknila v morje in je tako dobesedno padlo 6 milijonov dinarjev v vodo.

Potem je bila seja zaključena. Prihodnja je jutri popoldne.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 1. julija p. Popoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o poročilih, ki prihajajo o katastrofalnih poplavih in ozromni škodi. Predstano je bilo tudi poročilo o udeležbi našega Sokolstva na zletu v Pragi. Nocoj ob enajstih se odpravljajo v Prago kot zastopniki vlade ministri dr. Srđić, dr. Šuperina ter Dušan in Miša Trifunović. Minister za agr. reforme Šibenik je predložil svoj načrt zakona o ureditvi agrarnih odnošajev v Dalmaciji. Načrt je naletel na hud odpor pri radikalih. Vsi radikalni ministri so ga soglasno odklonili, češ da je produkt čiste demagogije. Po pikri debati je bilo sklenjeno izročiti Šibenikov načrt gospodarsko-finančnemu odboru ministrov, ki naj poda svoje mnenje. Kabinet je potem odobril nekaj kreditov, med njimi 6 milijonov za popravilo cest v Bosni in Hercegovini. Vlada je nadalje sklenila, da imajo vsi ministri uradovati dopoldne in popoldne. Vsak minister naj določi uradne ure v svojem resortu.

Odkrita zarota proti španskemu kralju in vladnemu predsedniku

Atentat naj bi izvršili španski anarhisti ob prihodu kralja Alfonza v Pariz. — Aretacija dveh zarotnikov, ki sta bila opremljena z »vsem potrebnim«. — Številne aretacije na Španskem v zvezi z zaroto proti generalu Primu de Rivera.

Pariz, 1. julija o. »Matin« poroča, da je pariška policija odkrila organizirano zaroto proti španski kraljevski dvojici. Petero anarhistov, ki so prve dni maja prispeli v pristanišče Cherbourg, bi imelo izvršiti atentat na španskega kralja ob njegovem prihodu v Pariz. Potne liste so dobili v Buenos Airesu.

Policija je zasledila dva zarotnika na stanovanju neke družine. Oba sta španska anarhisti. Prvi se imenuje Acaso, ki je leta 1923 umoril španskega nadškofa v Saragossi in so ga varnostne oblasti iskale dalj časa v Franciji. Drugi se imenuje Bonaventura Doureot in je skušal pri aretaciji streljati na policijskega komisarja, pa so ga arezorožili.

Pri aretiranih so našli avtomatsko pištolo težkega kalibra, en ček za 1000 pezovetov ki jih je imela izplačati neka italijanska banka v Parizu, nadalje pobotnico o avtomobilu italijanske znamke ter potrdilo garaže, kjer je bil ta avtomobil spravlen. Nadalje je policija našla na njunem stanovanju tri karabinke in 250 nabojev municije. Aretiranca sta izjavila, da sta prišla v Pariz z namenom, da umorita španskega kralja. Ostalih zarotnikov policija do sedaj še ni izsledila.

London, 1. julija s. Španska kraljevska dvojica je snoči z obema hčerama dospela semkal.

Pariz, 1. julija s. V zvezi s preprečenjem zaroto proti generalu Primu de Rivera je bilo v Španiji aretiranih 400 vojakov. Včeraj je bil aretiran vodja reformistične stranke Alvarez. Baje je aretiran tudi vodja liberalne skupine Comanones, kateremu pa se je posrečilo pobegniti.

Pariz, 1. julija s. »L' Oeuvre« poroča s španske meje: V Španiji se množijo aretacije in hišne preiskave v zvezi z odkrito zaroto proti vladi.

Važni ukrepi za stabilizacijo franka

Povratak k normalnim razmeram. — Izplačevanje bankovcev v zlatu. — Frank zopet padel.

Pariz, 1. julija s. Finančno ministrstvo je danes dostavilo listom poročilo glede nameravane uporabe zlatega zaklada Francoske banke pri stabilizaciji akcij franka. Kakor izjava poročilo, zahteva stabilizacija povratak k normalnim razmeram, v katerih se bo moralo za bankovce izplačati zlato, svede v razmerju, ki se bo še določilo. Ako bi zlate zaloge neoprabljene ležale v kletih banke, bi imelo to nevarne posledice za kurz franka ter neovirano balise spekulacijo. Pred vojno je bilo delstvo, da so se bankovci izplačali v zlatu, vzrok stabilnosti franka. Vendar pa ne smejo smatrati zlate zaloge Francoske banke kot edino

sredstvo za stabilizacijo valute, ker v tem slučaju uspeh ne bi bil zagotovljen. Zlato se bo uporabilo le v skrajnem slučaju ter bi služilo le kot dopolnilno drugim meram, od katerih bi bila najvažnejša otvoritev inozemskih kreditov.

Pariz, 1. julija s. Senat in zbornica sta se danes zjutraj po dvajseturni razpravi zedinila glede naknadnih kreditov za proračunsko leto 1926. ter jih sprejela z malimi izpremembami.

Pariz, 1. julija. (brež.) Tečaj francoskega franka je zopet občutno nazadoval. Angleški funt je danes notiral na borzi do 180.

Rudarji odklanjajo osemurni delavnik

Lord Bridgeman za vladni načrt. — Delavska stranka proti podaljšanju delovnega časa. — Razburljive scene.

London, 1. julija (brež.) Povodom tretjega čitanja o uvedbi osemurnega delovnika se je oglašil k besedi prvi lord admiraltete Bridgeman. V svojem govoru je branil stališče ministrskega predsednika Baldwin povodom sedanje rudarske stavke. Baldwin je kazal od početka premogovne stavke skrajno potrpežljivost in vse trditve, da ni uporabil vse svoj vpliv v doseg miru, so neutemeljene. Tudi očitanje, da ni vlada nišaral storila, ne drži. Razen zakonskega načrta o reorganizaciji premogovne industrije je vlada povzela še druge korake in storila vse, da se kriza ugodno reši. Vpliv reorganizacijskega načrta rudnikov se bo pokazal šele pozneje. Vlada stoji pred razpotjem: ali naj nadaljuje s plačevanjem podpor premogovni industriji, ali pa naj zniža in zapre več kot polovico premogovnikov. Sedanje zakonski načrt ima namen, da gornje eventualnosti prepreči in ustvari možnost novih uspešnih pogajanj.

Bridgemanov govor so nepestrano motili z medklicami poslanci delavske stranke. Poslanec Haxthor je izjavil, da bo podaljšanje delovnega časa le zategnilo rešitev premogovnega spora. Govornik je izrazil upanje, da bodo vsi delavski poslanci ostro pobijali vsako rešitev na podlagi predloženega zakonskega načrta. Poslanec je izjavil nadalje, da bi v vsakem slučaju pozival na odpor, četudi bi bili rudarski voditelji Cook in Smith ali kdo drugi nasprotnega mnenja. Rudarji so vse mogoče storili, da pride do mirne rešitve in je le vlada kriva, če se to ni zgodilo.

London, 1. julija. k. Pri tretjem branju zakona o delovnem času v rudokopih je prišlo danes v spodnji zbornici do razburljivih scen, ker se je delavska stranka zopet protivila, da bi se rešili finančni načrti. Član delavske stranke Jones je imenoval prvega lorda admiraltete morlica. Ker ni hotel preklicati te žalitve, je moral na povelje predsednika zapustiti dvorano.

London, 1. julija. s. Spodnja zbornica je danes po šesturni debati z 283 proti 143 glasovom sprejela prvi člen rudarskega zakona. Delovni minister je v teku razprave opozarjal, da je znašala izguba na mezdah za časa splošne stavke 14 do 16 milijonov funtov sterlingov. Nato je bil s 171 proti 132 glasovom sprejet drugi člen zakona, ki določa, da bo zakon veljal pet let.

Poljska pred novimi burnimi dogodki

Duhovščina podpira fašistovske organizacije!

Varšava, 1. julija d. Splošno se govori, da pripravljajo narodni demokrati, ki vladajo tudi v parlamentu ljuto pobijajo, desničarski puč po vsej državi. V tork je imelo njihovo vrhovno vodstvo v Poznanju zborovanje, na katerem so sprejeli resolucijo, ki poziva patrijote, naj združijo vse svoje moči in ustanove organizacijo, ki naj ščiti državo pred komunizmom in anarhijo. V resnici pa gre za ustanovitev fašistovskih organizacij, ki naj bi v danem trenutku stopile na plan in vzele oblast v roke. Zanimivo je, da duhovščina marljivo podpira ustanovitve teh organizacij, ker se narodni demokrati zavzemajo za to, da bodi višji kler v parlamentu čim številnejše zastopan.

Varšava, 1. julija (brež.) Ministrski svet je sklenil, da podaljša radi ponavljajočih se krvavih nemirov, posebno v Poznanju, obsedno stanje do konca leta.

Italijanska kolonijalna politika

Chamberlain o Abesiniji.

Rim, 1. julija o. Z današnjim dnem se je Transjubijska združila z italijansko Somalijo. Komisar Zoli je v tej koloniji že uvedel italijansko upravo.

London, 1. julija (brež.) Zunanji minister Chamberlain je izjavil v spodnji zbornici, da angleško-italijanski dogovor glede Abesinije ne pomenja nikake razdelitve interesnih gospodarskih afer med Anglijo in Italijo.

Poraz predsednika Coolidgea

Senat odklonil njegovo predlogo.

Washington, 1. julija. d. Senat je na svoji včerajšnji seji s 54 proti 26 glasovom odklonil predlogo, ki jo je priporočil predsednik Coolidge in ki se nanaša na kreditne obljave poljedelcem. S tem je za tekoče zasedanje pokopana uspešna pomoč kmetovalcem, kakor jo zahteva vlada. Glasovanje pomenja doslej najresnejši poraz, ki ga je doživel predsednik Coolidge v kongresu. Razen tega ima prav lahko posledice za prihodnje predsedniške volitve, ki utegnejo dovesti do razkola v republikanski stranki, ako zapadne in severozapadne države ne ostanejo zjoli pri svoji pretnji proti visokemu poljedelskemu carinskemu tarifu. Ako bi veliki poljedelske države vztrajale na reviziji sedanjega carinskega tarifa, bi to pomenilo, da se je treba pripraviti na ljuto borbo.

Polet London - Avstralija

London, 1. julija. (brež.) Včeraj je nastopil Alan Cobham svoj polet v Avstralijo. Letalo ima 380 konjskih sil. Letalec je izbral sledečo pot: London, Marseille, Napoli, Atene, Aleksandrija, Bagdad, Perzijski zaliv, Karaki v Indiji, Kalkuta, Rangoon, Ponang, Singapur in Port Darwin v Avstraliji. Pot meri 26.000 angleških milj to je približno 40.000 km to je toliko, kolikor znaša obseg zemlje.

London, 1. julija. (brež.) Alan Cobham je na svojem poletu v Avstralijo srečno dospel v Napoli. Do francoskega luka Marseille je rabil 6 ur in 40 minut, nakar je nadaljeval polet v Napoli, katerega je dosegel v poletu preko Sredozemskega morja ob 7. uri 40 minut. Letalec je na potu v Atene

Nettunske konvencije

Nettunske konvencije se lahko označujejo kot zaključek dolgotrajnih, toliko časa brezuspesnih pogajanj med Jugoslavijo in Italijo. Ta pogajanja so trajala ves čas v znamenju kričnega nesorazmerja med obema državama; na eni strani mlada država, boreča se z najraznovrstnejšimi nepravilnostmi mlade organizma, nezaščiten v vnanjem oziru, na drugi strani Italija, ki se je bila baš uživala v vlogi zmagovalne veselice in je mogla v polni meri računati na to, da ji pusti Evropa v sporih z nemi popolnoma proste roke.

Pečat tega neenakega razmerja nosijo vse pogodbe, kar se jih je sklenilo med Rimom in Beogradom od Rapalla pa do Nettuna; v vseh se izraža italijanska premoč in nam nalaga žrtve in bremena, ki nikakor ne stojijo v pravi razmerju z onim, kar se v njih nalaga Italiji. Jasno odseva že iz tega, da tudi nettunske konvencije ne morejo predstavljati drugega razmerja, saj so izšle iz istega vira moči in nemoči.

V nettunskih konvencijah se izraža tudi še več nego samo to. V zadnjih letih udeležuje Italija z veliko poslednostjo svoj imperialistični program, o katerem je tako zgovorno pripovedoval Mussolini o priliki svojega potovanja v Libijo. Imperializem je politični in je gospodarski. Politični išče kolonije, o katerem je tako zgovorno pripovedoval Mussolini o priliki svojega potovanja v Libijo. Imperializem je politični in je gospodarski. Politični išče kolonije, o katerem je tako zgovorno pripovedoval Mussolini o priliki svojega potovanja v Libijo.

Balkan je nekdanji veliki za najbližje domeno Avstro-Ogrske; semkaj je v poglaviti meri usmerjen eksport avstrijske industrije. Konkurenca ostale Evrope se ni čutila premočno. Za časa carinske vojne in aneksijske krize leta 1908, je Nemčija pričela z velikim uspehom potiskati Avstrijo v stran in kolikor bolj je dozorevala nemškoturska zveza, toliko večja je postajala premoč nemškega kapitala na Balkanu.

Italija se v tej tekmi za balkanski trg ni mogla posebno udeleževati. Ali značilno je, da je že takrat italijanski kapital tvoril izredno važen faktor na vzhodni jadranski obali. Dalmacija, s katero je Avstrija ravnala vedno po mačehovski, je postala domena italijanskega podjetništva. Dalmatinski premočniki, cementne in druge tvornice, skratka velika večina investiranega kapitala je bila italijanskega izvora. Tako je ostalo posestno stanje v Dalmaciji tudi po osvoboditvi; moč italijanskega podjetništva se ni skrčila niti najmanj. Prav tako je lezel italijanski kapital v Črno goro in v Albanijo.

Po vojni se je ekonomski imperializem Italije silno razmahnil, osobito pa v poslednjih letih. Pisalo se je že o velikih uspehih ugodnosti za italijanske banke in za industrijo, ki jih je dovolil Ahmed Zogu v Albaniji, kar ima za neizogibno posledico tudi politično premoč v deželi. Grška vlada pod Pangalosovim vodstvom naroča v Italiji domala vse svoje vojaške potrebe, ter se vedno bolj naslanja tudi politično na Italijo. Rumunija zaključuje pravkar posojilo v Italiji ter sklepa z njo politično prijateljsko pogodbo. In dr. Ninčić je zadnjič na Bledu izjavil, da dobi Italija vpogled v vse politične ukrepe, ki jih stori Mala antanta.

Zares to ni neugodna slika za oceno italijanske diplomatske in ekonomske vnanje politike. Nettunske konvencije so le en člen v isti verigi, v istem sistemu gospodarskega gospodarstva, ki se širi iz Italije na dežele Balkanskega polotoka.

Odpor proti nettunskim konvencijam je najmočnejši v jadranskih pokrajinah, ki bodo čutili najhuje njih težo. Pri tem je fatalna baš okolnost, da bi bilo treba te pokrajine najbolj zaščititi pred vnanjim kapitalom. Zakaj ravno jadranski predel naše kraljevine je po prirodi najsiromotnejši; tu se mačehovstvo prirode more odpraviti le s pomočjo industrializacije in ojačenja pomorskega prometa. Nettunske konvencije postavljajo temu silne ovire ter odpirajo vrata italijanskemu kapitalu, dajajoč mu hkrati možnost za import lastnega življava. Nettunske konvencije segajo tedaj našim jadranskim predelom prav do življenjskih korenin, odpor proti njim ni tedaj samo politična narava, marveč je naravnost življenska samoohranba.

Da bi odgoditev Narodne skupščine prinesla napoved tudi revizijo nettunskih konvencij, kdo bi si upal kaj takega napovedovati. Verjetno to ni; zakaj konvencije kažejo verno sliko nepridržnega razmerja med nami in Italijo, kakor obstoja še vedno. Zdi se, da bi bilo treba za njih temeljito in ugodno revizijo veliko močnejših argumentov, s katerimi pa pač ne razpolagamo.

Mussolini sklepa samo „zakone iz ljubezni“

Rim, 1. julija d. Ministrski predsednik Mussolini je imel s turskim novinarjem razgovor o razmerju med Italijo in Turčijo. Dejal je, da se Turčija udaja gotovi bojazni glede italijanskih namenov. Ali Italija je miroljubna in je zadnje čase poravnala vse podgovane spore z drugimi državami. Italijansko-turški odnosi so naravnost siljajni, o predstojajoči sklenitvi zveze med obema državama pa zanemarljivo se ne more biti govora, ker bi morali imeti obe strani ki od nje gotove koristi. Zveza med državami, je rekel Mussolini, je neke vrste zakon. Na svetu so zakoni iz ljubezni in iz interesa. Ali v politiki ni zakonev in iz ljubezni. Na vprašanje, ali namerava Italija rešiti svojo preobličjenost s kolonijami, ni hotel dati Mussolini nikakega odgovora.

Dalekosežne fašistovske gospodarske odredbe

Odprava 8 urnega delovnika. — Prepoved zidanja vil. — Skrčenje listov. — Redukcija zabavišč. — Enotna moka.

d Rim, 1. julija. Ministrski svet je sklenil celo vrsto ukrepov za povzdigo produkcije, za znižanje izdatkov, stroškov in za omejitev porabe luksuznega blaga. V smislu sklepov vlade smejo predvsem delodajalci s 1. julijem t. l. podaljšati delovnik za eno uro. S tem je v Italiji osemurni delovnik definitivno odpravljen. Za dobo enega leta se prepove gradnja vil in graditev, ki se v načelu proglašajo za razkošje. Na ta način hoče vlada doseči, da se grade le take stavbe, ki so neobhodno potrebne za omiljenje stanovanske krize. Do nadaljnjega se ne sme odpreti nobena nova kavarna, bar, gostilna, slaščičarna, plesišče ali druga zabavišča. Policijska ura za javne lokale velja deseta nočna ura. Listi ne smejo imeti danes dalje več kot šest strani ob dosedanjem formatu. Prilog ne smejo izdati. S 1. novembrom se uvede po vsej Italiji zmes bencina in alkohola. Hkrati se znatno omeji uvoz bencina. Minister za narodno gospodarstvo je pooblaščen, da razmisli o uvedbi nove enotne moke. Vsaka boljša moka naj bi se do 15 odst. mešala s slabšo vrsto, da se kolikor mogoče zniža uvoz žita. Ministrski svet je tudi sklenil, da se dosedanje določbe o razširjenju zavarovalnega zakona na nove pokrajine nekoliko spremene. Fašistovske organizacije so že izjavile, da so z novimi reformami zadovoljne.

Vprašanje medzavezniskih dolgov

Francija in Amerika.

Washington, 29. junija.

Nepotrjena vest, da bo zahteval novi francoski finančni minister Caillaux naknadna pogajanja za ureditev francoskega dolga napram Ameriki, je izzvala v washingtonskih kongresnih krogih precej razburjenja. Z uradne strani so se požurili z izjavo v časopisju, da bo vlada Zedinjenih držav odločno odklonila sleherni prošnjo za nova pogajanja, ki naj bi izpremenila sporazum, sklenjen 29. aprila med francoskim poslanikom Bérangerjem in državnim zakladnikom Andrewom Mellonom. Zlasti odbija Amerika a priori garancijsko klavzulo v prilogi Francije, če bi Nemčija prenehala plačevati reparacije. Vlada Zedinjenih držav noče na noben način spraviati v zvezo nemških reparacij z zavezniškimi dolgi, ker se noče vezati, da bo pomagala svojim bivšim zaveznikom pri izterjavi nemških obveznosti. Amerika se želi izogniti slehernega vmešavanja v reparacijsko zadevo, ki bi utegnila skaliiti njene odnose napram Nemčiji.

Na drugi strani ni nobena tajnost, da želi vlada Zedinjenih držav na vso moč, da francoski in ameriški parlament čimprej ratificirata francosko - ameriški sporazum z dne 29. aprila. Na ta način bi bili vsi zavezniški dolgi napram Zedinjenim državam konsolidirani pred odgoditvijo kongresa. Pri tej težnji vodita washingtonsko vlado po izjavah poluradnih krogov dva motiva: 1.) Ratifikacija se mora izvršiti čimprej, da ne bi vprašanje dolgov izzvalo preostre diskusije pri prihodnji volilni kampanji. 2.) Želi se končno omogočiti izvedba širokega programa finančne in gospodarske obnove ne samo Francije, marveč tudi ostale Evrope, s čimer bi se odprl trg za ameriške proizvode.

Ti razlogi so privedli do tega, da se ameriški kongres ni odgodil s 30. junijem, kakor se je prvotno nameravalo, marveč bo zasedal še nedoločen čas, hoteč počakati, da francoski parlament ratificira sporazum med Mellonom in Bérangerjem. Dočim je reprezentančna zbornica že odobrila ta sporazum, pride zadeva pred washingtonski senat. Šele po ratifikaciji od strani francoskega parlamenta.

Katastrofalne posledice potresa

Kairo, 1. julija k. Po dosedanjih uradnih ugotovitvah je bilo pri potresu zadnjega sobota v Egiptu 110 oseb ubitih, 66 pa je bilo ranjenih. 4632 hiš je ali popolnoma ali deloma porušeni. Poškodovanih je 74 mišij.

Berlin 1. julija (brež.) Potres na otoku Rodu je popolnoma porušil vsega skupaj približno 1500 hiš, 2000 pa je zelo poškodovanih. Nekaj vasi je popolnoma razdejanih. Zato je 10.000 ljudi brez strehe. Človeške žrtve so zelo majhne.

Vprašanje odškodnine nemškemu knezom

Berlin, 1. julija. (brež.) V zbornici je ute meljeval državni kancelar dr. Marx predlog, ki podaljšuje do konca leta zakon, ki uveljavlja vse tožbe s knežjimi dvori zaradi odškodnine. Na željo kancelarjevo je bila končna rešitev stvari v tretjem čitanju odgodena do odločitve o zakonu glede odškodnine knezom. Dr. Marx je izjavil, da vlada ne polaga več važnosti na podaljšanje zapornega zakona, ako se ne znakovni odškodninski predloga. Dejal je tudi, da je vlada srel ko prej odločena rešiti odškodninsko vprašanje še pred poletnimi počitnicami. Dobro poučeni politični krogi menijo, da bo zbornica po tretjem čitanju vladnega kompromisnega načrta za odškodnino bivšim knezom odgodena, ne da bi vrislo do končne odločitve.

Protest SDS proti odgoditvi Narodne skupščine

Beograd, 1. julija. r. Poslanski klub SDS je po današnji svoji seji objavil nastopni komunikat:

„Klub SDS je proučil položaj ustvarjen z naglo in nepričakovano odgoditvijo skupščinskih sej, ter ugotavlja:

- 1.) Narodna skupščina je bila zbrana s potrebnim številom poslancev ter bi se bili lahko rešili neodložljivi osnutki zakonov.
- 2.) V času, ko je na dnevnem redu odbor vega delovanja davčni zakon, ki je vlada obljubila občinski zakon, ko predsednik ene izmed koaliranih vlad na svojem zboru najavlja, da bo ta teden sprejel osnutek zakona o agraru v Dalmaciji, v času, ko ljudstvo v težki gospodarski krizi trpi tudi radi elementarnih katastrof, povodni in toče, — v tem času vlada in njena večina brez slehernega vidnega razloga prekinjata delo in zaključujeta, da se Narodna skupščina pošlje na počitnice.
- 3.) Bilanca enoletnega vladanja sedanjega režima izkazuje samo pasiva. Nenadna odgoditev Narodne skupščine potrjuje naše znano ugotovitev, da se sporazumska vlada lahko vzdrži samo v brezdelnosti.
- 4.) Ob odgoditvi Narodne skupščine se zadovoljuje klub SDS edino z dejstvom, da se s tem odgoduje tudi sprejem tkzv. nettunskih konvencij, ki jih je vlada že stavila na dnevni red in proti katerim je klub SDS pokrenil odločno akcijo. Umik vlade, četudi je le začasen, nudi možnost, da se potom revizije vendarle odklonijo škodljivosti, ki z omenjenimi konvencijami pretijo naši državi.

Politične beležke

Razpust «Orjune»

Javili smo, da je minister notranjih del sklenil razpust Orjune v Ljubljani. Tekom večerajšnjega dneva nismo mogli dobiti najzgodnejšega obvestila. Klerikalni listi poročajo, da so vse organizacije Orjune v Sloveniji razpuščene, beograjski listi zopet javljajo, da gre za razpust »mestne organizacije«, katerih pa je v Ljubljani več. Poročila se tudi, da je razpuščena Orjuna v ljubljanski oblasti. Službena utemeljitev se glasi, da se ima Orjuna v Ljubljani razpuščati radi tega, ker je v Prešernovi ulici napadla policijski kordon ter se poslužila strelnega orožja. Uradno poročilo ljubljanske policijske direkcije pa ugotavlja, da so bili napadali člani vojskovodskih in beograjskih Orjun in da se je incident zgodil po krivdi glavarja Vojskovodcev. Zakaj je potem ljubljanska Orjuna razpuščena, ne pa vojskovodskih in beograjska? Kolikor nam je znano, ministarstva naredba še ni dospela v Ljubljano. Tekom večerajšnjega dneva so nam javili iz Beograda, da minister še ni končno določil svojih ukrepov proti Orjunu.

Še o falzifikatu

»Slovenec« ni zadovoljen, da smo označili kot ordinarno laž izjavo nekega Radmila Gnjatića, ki trdi, da je dr. Žerjav v znanem pismu rabil izraz »dialekte«. Menda naj bi ga pohvalili, ko se je na ta način debelo zlagal. Čemu pa ta Gnjatić ne toži »Jutra«? Saj bi imel za svedoke g. Kulovca in Barleta! »Slovenec« tudi ni prav, da mislimo, da ta g. Gnjatić ne spada v državno službo. In res, mož ni več v državni službi. Kakor smo izvedeli, je podal ostavko in torej ni čimovnik ministarstva inostranih del. »Slovenec« se lahko pomiri; vsakemu, ki bo laž o »slovencah« oz. »dialektih« ponovil, bomo rekli, da laže. Kakor smo obravnavali s Kulovcem in Gnjatićem, tako bodo i njih nasledniki samo pomnožili vrsto onih, ki se ne upajo tožiti, potem ko jim je bilo očitano nečastno dejanje.

Kdor zna, pa zna

Klerikalcem je interpelacija, ki so jo vložili radikali proti bivšemu prometnemu ministru Sušniku radi korupcije silno neprijetna. »Slovenec« jo proglašal kot udarec v vodo in s slastjo citira zemljoradniške »Novosti«, ki menijo, da vlagajo radikali interpelacije proti opozicijoncem samo radi tega, da bi povečali delo anknetnega odbora in tako preprečili, da bi se izvedlo do kraja. »Slovenec« to tolmačenje z obema rokama podpisuje, a pri tem pozablja, da se nahajajo klerikalci v tem oziru v isti fronti s »pasličevci«. Nedavno so namreč klerikalci vložili interpelacijo proti dr. Žerjavu, v kateri so obsojili urednika Ivančica na tri mesece zapor. Radikalna interpelacija proti Sušniku je torej vložena, da se delo anknetnega odbora otežkoči, klerikalna interpelacija proti Žerjavu pa je seveda vložena, da se delo anknetnega odbora olajša! Klerikalna morala in poštenost je vedno enaka.

Radić v Blatu

Stjepan Radić nadaljuje po Dalmaciji s svojimi zborovanji in se je v sredo popoldne pojavil na otoku Korčuli v Velji Luki, popoldne pa se je znašel v Blatu. V Velji Luki je odločno zatrjeval, da ne bo več vzdrževal vlade, ako takoj ne pomore gladnemu in bednemu dalmatinskemu ljudstvu. V Blatu pa je ob sprejemu odgovarjal na pozdravni nagovor, da bo socialna in človečanska politika spasila vse naš narod. Današnja vlada je seljaška, zatorej pravilna in poštena. Tisti hip, ko bi vlada odobrila vse nezakonitosti in krivice, ki jih v Blatu počenja Kunašić (menda srezki poglavar), bi padla, ker bi ji HSS odrekla zaupanje. Zadeva glede Blata in Kunašića bo kmalu rešena. Pri Srbiji je Ljuba Jovanović izstopil iz kluba, ker se sporazum ni izvrševal. On je pojeval položaj Hrvatov v vladi. Ako izpadejo pasličevi, bo vlada še močnejša. Seljaško delo še ni popolno. Srbi se pridružujejo hrvatskemu seljaškemu pokretu. Kmalu se bodo pridružili tudi Bolgari. Ustvarila se bo velika enotna seljaška država z dvajset milijoni prebivalcev in pet morji. Radić je izjavil, da bo prihodnjič dal milijon kuglice. Končno je napovedal: »Gospodarski jadi so strašni. Agrarni za-

kon bo še tekoči teden sprejel v Narodni skupščini. Tekoči teden! A še isti večer je bila Narodna skupščina odgodena na nedoločen čas ...

Dr. Josip Karásek

(Ob desetletnici njegove smrti.)

Danes je preteklo deset let, odkar je umrl dr. Josip Karásek, vzorni posredovatelj češko-slovenske vzajemnosti.

Rojen 2. junija 1868. v mestecu Miletinu v severovzhodnem kotu Češke, je dovršil gimnazijo v Jičnu, kamor so se tudi starši preselili, nato pa je odšel v Prago, da se posveti primerjajočemu jezikoslovju in slavistiki. Slavno ime našega Jagića ga je zvalo na Dunaj in tam je, upoštevan med mnogostevilnimi rojaki, živel z redkimi presledki do svoje rane smrti. Slovenskih presledki so se je učit kot srednješolec, ko pa je l. 1893. postal doktor, si je stavil za cilj, da zasede nekoč vseučiliško stoličo. In to bi se mu tudi brez dvoma posrečilo, da se ga ni lotila jetika, s katero se je boril 20 let in ji dne 2. julija 1916. končno podlegel.

Kljub tem težavnim razmeram, imajoč grozečo koso vedno pred očmi, je bil dr. Karásek neumorno delaven. Zasledoval je kulturno gibanje vseh slovenskih narodov, njihove razmere in navezaval stike z vsemi pomembnejšimi kulturnimi delavci. Povsod je bil a jour. Čehi so ga imenovali slavista »všudybyl« (povsod doma). Število njegovih knjig, brošur, spisov, člankov in pism je naravnost neverjetno veliko, nekatera važna dela še čakajo objave.

S Slovenci je imel ozke stike. Ze pri Jagiću, s katerim ga je ves čas pozneje vezato odkrito prijateljstvo, so se seznanili in spoprijateljili z našim Vatroslavom Oblakom, Celjanom, ki ga je istotako jetika prehitro pobrala. Uroda je hotela, da je Karásek pisal nekrolog Oblaku, Jagić pa Karásku.

O vseh naših kulturnih, zlasti pa literarnih pojavih, je Karásek sistematično in tako poročal obnem z zanimivimi strokovnjaki ocenami v razne češke časopise in časnike. Veliko je pisal posebno v »Moravsko Orlico«, vodilni list na Moravskem. Nedvomno je mnogo pripomogel k temu, da se je zanimanje za slovensko slovstvo med Čehi tako poglobilo in da se na primer na realni gimnaziji v Olomucu poučuje slovenščina (dr. Vybiral).

Toda ni le poročal, tudi prevajal je in druge k temu vzpodbujal. In tako imajo Čehi našega Cankarja menda vsega, nekateri stvari celo večkrat prevedene. Kajti, še ko se je naša moderna struja borila s »filistri«, je dr. Karásek spoznal njeno zmogovito bodočnost in skrbno zasledoval njeno mlado gibanje. Niti tega ne smemo prezreti, da nas je dr. Karásek v Göschenovi zbirki »Slavische Literaturgeschichte I. II.« predstavil nemškemu svetu in nato v ruski, povečani in ilustrirani izdaji pod zaokroženo, četudi skromno sliko naše literarne zgodovine Rusom.

Najbolj ga je veselilo, če je mogel pri svojih raziskovanjih odkriti kakšne se ne poznane stare vezi med češkimi in slovenskimi voditelji. Zanimalo so ga literarne starine in z uspehom je brskal po našem jugu (na Lošinu in v Dubrovniku).

Med drugim je dr. Karásek pripravil eno veliko, idealno delo, ki ga zdaj vrši češko-slovensko-jugoslovenska liga in zato je vreden, da njegov spomin tudi med nami ne zamre.

Dr. A. D.

Sestanek našega poslanika s Pangalosom

Beograd, 1. julija. p. Vlada je dobila poročilo iz Soluna, da sta imela ondi sestanek naš poslanik in Grđji Panta Gavrilović in predsednik republike Pangalos. Oba sta se potem z grško torpedovko odpeljala nazaj v Atene.

Ožja opozicija se pritožuje

Beograd, 1. julija r. Seji ožje opozicije so tekot dopoldneva imeli daljšo konferenco. V komunikatu, ki so ga publicirali po sestanku, nastopijo proti temu, da vlada preko svojih predstavnikov ovira opozicijska zborovanja in da notranji minister na tozadevne interpelacije narodnih poslancev vobče ne odgovarja. O stvari se je predsedstvo ožje opozicije pritožilo pri predsedniku Narodne skupščine Trifkoviću, ki je obljubil, da bo pri predsedstvu vlade energično interveniral.

Občinske volitve v Bosni

Beograd, 1. julija. r. Kakor zatrjujejo namerava vlada razpisati občinske volitve v Bosni in Hercegovini za mesec november.

Opasno širjenje pasje stekline v ogulinskem srezu

Zagreb, 1. julija. n. Vzemirlijeve vesti prihajajo iz Ogulina in okolice, kjer se je pojavilo že več slučajev pasje stekline. Danes popoldne je prišlo v Ogulin 11 oseb, ki jih je ogolil stekel pes. Oboleli so bili takoj prepeljani v Zagreb v Pasteurjev zavod. V okolici Ogulina se je med tem pojavilo še nekaj psov, ki jih je oklal omenjeni pes in so ogolili še nekaj ljudi, zlasti otroke. Iz Zagreba se odpelje jutri v Ogulin posebna zdravstvena komisija.

«Atentator» Justh na svobodi

Zeneva, 1. julija. Švicarski zvezni svet je od Madžarske zahteval izročitev Ivana Justha, ki je za časa zadnjega zasedanja Društva narodov oklofural madžarskega ministrskega predsednika Bethlena, odklonil ter obenem naročil preiskovalnemu sodniku, naj izpusti Justha proti kavdiji 2000 frankov na svobodo.

Nasledstvo Abd el Krima

Pariz, 1. julija. (brež.) V Rifu se je vnel ljut boj med posameznimi plemeni. Za sultana iz naslednika Abd el Krima se je priglasilo kar trije poglavarjev plemen, ki dobivajo vedno več pristavev.

Šesti velesejski dan

Poset radi deževnega vremena slabši. — Kupčije se krepko razvijajo.

Včeraj je z malimi presledki deževalo ves dan, zaradi česar se je slika ljubljane in sejmšča zelo spremenila. Živahno vrvenje po ulicah do sejmšča, ki smo ga opazovali predhodne sejske dni, je prenehalo, tako da je ves dan posetilo razstavni prostor kvečjemu do 3000 ljudi, med katerimi pa je bilo običajnih velesejskih ogledovalcev prav malo. Bil je včeraj torej le poslovni dan, ki je zabeležil nadaljnji krepki razvoj kupčij, kolikor se pač v današnjih spričo vsesplošne gospodarske krize žalostnih prilikah sploh dajo sklepati kupčije.

Zanimanje je bilo skoro za vse stroke, za ene bolj, za druge manj. Povdarjati je letos zlasti to, da cene v splošnem mnogo bolj konvenirajo kakor lanske leto. Kolikor se je dalo ugotoviti, so bili včeraj večji zaključki v svinco, deloma v pohištvo in v čevlji. Raznoma dobre kupčije beležijo papir, kemijski izdelki, ogledala, pleteno pohištvo, stroji za obdelovanje lesa, pločevinska konfekcija, pletilni stroji, kolesa, čokolada, deloma konfekcija, ščetarstvo, pisalni stroji, koci, vozovi, perilo in damske nogavice. Slabo je zanimanje za slamnike, kar je ob letošnjem deževju prav razumljivo. Prav tako se pritožujejo krznarji. Usnjena galanterija tudi ne gre. Zanimanje za tekstilije je včeraj popustilo.

Včeraj je velesejska pisarna prešla od predsednika glavnega bolgarskega mesta Sofije g. Vazova brzjav, v katerem g. Vazov želi velesejmu najlepše uspehe, obžalujoč, da sam ne more posetiti ljubljanskega velesejma.

Od inozemskih posetnikov je bilo včeraj največ Grkov iz Soluna, ki so se zanimali predvsem za les in opeko. Bolgarski trgovci so povpraševali po železnih izdelkih. Poleg Nemcev in Avstrijcev je bilo tudi nekaj Madžarov. Zelo mnogo je prišlo na sejem naših rojakov iz Julijske Krajine.

Veselični prostor je bil včeraj mrtev, dasi je bilo prvega v mesecu. Deževje, blato in precejšen hlad, kakršnega v juliju navadno ne poznamo, so zadrževali ljudi doma.

Iz hrvatskega Primorja

Novi Vinodol, (Hrv. Primorje) 29. junija. Vzdož prelepega hrvatskega Primorja je že sedaj dokaj naroda iz Slovenije. Obisk hrv. Primorja iz naših krajev pa bi bil lahko še vse bolj živahen, če bi bile železniške zveze tja in nazaj preko Sušaka ugodnejše. Danes so tako nerodne, da bolj biti ne morejo. Ako hočeš izkoristiti ugodnosti polovične voznine in se voziš preko Karlovca, potem ne gre drugače, kakor da žrtvuješ za to pod oddaljenosti kar celo noč. Iz Ljubljane prideš zjutraj ves preresen na Sušak po dvanajsturni vožnji. Tam dobiš še dokaj ugodno zvezo s parnikom, ki odpluje ob osmih do raznih naših pomorskih letovišč. Zboljšanja potrebuje torej predvsem železniška zveza Slovenije z morjem s tem, da se nam omogoči dnevna vožnja z ugodnimi zvezami v Karlovcu (brzovlaki). Najslabše pa je poskrbljeno za povratek v Slovenijo. Parnik te n. pr. pripelje ob 11. dopoldne na Sušak. Zagrebčani čakajo na svoj brzovlak tukaj samo tri ure, a že to se jim zdi mnogo preveč. Slovenci pa moramo čakati na Sušaku do 8. zvečer, torej celih devet ur, ako hočemo naprej z vlakom, ki ima v Karlovcu zvezo z Ljubljano. Seveda se lahko vozijo do Karlovca tudi z zagrebškimi (beograjskimi) brzovlaki ob 2. popoldne, potem pa morajo pač čakati v Karlovcu ponoči na vlak, ki oddide iz Sušaka ob 8. zvečer in ki jih pripelje v Ljubljano šele zjutraj ob 6. Ali bi tukaj ne bila mogoča kaka remedura v korist množevnih izletnikov iz Slovenije? Saj ne zahtevamo mnogo, a na naše morje naj pridemo nekoliko prikladnejše, da bi ne bilo treba romati n. pr. iz prilaznega Novega Vinodola od 9. zjutraj v Ljubljano, kamor dospes šele drugega dne ob 6! To je morda tudi eden izmed vzrokov, da naši ljudje vse preveč posejajo italijanska pomorska letovišča, ki sicer niso prav nič zdraževala ali cenejša kakor naša. Kakor pripovedujejo hrvatski letoviščarji, ki so posetili italijansko obalo, stane tam penzija oficijelno sicer le 30 do 50 lir, zato pa zaračunajo izven glavnih obedov vsako škodljivo mleko, kave, pljače ali čaja tako, da pri najskromnejšem življenju zapraviš na dan 90 do 100 lir za odraslo osebo, za otroke pa najmanj 25 lir. Toliko pri nas ne zapraviš. A vzlic temu se bodo cene morale osobito v večjih hotelskih podjetjih še znižati, da naj pridejo v sklad z današnjimi razmerami in tem, kar se pletom resni mudl.

Na potovanju našde Slovec vse polno tujih časepisov in časnikov, italijanskih, nemških, angleških in celo madžarskih. Ko sem v neki razpečevalnici zahteval slovenske liste, so mi obžalovale odgovorili, da jih »još nema«, da pa sami uvidijo, da »ima puno Slovenaca« in bi trebalo i slovenske novine nabaviti! »Pa čemo i to u najkrajšem vremenu učiniti!«

Prehrana je v splošnem zadovoljiva. Vreme je šestokrat pusto, zato pa se prilično odškodujemo z uživanjem prekrasne narave in s pomenki z zdravim, dobrim ljudstvom.

Mladen.

Češkoslovaški senat

Praga, 1. julija. k. Senat je na svoji današnji zadnji seji pred poletnimi počitnicami sprejel vse predloge, ki jih je že rešila poslanska zbornica, med temi novelo k davku na premož. Nadalje je senat sklenil na »agii poročila imunitetnega odbora radi dogodkov na petkovi seji naknadno izreči ukor komunističnim senatorjema Sochoru in Toulzlu.

Naši kraji in ljudje

Praga v pričakovanju sokolskih armad

Zadnje priprave za sprejem. — Veliko zanimanje za jugoslovanske Sokole in vojsake. — Prihod gostov iz Anglije, Danske, Švice in Grške. — Številne prvotne umetniške prireditve.

Praga, 30. junija
Dnevi sokolskega naraščanja so končani in Praga se mrzlično pripravlja, da sprejme glavne sokolske armade, ki pridejo te dni, čim bolj slovesno in gostoljubno. Zlasti za prihod jugoslovanskih Sokolov in vojakov vlada silno navdušenje in se jim pripravljajo triumfalni sprejem.

Mesto nudi impozantno sliko. Povsod polajajo zastave vseh slovanskih držav, ulice so polne najraznovrstnejših velikih napisov in tepakov. Promet po ulicah, ki je že v normalnih razmerah zelo velik, je sedaj naravnost kolosalen. Kljub temu povsod največji red. Na posameznih točkah, kakor pred Narodnim dvablom, muzejem in smodnišnicami se zbirajo skupine Čehov in Slovkov iz vseh strani države, ki se razvajo mesta v letih po osvoboditvi kar ne morejo načuditi. Ko so zapustili svoječasno Prago, je bila le velika provinca, ki je imela preteklost, a nobene sedanosti. Na bodočnost jih je mislilo pač le malo. Danes se jim prezentira Praga kot evropsko veličnost, kot njihovo nacionalno središče. In vse se veseli mogočnega napredka domovine; še bolj pa sprejemov, ki so jih bili deležni.

Od Wilsonovega kolodvora preko Vavčevskih navesi so postavljeni na obeh straneh velikanski muji s slovanskimi zastavami. Na hotelu Šroubek vzhajajo prapori vseh oficijelnih delegacij. V centru Sokola, v Tyrševem domu, je kakor v mirnišču. Pred poslopjem, na hodnikih in livadah je na tisoče in tisoče novo došlih. Na vsako vprašanje dobijo takoj vljuden odgovor, nikjer nobenega razburjanja ali vznemirjanja.

Edino skrb tvori negotovo vreme. Ljudje gledajo s strahom proti nebu in ugibajo. Toda zdi se, kakor da je sokolski kongres sklenil z nekom pogodbo. Razen neznatnega pohlavnega dežja so bili do sedaj dnevi brez močnega in narode prepičnega, da ostane nebo naklonjeno Pragi tudi za glavne kongresne dneve.

Prihod izozemskih delegacij

Iz Londona je došlo poročilo, da pridejo na sokolski zlet v Prago tudi številni odlični gosti iz Anglije. Po dosedanjih dispacijah se pripelje 25 članov londonskega mestnega sveta pod vodstvom lordmajorja sir Newtona. Iz literarnih in žurnalističnih angleških krogov dospeljo v Prago publicist Steed, Cecil Chesterton, izdajatelj literarnega tednika, pisatelj Stefan Draham, urednik ilustriranega lista »Graphic« Frank La Couteur.

Poleg londonskega Sokola pride tudi oficijelna delegacija zveze angleških gimnazistov.

Poleg že javljenih tujih delegacij pridejo te dni v Prago tudi zastopniki mesta Aten, ki so s seboj prinesli soprogo in vsi

mestni svetniki, dne 2. julija delegacija iz Danske in Švice, zastopstvo poljske armade pod vodstvom šefa oddelka za telesno vzgojo v poljskem vojnem ministrstvu. Tudi italijanska vlada je poslala večjo delegacijo. Iz Jugoslavije pošljejo vsi večji listi svoje poročevalce. Tudi iz Letške pridejo zastopniki žurnalistov, zdravnikov in agromonov, ki si bodo pri tej priliki ogledali zlasti narodno gospodarske razmere v Českoslovaški.

Aprovizacija

Sporazumno z mestno občino, načelnikom Sokola in vlado so odredene najboljše preventivne akcije, da bo Praga v sokolskih dneh zadostno preskrbljena s potrebnimi živili. Specijalno je določeno, koliko vagonov svini se sme uvažati vsak dan iz Poljske. Praški gostilničarji so določili za navadno kosilo enotno ceno 8 Kč.

Novinski telegrami med zletom

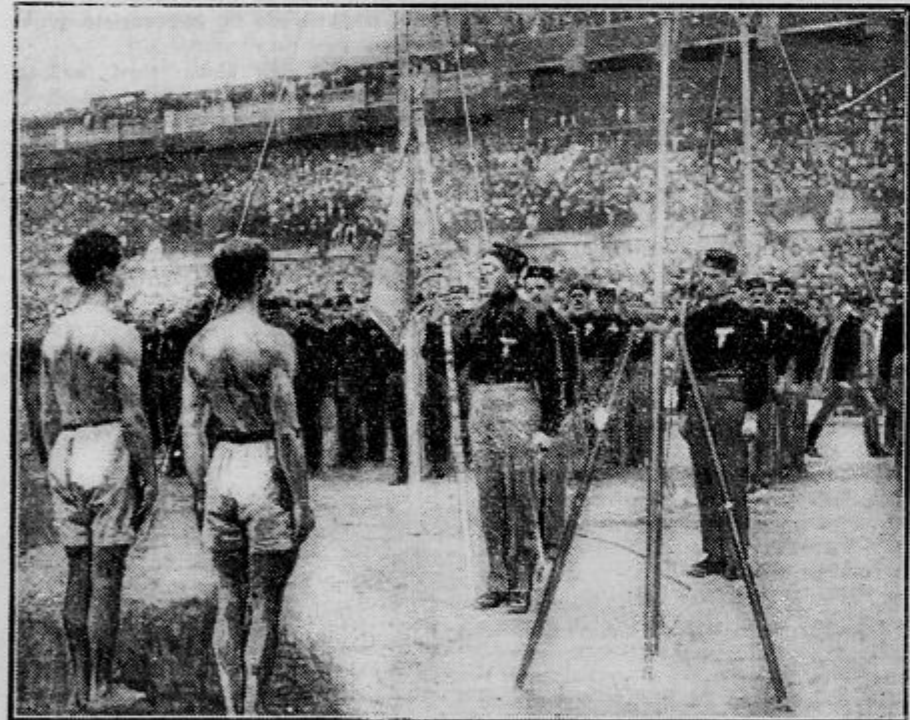
V času sokolskega zleta od 29. junija do 7. julija so določeni za brzojavne o sokolskem zletu polovične tarife cene za dneve in nočne brzojavke v inozemstvo.

Umetniške prireditve ob sokolskem kongresu

Ob priliki velikih sokolskih dnevov dne 3., 4. in 5. julija se bo vršila v Pragi poleg številnih drugih kongresov tudi cela vrsta prvotnih umetniških prireditev. Gledališča so že vsa razprodana in so zato improvizirali še posebno predstavo opere »Prodane neveste« v Nuslích s prvotnimi močmi. Vsak dan dopoldne ob 10. uri se vrše v dvorani kina Lucerne na Vavčevskem trgu koncerti, pri katerih sodelujejo: svetovni violinski virtuozi Kocian, član Narodnega divadla V. Zitek, praško pevsko društvo Smetana, češki kvartet. Drugi dan nastopijo pri teh matinejah violinski virtuozi Vaša Prihoda, komorni pevec P. Ludičkar, pevka zveza praških učiteljev in Ševčík-Lhotsky kvartet; pri tretji matineji 5. julija pa nastopi sloviti virtuozi Jan Kubelík in njegovi hčerki Ana in Marija ter odlična pevka zveza moravskih učiteljev in češka filharmonija. Vstopnice za te koncerte se dobijo v praških prodajalnih kart in v Tyrševem domu.

Načelnstvo Sokola pripravlja razen teh matinej tudi še razne druge prireditve, od katerih omenjamo zlasti koncerte na Slovanskem in na Strešskem otoku Vitave. Tam bodo nastopili pevski zbor »Hlahol« iz Caslave in dne 5. julija sokolski pevski zbor moravsko-sleske in tešinske župe pod vodstvom komponista Hradila. Pri teh koncertih bodo sodelovale na obeh otokih tudi odlične sokolske godbe.

Darujte za sokolski Tabor!

Praporščak češkega sokolskega naraščaja sprejema v dar prapor od našega naraščaja.

Poziv patrijotom!

V imenu Jadranske Straže se je obrnil ljubljanski »Ženski mestni odbor« potom časopisja in okrožnic na trgovce, obitnike in ostalo občinstvo s prošnjo, da blagovolijo prispevati z darila za tombolo, ki se bo vršila 11. julija, o priliki proslave »Petrovega dne«, na Rogoški Slatini. Ker se do sedaj še niso odzvali vsi, na katere smo se obrnili, smo podaljšali rok za sprejemanje daril do 4. t. m. Kdor koli pozna patrijotsko gospodarsko stremiljenje »Jadranske Straže« v korist naše mlade države, ne bo še nadalje premišljal bi li dal ali ne.

Z vsakim, tudi najmanjšim prispevkom bo darovalec pokazal razumevanje za »Jadransko Stražo«, njene cilje in pomen.

Vsa darila prevzema od danes naprej, iz prijaznosti, tvrdka I. Maček, Aleksandra dvoja cesta, kamor so se prenesli tudi ostali že nabrani dobroti iz »Mladike«, a to vsled tega, ker je gdnca Zemljanova od potovala na kraljev dvorec na Bled.

M. D. Kalafatovičeva
predsednica »Ženskega mestnega odbora«.

Dr. Vilko Baltić
predsednik glavnega odbora »Jadranske Straže«.

Požar v Mariboru

Maribor, 1. julija.

Nocoj takoj po četrtno na 20. uro je prestrel mariborsko ozračje rezek zvok plat zvonca za mariborske stolnice in prestrašili Mariborčane ob tej večerni uri. Na Aleksandrovi cesti ne daleč od glavnega kolodvora je izbruhnil požar, ki je tekem ene ure popolnoma uničil veliko skladišče trgovca Antona Birgmayera.

Čuvarka na stolnici je zapazila okrog četrtno na 20. uro v precej čistem zraku — ker je celodnevni dež nekoliko prenehal — bližu kolodvora v smeri železniške proge močan dim, ki ga je sploščeta zamenjala z dimom lokomotive. Ker pa se je dim stalno večal je ob 19.25 telefonično obvestila mariborske gasilce, ki so bili tudi že v istem času od več strani iz graškega predmestja alarmirani, da gori v skladišču Birgmayera, trgovca z lesom in senom, na Aleksandrovi cesti št. 71. nasproti skladišča Balkan.

Čez dobrih 10 minut so že drdrale mariborske avtoturbine na lice požara. Ogenj se je v tem hitro razširil in objel že celo poslopje. Zaloge sena in lesa so dajale divjemu elementu dovolj moči. Ob prihodu mestnih gasilcev, katerim so se pridružili še oni s Pobrežja, so našli poslopje popolnoma v plamenu, tako da je bilo mogoče misliti le na lokaliziranje požara, ki se je v tem že prijel polog stoječih delavnic kolarja Franca Frasa. Energičnemu delu izbornega gasilskega aparata se je zahvaliti, da je bil v teku pol ure ogenj popolnoma lokaliziran in sosednje hiše obvarovane velike nesreče. Gasilci so obvarovali tudi nekoliko metrov za skladiščem se nahajajoč vagon slame. Ob 20.35 so zapustili pogorišče.

Kako je ogenj nastal, se še ni moglo ugotoviti. G. Anton Birgmayer pravi, da je takoj po 19. uri zaklenil pisarno, ki je v istem poslopiju, ter odšel s soprogo. Kmalu nato je opazila neka mimoidoča deklica dim prihajajoč iz skladišča in obvestila takoj bližnje ljudi. Lastnik je izvedel za požar še na cesti. Po njegovi cenitvi znaša škoda okoli 100.000 Din. zavarovan pa je bil baje le za polovico te vsote. V skladišču je bilo več kot za vagon sena, večje zaloge raznega lesa in umetnega gnojila, kar je postalo vse žrtev ognja. Rešili so le pisarniško opremo in blagajne. Mestno električno podjetje je takoj ustavilo glavni električni vod za gornji del Aleksandrove ceste v Krčevino, ki je vodil preko gorečega poslopja. Po udušenju ognja so električni tok zopet postavili. Okrog pogorišča se je nabrala velika množica ljudi, ki pa radi nastopa policije ni motila reda in dela gasilcev.

Radičeva potovanja po Dalmaciji

Dubrovnik, 1. julija. n. Popoldne je došel semkaj s Korčule Stj. Radić. Pričakovano ga je kakih 50 pristaveh, ki so mu prilejali ovacije. Radić se pelje jutri v Makarsko, potem pa v Metković, kjer ima v soboto shod.

kakor bi bilo sicer pričakovati od dela te vrste in smeri.

Kapelnik Stritof je oratorij naštelinal vestno in ga dirigiral temperamentno, vseh kar preveč — na škodo estetike. Pretirano, tupatam celo glasno gibanje ne doseže vedno zaželjenega uspeha in postane zbog tega nekam smešno. Orkester je bil odločno prešibak v primeru z zborom (približno 35 moč proti 100) in se je mogel uveljaviti prav le v medigrah, ki pa so zelo kratko umerjene. Posebno godala so bila slabotna in niso mogla priti v tej zasedbi (ki je skoraj solistična) do prave veljave. Med solisti sta se odlikovala Ga. Thierryjeva in gosp. Betetto; oboja sta, glasovno dovršeno, pela svoji partiji z vso potrebno vdanostjo in z zanosom. Bog gosp. Sekule je bil malce prezamolk in premalo grandiozno; pastir gosp. Knittl je jasno recital, medtem ko je bilo gđ. Verbičeve komaj čuti ali pa je ostala povsem neslišna. (Baš pri njeni uloži orkester najbolj poje in take konkurence njen glas še ne prenesa). Zbor je bil korekten, izravnani v vseh glasovih in bi mu bilo težko kaj očitati, ker je svojo nelahkoto partijo odpel vsekar vzorno. Celotna predstava bi bila prav lepo uspeša, da ni bila nekam mučno dolga in monotona in da nas neznosna vročina v dvorani ni skoro izsušila. Navzoči skladatelj je bil deležen prisrčnih ovacij od strani navdušene publike, ki je v obilnem številu obiskala koncert.

Danes ob 4., pol 8. in 9. uri ljubljene ženskega sveta, lepi, prikupljivi

ALFONZ FRYLAND

in čudovita dunajska umetnica

LIANE HAID

v prekrasnem ljubavnem romanu iz oficirskih krogov »Ogenj ljubavi«.

Godi se na Dunaju in ob Gardskem jezeru.

KINO »LJUBLJANSKI DVOR« Telefon 730.

Grozote povodnj v Jugoslaviji

Podravje pri Osjeku pod vodo. — Poplava v okolici Novega Sada in Beograda. — Več hiš porušenih. — Katastrofa v Caribrodu. — Grozni prizori v Krivi Palanki. — Opustošenje Vardarja. — Bitolj v vodi.

Katastrofa je tu in sicer v vsej grozoti. Iz vseh krajev države, posebno iz Bačke, Baranje in Srbije prihajajo grozotna poročila o strahovitih povodnjih in poplavih. In vode še vedno naraščajo. Le v Sloveniji trenutno še ni neposredne nevarnosti, ako pa bo nekaj dni deževalo, grozi tudi v naših krajih nesreča. Na Koroskem je dosegla Drava pri Falski elektrarni v soboto in nedeljo 425 m višine. Po nedelji je voda padla in je znašala zadnje dni višina 350 m. torej samo 40 cm nad normalo. Radi večerajšnjega ponovnega deževja pa je pričakovati zopetnega naraščanja Drave, ki je v svojem dolnjem teku deloma že prestopila bregove in predrla nasipe.

V sredo ponoči je Drava v bližini Osjeka na več mestih prebila nasipe, tako da je vse

Podravje pod vodo.

Starci, otroci in živina so se rešili že pred tremi dnevi in so bili odpravljeni v Osjek in Dardo. Tudi v dolnjem delu Osjeka je voda že predrla nasipe. Pri Draži je preplavila 6000 orolov zemlje, v Baranji preko 30.000.

V Novem Sadu je Donava na več mestih prestopila bregove. Ob obrežju je preko 300 kabin pod vodo. Nasip popušta na vsej črti. Nevarnost je ogromna in dela ljudstvo noč in dan, da nasipe utrdi in poviša. Na pomoč je došla tudi armada, vojaški telefonisti so ob vsej obali postavili telefone, da brzo poročajo. Voda je vdrla tudi v pristanišče in napravila tamkaj znatno škodo.

Sedem do osem hiš

je skoro do strehe poplavljenih. Vlada je odposlala v Novi Sad dva remorkerja in tri vlačice, da bo pripravljeno, da v najskrajnejšem slučaju sodelujejo pri reševalnih delih.

Ceprav Donava pri Beogradu ne more napraviti take škode kakor v Baranji, vendar je poplavlja najboljše del mesta — Pištolj Mali. Prebivalstvo je močno vznemirjeno in s strahom pričakuje, da prodor valovi tudi v njihove hiše. Na savskem pristanišču in v velikem delu Karagorgjeve ulice so skoro vse kleti polne vode.

Naravnost obupna poročila prihajajo iz Stare in Južne Srbije.

Reka Nišava se je vsled dolgotrajnega deževja izlila skoro v vsem svojem toku in poplavlja vsa polja. Posebno sta trpela caribrodski in nišavski srez, kjer so povzročili hudourniki grozovita opustošenja. Celi hribi kamenja so drveli v doline. Žitna polja so popolnoma uničena. Železniška proga Niš-Pirotno je prekinjena. Mednarodni vlak iz Bolgarske so bili zadržani v Caribrodu. Poslednji vlak iz Caribroda v Niš je mogel komaj prodreti skozi celo morje vode. Nad Caribrodom je divjala v terek katastrofalna nevihta, tekem katere se je utrgal še oblak. S skalnatih brd so se valili divji hudourniki v caribrodsko kotlino in napravili v kratkem času grozna opustošenja, kakršnih ljudi ne pomnijo že desetletja.

Caribrod je ves v vodi.

Promet v mestu je popolnoma onemogočen in je voda prodrla celo do železniške postaje. V terek ponoči je grozila katastrofa tudi že Pirotu. Okoli polnoči je Nišava pri železniškem mostu predrla nasip in poplavlja več vasi okoli Pirota. Ljudstvo se rešuje s pomočjo vojske, deloma beži panično na vse strani.

Grozni prizori

so se odigravali v Krivi Palanki. Še predno je moglo prebivalstvo ukreniti vse potrebno za rešitev, so številni hudourniki, ki so divje drveli s sosednjih goličav, napolnili Krivo Reko, katere valovi so od trenutka do trenutka bolj ogrožali mesto. Prebivalstva se je polotila nepopisna panika. Ko je pričela voda nanašati še ogromno kamenje in izruvano drevje, so si bili meščani na jasnem, da jih čaka katastrofa, kakor leta 1922. Tekom ene ure je odnesla Kriva Reka s seboj 15 hiš ob obrežju in štiri mostove na potu v Kumanovo. Plodovite njive v dolini so popolnoma uničene. Krivi Palanki je morda dodelila usoda, da je neprestano žrtev elementarnih nezd. Še težji slučaj je doletel to siromašno mestce dne 12. junija 1922. Takrat se je nad tamkajšnjo tromejo utrgal oblak in je bilo več ur kakor iz škafe. Kriva Reka je narasla takrat v par urah za 8 m in porušila oziroma odnesla s seboj 32 hiš in 61 gospodarskih poslopij. Nekatere hiše so plavale tedaj kar goreče po vodi. Cesta Kumanovo-Kriva Palanka je porušena na več krajih. V vasi Rečici je med nevihto ubila strela dva seljaka.

Velike poplave in povodnji so nastopile

tudi že v Južni Srbiji. Vardar nosi s seboj ogromne količine požetega žita in je na številnih krajih udrl tudi v vasi ob obrežju in napravil

milijonske škode

Proga je Stip je v veliki nevarnosti. Sploh so ogrožene tamkaj vse komunikacije. Reka Pčinja je pri Katlanovu porušila most in poplavlja vasio Katlanova Banja. Skoda, ki jo imajo kmetje v vasi, je ogromna in neprecenljiva. Vsa dolina reke Pčinje se nahaja pod vodo, a deževje še ni pončalo. Reki Zlatovska in Bregalnica, katerih gorski potoki so silno narasli, sta napravili na Ovejem polju in v kočanskem srezu katastrofalno opustošenje. Pota so daleč okrog razrita in neprehodna. Nerodimski in del gijlanskega sresa so pod vodo. Čeprav je deževalo pri Uroševcu samo dva dneva, je voda tamkaj tako narasla, da ne pomnijo kaj sličnega niti najstarejši ljudje. Med Mitrovico in Novim Pazarom je promet onemogočen.

Tudi nad okolico Bitolja se je utrgal oblak. Reki Crna in Dragor sta preplavili vso okolico, pod vodo so tudi ulice v Bitolju. Valovi so odnesli skoro vse mostove. Ponekod je padala med nevihto tudi strela na toča. V vasi Morihovo je strela ubila šest ljudi.

Večerno poročilo

p Beograd, 1. julija.

Poplave zavzemajo vedno večji obseg. Z vseh strani prihajajo poročila, da vsled neprestanega dežja vode stalno naraščajo in da so povodnji vedno resnejše. Narasle reke in hudourniki odnašajo mostove in rušijo poto. Na mnogih krajih so tudi številne žrtve. Naraslo vodovje odnaša na tisoče živine in uničuje vse posevke. Reke nosijo s seboj najrazličnejše stvari, kakor strehe, pohištvo, orodje, les in drugo.

V Južni Srbiji je Vardar narasel dopoldne že na 7 m nad normalo. Mostovi so porušeni in na mnogih krajih so železnice pod vodo, tako da je prekinjen železniški promet. Vendar je k sreči na nekaterih mestih dež nehal padati in je Vardar tekem popoldneva zopet uplaval za 1 m. Veliki most preko Vardarja med Prilepom in Gradskim je voda odnesla. Prekinjeni sta progi Gradsko-Prilep in Veles-Gradsko. Porušen je tudi most preko reke med Velesom in Skopljem. Pol Velesa je pod vodo. Zabeležiti je žal nekaj človeških žrtve. Poplavljen je tudi Vranja.

Vedno bolj se množe poročila, o ustavitvi prometa po cestah in tudi železnicah. Vedno bolj narašča tudi Bregalnica. Škoda je ogromna in gre v milijone. Oblavstva so poslala vojaštvo, ki dela s prebivalstvom noč in dan, da reši iz valov, kar se da še rešiti. Toda vse to ne pomaga mnogo, ker dež še vedno pada in vode naraščajo. Pod vodo je tudi mesto Niš, kjer se je polastila prebivalstva silna panika.

Posebno kritičen je položaj v Vojvodini, kje so nasipi v veliki nevarnosti, zlasti pri Somboru. Pri Bogojevu je noč in dan na delu tisoč voz in dvatisoč delavcev, ki utrjujejo nasipe ob Donavi. Vlada je dala na razpolago motorne čolne in druga vozila za reševanje ljudi in blaga. K sreči je proti večeru ponekod nehalo deževati, a katastrofe še vedno niso izključene.

Pred sodniki

Tone iz Bizavika je maja po Šiški beračil. Stražnik ga je presenetil sredi posla in ga tiral na policijo. Tam je moža preiskal in našel pri njem orožje — budilko in srajko. Tone je rekel, da je ura njegova. Ker je velik zaspalec, si jo je moral omisliti, da ga zjutraj opozori, kdaj je čas vstati; njegova je pa tudi srajka, ker se je tako spotil pri svojem beračenju, je moral obleči drugo. Ker ga bodo Šiškarji morda pogrešali, jim javimo, da je ostal 3 dni v zaporu radi beračenja.

«O, kako je lepa Gmajnica zelena, pa tolikrat že s krvco ožropljena,» so peli fantje, ki so se vračali iz Podboršta domov. Izza hriba se je smejal mesec in kazal svoje zlate zobe, a fantje so peli in naposled jeli vriskati in metati proti njemu klobuke, kot bi ga hoteli dražiti. Blizu Gmajnice so srečali fantje tri druge veseljače in se jeli z njimi pogovarjati, a naposled prepripli. Nazadnje so se stopili. Fancelj iz Gmajnice je bil brez orožja, zato je skočil na bližnje domače dvorišče in se vrnil s sekuro. Videl je one tri in se spustil na srednjega ter ga vsekval s sekuro. Zadel ga je na roko in ga na srečo samo lahko poškodoval. Pred sodniki je stal v vojaški obleki in se zagovarjal, da se je branil, ker ga je nasprotnik hotel z nožem. Zaprt bo 3 dni.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Mariborsko gledališče

Petek, 2.: »Ognjenik«. V korist Udruženja gledaliških igralcev SHS.
Sobota, 3.: »Ojdisa«. A. (Kuponi) Zadnjič v sezoni. Zadnja predstava v sezoni.

Ljubljanska opera

Petek, 2.: Zaprt. (Generalna za »Tannhäuserja«).
Sobota, 3.: »Manon«. Gostuje g. Josip Rijavec. B.
Nedelja, 4.: »Tannhäuser«. Premijera. Izv.

Oratorij »Abrahamova žrtev« v Ljubljani

Snoči se je slednjič vršilo že večkrat preloženo izvajanje dr. Širolinega oratorija »Abrahamova žrtev« v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Koncert je priredila Glasbena Matica, vodil pa ga je dirigent opere, gosp. Niko Stritof. Sodelovali so solisti gđ.: Thierry-Kavčnikova, Milena Verbič, Zdenko Knittl, Julij Betetto, Alojzij Sekula in Ivan Završan, orkester Narodnega gledališča in celokupni zbor Glasbene Maticice.

Oratorijko besedilo je priredil dr. Veli-

mir Deželić jun. po starohrvatskem cerkvenem prikazanju z uporabo pesmi Mavra Vetranića in Marina Držića. Besedilo je jako dramatično in opisuje staroznano biblijsko zgodbo o Abrahamu nekoliko širokovežno in patetično. Pridejane scenične opazke dokazujejo, da je delo namenjeno odrin in tudi večerajšnje izvajanje je bil dokaz, da ima stvar na koncertnih deskah dosti manj efekta kakor bi ga lahko imela na gledališkem odrin.

Delo samo trpi na dolžini in le deloma posrečeni kombinaciji gregorjanskega korala z narodnim kolom. Ni zasnovano v sodobnem duhu, temveč pohaja zmerno-moderna pota, ki bi mogla prenesti bujnejšo melodiko, kakor jo očituje to delo. Instrumentalno dokaj priprosto, tudi v solističnih partijah ni bogve kaj izdelano in tudi zbor se ne more pohvaliti s posebno uspešnimi točkami. Vse oratorij vnevi preveč enakomerno, premalo je v njeni kontrastov, da bi mogel delj časa zanimati. Semtertja — osobito v začetku — se oglašajo včasih pucničevski toni in izgleda, kakor da se hoče razviti širokopotezna melodija, ki pa kmalu zamre v brezbranih in nezanimivih prehodih. Nekoliko skrajšano bi delo bržčas pridobilo na zanimivosti; vsekakor pa je oratorij resno zasnovan in vsebuje več prav lepih zamislov, ki pa žal niso izpeljani,

Danes zadnji dan

Pariška igračka

z LIL DAMITA

Predstave ob 4., pol 8. in 9. uri.

KINO IDEAL.

Domače vesti

* **Pojasnili našim conj. naročnikom.** Iz krogov naših naročnikov smo povodom zadnje posebne izdaje lista dobili nekaj vprašanj, kakaj jim ta izdaja ni bila dopolnena. »Jutro« gotovo stori vse, da zadovolji svoje zveste prijatelje s točnimi in kar najhitrejšimi informacijami. Dopolnjevanje posebnih izdaj naročnikom pa je — ne glede na visoke stroške, ki jih te izdaje povzročijo, ker se običajno stavijo in tiskajo v izrednem času — iz tehničnih razlogov nemogoče. Posebna izdaja lista mora po najkrajšem in najhitrejšem potu v javnost. Ona se tiska v izrednih razmerah, ko ni zbrano niti celokupno tehnično in še manj administrativno osebje. Kdor ve, kako kompliciran in številčen je n. pr. aparat ekspedicije velikega lista, kakoršen je »Jutro«, bo takoj razumel, da je individualno razpošiljanje lista v slučaju posebne izdaje skoraj izključno odnoso bi se moglo izvršiti le na račun brzega razširjenja dotične številke. »Jutro« se je torej, kakor v ostalem vse aovine, odločilo, da razširja svoje posebne izdaje le potom svojih prodajalcev in kolportirjev. Brigamo pa se, da imamo v vsakem večjem kraju zastopnika, na katerega odda primerno število listov v istem trenutku, ko se začne posebna izdaja razprodajati v Ljubljani. Tako je tudi zadnjič tekotom torka dopoldne bilo našo posebno izdajo dobiti v vseh večjih krajih Slovenije.

* **Demonstracije na zagrebški univerzi.** Včeraj dopoldne, ko so se vršile na zagrebški univerzi promocije in le bilo v avli zbrana mnogo dijaštva, so akademiki priredili ostro demonstracijo proti konvencijam z Italijo ter je bilo slišati burne klice proti Italiji, Mussoliniju in Ninčicu. Dijaštvo se je nato mirno razšlo.

* **Anglesko vojno brodovje na našem Jadranu.** V kratkem obišče angleško sredozemsko brodovje naša pristanišča. Prvi oddelek prispe dne 7. t. m. v Split, kjer ostane do 16. julija. Drugi oddelek se usidra v Sibeniku, tretji oddelek pa v Boki Kotorski. Dne 23. julija prispe v Dubrovnik admiralška ladja »Warspite« ter bojne ladje »Resolution«, »Royal Oak« in »Montrose«.

* **Promocija.** Na zagrebški univerzi je bil v sredo popoldne g. Josip Novaković, urednik gospodarskega rubrike zagrebske »Riječi« promoviran za doktorja prava.

* **Manifestacijski večer Čsl. jugoslovenske lige v Pragi.** V soboto dne 3. julija priredi Čkoslov. jugoslov. liga v Pragi ob priliki svojega kongresa lig v CSR in v Jugoslaviji manifestacijski večer v vseh prostorih Meščanske besede. Manifestacijo otvorita z govori predsednik lige iz Prage in Beograda, nakar sledi umetniški program opere Narodnega divadla ob sodelovanju gđ. Smidove, dramatične umetnice in g. Jircuška, virtuza na čelo, prof. konservatorija v Chicagu. Po programu bo promenadni koncert in v vseh stranskih prostorih ples, četera se udeležijo jugoslovensko Sokolstvo in člani lige, ki dobe brezplačne vstopnice v pisarni lige Praha II., Panska ulica 1.

* **Akademski klub za Društvo narodov priredi v poletnih mesecih po Sloveniji nekaj javnih predavanj o nastanku, pomenu, organizaciji in delu Društva narodov ter o raznih mednarodnih vprašanjih.** Točno poznanje organizacije in delovanja najvažnejše svetovne institucije je ne samo koristno, temveč za popolno razumevanje današnje mednarodne politike neobhodno potrebno. Predavanja se vrše v nedeljo 4. julija, in sicer: v Boh. Bistrici predava ob 11. uri v občinskem domu Stanko Mencinger; na Jesenicah ob 15. uri v ljudskem domu Vladimir Grossmann; v St. Vidu pri Ljubljani ob 7. uri v ljudskem domu Marijan Zajec; v Litiji ob 11. uri v Sokolskem domu dr. Stojan Bajič; na Vrhniki ob 15. uri v rokodelskem domu Boris Kermavner; pri Sv. Tomažu pri Ptulju ob 11. uri v šoli Joža Voršič. Društva, ki bi želela kako predavanje, naj svojo željo javijo z navedbo časa kluba (A. K. z. D. N., Ljubljana, Univerza).

* **Subvencija sokolskim društvom.** Ministrstvo prosvete je določilo kredit v znesku 100.000 Din v svrhu subvencioniranja sokolskih in drugih gimnastičnih društev v tekočem budžetnem letu. Subvencija se bo v kratkem razdelila na podlagi podatkov, ki jih je ministrstvo zbralo o delovanju omenjenih društev.

* **Pozivanje na odsuljenje dijaškega roka.** Po najnovejši naredbi ministra vojske in mornarice bodo odslej pozivani dijakli na odsuljenje dijaškega roka in sicer: dijaki rekrutovani za pešadijo, artiljerijo, konjenico, avtomatodo, pirotehnični bataljon in za neborce dne 1. avgusta; za inženjerije dne 1. oktobra; za mornarico dne 15. januarja 1927; za zrakoplovstvo pa dne 1. februarja. Dijaki medicine, veterine, farmacije in bogoslovja morejo nastopiti svoj rok v vsakem času. Oni dijaki pehote, artiljerije, konjenice in inženjerije, ki ne stopijo v kader v določenem roku in 20 dni po tem roku, ki so ob priliki poziva bolni in ostanje bolni čez 6 tednov, ki niso zmogli državnega jezika, ki so venerično bolni ali klavali, ki so bili že enkrat oglašeni za časno nesposobne, ali pa zaradi slabega vladanja in vedenja ne zaslužijo, da se jim dodeli v šolo bodo pozvani dne 1. novembra v kadrovske komande, kjer bodo obiskovali pripravljeno šolo za polaganje izpita za rezervne podporučnike. Dijaki, ki pri rekrutovanju ali pozneje pisмено izjavijo, da ne želijo polagati izpita za rezervnega podporučnika bodo pozvani s prvo sledečo partijo rekrutov iste vrste vojske.

* **Izpit za stavljenika je napravil te dni pred ljubljansko izpraševalno komisijo g. Adolf Susteršič, urednik Stavbne družbe d. d., Ljubljana sedaj v Uličah.**

* **Smrtina kosa.** V Zagrebu je preminula dne 30. junija gospa Hermina Budisavljevič, mati poslanca dr. Srgjana Budisavljeviča, odličnega hrvatskega narodnega in sokolskega delavca ter dr. Julija univ. profesorja v Zagrebu. — V Ljubljani je pre-

minul včeraj g. Damjan Hočevnar, vladkovodja drž. železnice, star 63 let. Pokojnik je bil vrl naš somišljenik. Pogreb bo danes, ob 5. popoldne iz Novega Vodmata 187.

* **Prva železnica v Albaniji.** Albanska vlada je sklenila, da z inozemskim posojilom zgradi normalno 44 km dolgo železniško progo Drač-Tirana. To bo prva železnica v Albaniji.

* **Prevoz pošte Škofja Loka-Ziri.** Poštna direkcija v Ljubljani oddaja v zakup za eno leto prevoz pošte na progi Škofja Loka-Poljane-Gorenja vas-Ziri. Javna ustna licitacija se bo vršila dne 6. julija ob enajstih dopoldne pri županstvu občine Škofja Loka. Natančnejši pogoji so na vpogled pri občirah in poštah ob poštni progi.

* **Maturantom drž. gimnazije v Celju iz leta 1921.** Na splošno željo tovarišev, naj se snidejo ob priliki petletnice mature v Celju sporočam, da se bo vršil naš sestanek dne 5. julija ob 15. uri v gostilni »Pri mostu« na Bregu pri Celju. Polnoštevila udeležba zaželjena. Eventualna pojasnila daje: Is Belle, Kostanjevica pri Krškem.

* **Slovensko planinsko društvo v Ljubljani** naznaja, da so sedaj otvorene vse postojanke v Kamniških in Juljskih Alpah razen Orožneve in Malnerjeve koče.

* **Knjigovodski tečaj za obrtnike.** Urad za pospeševanje obrti namerava prirediti v Ljubljani knjigovodski tečaj za obrtnike vseh obrtnih strok. Tečaj je namenjen mojstrom in pomočnikom. Vodstvo tečaja je prevzel g. Peter Modic, profesor državne trgovske šole v Ljubljani. Priglasiti se je osebno ali pisмено najkasneje do 15. julija v Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg št. 10./I., kjer se dobe tudi vse natančnejše informacije.

* **Smrtina obsojda v Zagrebu.** Pred sodnim stolom v Zagrebu je bil prošlo sredo zaradi roparskega umora na Kruhah v zagrebški okolici Simo Novak obsojen na smrt na vešalih, njegova tovariša Frano Tomičič na šest let težke ječe in Dionizij Blažič na dva meseca zapora. Imenovana trojica je meseca oktobra lanskega leta na Kruhah umorila in oropala berača Jovo Vučkelič. Vzeli so mu približno 600 Din.

* **Nesreča pri delu.** V škofjeljski tovarni »Sešira« se je pripetila v sredo težka nesreča. Mladi delavki Ivani Lampičevi, ki je delala pri stroju, je stroj odrezal desno roko nad komolcem. Njeno stanje je zelo resno.

* **Dva otroka pod ruševinami mrtva.** V hercegovinskem selu Dračevo se je v torek popoldne pripetila grozna nesreča. Seljak Simo Matković je bil zaposlen na polju, isto tako tudi njegova žena, doma pa sta sama ostala dva otročiča. Vsled viharja se je hiša zrušila in otroka sta ostala pod ruševinami. Otroka so mrtva izkopali izpod ruševin.

* **Poskusen samomor zagrebškega stavbenika.** V Zagrebu je poskušal predvčerajšnjim izvršiti takakajšni stavbenik Franjo Kafka izvršiti samomor. V svojem stanovanju si je porinil oster kuhinjski nož v prsa ter se težko kodoval. Vsled pijančevanja je v zadnjem času le malo delal in tako zabredel v finančne neprilike. Prepeljali so ga v zakladno bolnico.

* **Albanski razbojniki ubili tri Črnogorce.** Po vesteh iz Podgorice so naše oblasti po dolgotrajnem iskanju našle kosti trojice naših seljakov iz plemena Kuči, ki so bili lani v bližini državne meje ubiti od albanskih razbojnikov. Pri tej priliki bi bilo skoraj prišlo do vpadu Kučev v Albanijo, ki so se hoteli maščevati za umorjene tovariše. Na li-ce mesta se je podala zdravniška komisija, da ugotovi okoliščnosti, v katerih je bil izvršen umor.

Za dame

najmoderneje bluze, damske plašče, kostume ter slovite nepremojljive dežne plašče za gospode morete najceneje kupiti pri tvrdki

Fran Lukič, Pred škofijo 19.

* **Aretacija bančnega ravnatelja.** Na zahtevo državnega pravdnika je bil v Novem Sadu aretiran ravnatelj »Debeljačke banke« Jakob Kraus, ker je banka — kakor poroča »Jutrnji list« — dajala posojila po 100 do 150 odstotkov obresti. Kakor poroča, bodo pozvani na odgovornost tudi ostali člani uprave banke.

* **Oslejek brez vode.** V Osjeku je v sredo popoldne Drava poplavila provizorno črpalko ognjegasnega vodovoda tako, da je Oslek ostal brez vode. Vsled povodnji je bila ogrožena velika zaloga soli. Tekom popoldneva la noči so morali spraviti na varno osemdeset vagonov soli. Prevoz na Dravi je ustavljen zaradi močno narasle vode. Med prebivalstvom je zavladala panika.

* **Tkanina »Eternum« nedosegljiva!** 178

Posebnost za Ljubljano

so Zeppelini, ki plovejo nad stolpom »Mirim« čokolade.

* **Zagoneten umor orožnika.** Povodom umora orožnika Komadine v selu Majanovici pri Podgorici je bila uvedena stroga preiskava, ki je dovedla do rezultata. Aretirani so bili trije seljaki iz omenjenega sela, o katerih je znano, da se bavijo s tihotapstvom tobaka iz Albanije. Na kraju umora so našli vrečo vtihotapljenega tobaka. Preiskava se energično nadaljuje.

Rožekar jopice

in imitirane usnjate hlačke prodaja po globoko znižanih cenah tvrdka

Ložar & Bizjak, Ljubljana, Sv. Petra c. 20.

Že 3 dni

občudujejo kinoobiskovalci sijajne dekoracije v Elitnem Kinu Matica, ki so namenjene za veleilim »Bela sestra«.

Iz Ljubljane

u— **Zivljenje in zdravje v Ljubljani.** Glasom zdravstvenega izkaza mestnega fizikata se je v dobi od 22. do 30. junija rodilo v Ljubljani 26 otrok (15 moškega in 11 ženskega spola), med temi 1 mrtvorjenček, umrlo pa je 18 moških in 10 ženskih, skupaj torej 28 oseb in sicer: 6 oseb vsled bolezni na srcu, 6 za ostarelostjo, 4 za jetiko, 3 za pljučnico, 1 za rakom, 1 za vnetjem slepiča, za prirojeno slabostjo, 5 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba vsled smrtne nezgode. Izmed umrlih jih je 6 doseglo starost nad 70 let. Na nalezljivih boleznih je obolelo 5 oseb: 4 na dušilnem kašlju in 1 na davici.

u— **Vidovdanska proslava.** Na ljubljanski realki. Ljubljanska realka je priredila v letošnjem šolskem letu največ letniških slavnosti, deloma kot proslavo zgodovinsko znamenitih dni, deloma kot prireditve Podmladke Rdečega križa. Tako je tudi vidovdanska proslava pokazala razveseljiv smisel vodstva in dijaštva za prireditve javnih nastopov. Slavnostni govor prof. Adolfa Robide je orisal dvojni pomen Kosova, kot dan poraza in kot dan zmage v življenju posameznika in v razvoju Slovenec v Srbob. Deklamacije prvošolca Boletarja, petošolca Štupice in abiturienta Mihela so pokazale smotreno gojenje deklamacije na zavodu, zlasti Štupica kaže lep talent v nastopu in recitaciji. Dijaški orkester je pod vodstvom g. telovadnega učitelja Vinka Zaletela izvajal par točk s toliko preciznostjo in s tako resnim umevanjem glasbe, da skoro ne bi verjeli, da so to dijaški-srednješolski-diletanti. Klavirski točki petošolca Laimpreta sta pokazali lep talent in nemalo tehnično znanje. Višek prireditve pa je bila premijera kantate za mešan zbor in orkester Saše Santla »Veli Jože«. Bučen aplavz koncem četrturtega prozvajanja je najlepši dokaz, kako izredno je ugajal »Veli Jože« občinstvu. Po lepem nagovoru g. ravnatelja Mazija dijaštvo je razdelilo petim odličnjakom, desetim prav dobrim učencem, ki so se tesno približali odlični in šestim odličnim učencem godbenikom lepe knjižne darove.

u— **Or-uju na poziva vse one člane in članice vseh ljubljanskih mestnih organizacij,** katere bodo sodelovale pri cvetličnem dnevu v nedeljo 4. t. m. da se brezpogojno udeležijo sestanka v gostilni (salon) pri Mraku danes ob 8. uri zvečer. Obenem se vabi vse ostalo članstvo, ki bi hotelo sodelovati pri omenjeni prireditvi. — Zdravo! — Odbo.

u— **Skavti!** Danes, dne 2. julija ob 16. je sestanek vseh skavtov, ki ne gredo na taborenje. Obvezno!

u— **Mestna pilnarna v Ljubljani** ima razstavljeno na velesejmu lepo izbiro plinskih kuhinjskih, štedilnikov, kopalnih peči in drugih aparatov. Posebno pozornost pa vzbuja krasto izdelan plinski štedilnik, ki omogoča kuho za 70 do 100 oseb in ki je prodan za »Dečji dom kraljice Marije«. Ker je to prvi štedilnik te vrste v Ljubljani opozarjamo na to posebno g. restavracije in kavarnarje, da si ga ogledajo.

u— **Tekme sokolskih naraščajnikov v Pragi.** V naše včerajšnje poročilo o uspehih naših sokolskih naraščajnikov se nam je med imeni vrnila pomota. Med zmagovalci je bil tudi Milan Antosiewicz, Ljubljana, dol. kol. in ne Anton Stevič, kakor je bilo pomotoma javljeno.

u— **Policijske prijave.** Od srede na petek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 1 sum vroma, 1 poškodba tuje lastnine, 5 prestopkov pilanosti in razgrajanja, 2 prestopka kaljenja nočnega mira, 1 pretep, 1 prestopek sanitarnih predpisov, 1 prestopek izživanja, 1 prestopek igranja podoknice brez dovoljenja in 13 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacij je bilo izvršenih 7 in sicer: 3 zaradi prestopka žaljenja straže, 2 radi telesne poškodbe 1 radi kaljenja nočnega mira in 1 radi javnega nasilstva.

u— **Vlom v stolnico.** V stolnico branjeveke J. Vestenmajerjeve v Florjanski ulici je vlomil v noči na četrtek neznan svedrovec, si nabral za 150 Din vrednosti raznih sladkarij, dočim je pustil druge predmete v miru.

u— **Pretep med naborniki.** V Rostoharjevi gostilni na Dolenjski cesti sta prišla v sredo popoldne navsreč v pilanosti nabornika Anton Žnidaršič ter Alojzij Ambroz iz Šiške. Po kratkem prepiru sta si skočila v lase, razvil se je pretep, obmetavanje s kazarci, kar vse je končalo slednjič s tem, da sta ostala končno oba močno poškodovana na bolnišcu. Razborita petelina sta bila prepeljana v bolnico, kjer sta bila obvezana in nato izpuščena.

u— **Tatvina na vlakcu.** Na glavnem kolodvoru oziroma v vlakcu je neznan tat izmaknil v torek soprogi nadučitelja Almi Samperl iz Poljčan zavitek, v katerem sta se nahajali dve svileni damski obleki, nekaj parov nogavic, več srajc in dve dozi zdravil. Dasiravno je oškodovanka tatvino opazila neposredno po izvršitvi, tatu ni bilo močno več izslediti. Ukradeni zavitek je bil vreden nad 1000 Din.

u— **Razpis.** Mariborska občina razpisuje oddajo težiških in zidarskih del za kanalizacijo dr. Verstovškove ulice za palačo Pokojniškega zavoda. Prošnje je vložiti v vložišču magistrata do 12. ure dne 7. julija.

u— **Učni uspehi na drž. realki.** V preteklem šolskem letu je obiskovalo tukajšnje drž. realko 445 učencev in 62 učenk. Izdelali so 403 učenci ali 79%, in sicer 15 (od teh 4 učenke) z odličnim uspehom, 43 (7 s prav dobrim, 20 (21) z dobrim, 145 (17) z zadostnim uspehom. Razrednih izpitol v jeseni ima 87 učencev (11 učenk) ali 17%, izdelalo ni 12 (2) ali 3%, neredovanih je ostalo 5 dijakov ali 1%. Največ nezadostnih redov (40) je v francoščini, nadalje v zemljepisju in zgodovini (39) v matematiki (33), in to večinoma v nižjih razredih. Vzroke slabim uspehom je iskati v pomanjkanju učil in knjig (zemljepis), kvarno je vplivalo

sulfok, sulfarol, mazavo mlo, losol, tobacični izvleček, fenofalein papir so pripomočki za pokončanje mrčesa na trti, hmelju, ribizu in vrtnicah. 5189 a

Dobi se v drogeriji Sanitas, Celje ali pa v Ljubljani, Prešernova ul. 5

Quasija les.

sulfok, sulfarol, mazavo mlo, losol, tobacični izvleček, fenofalein papir so pripomočki za pokončanje mrčesa na trti, hmelju, ribizu in vrtnicah. 5189 a

Dobi se v drogeriji Sanitas, Celje ali pa v Ljubljani, Prešernova ul. 5

Quasija les.

sulfok, sulfarol, mazavo mlo, losol, tobacični izvleček, fenofalein papir so pripomočki za pokončanje mrčesa na trti, hmelju, ribizu in vrtnicah. 5189 a

Dobi se v drogeriji Sanitas, Celje ali pa v Ljubljani, Prešernova ul. 5

Quasija les.

sulfok, sulfarol, mazavo mlo, losol, tobacični izvleček, fenofalein papir so pripomočki za pokončanje mrčesa na trti, hmelju, ribizu in vrtnicah. 5189 a

Dobi se v drogeriji Sanitas, Celje ali pa v Ljubljani, Prešernova ul. 5

Quasija les.

sulfok, sulfarol, mazavo mlo, losol, tobacični izvleček, fenofalein papir so pripomočki za pokončanje mrčesa na trti, hmelju, ribizu in vrtnicah. 5189 a

Največja senzacija za drž. nameštence in druge!

Iz tovarne TEKSTILANA d. d., Kočevje, se bodo prodajali raznovrstni, čistovolneni

ostanki sukna, lodna in kamgarna

od 2. do 5. julija na Ljublj. velesejmu paviljon „H“
tvrdke Jos. Ivančič po Din 100 do Din 110 za meter.

Za mali denar lahko oblečete celo družino! — Nihče naj ne zamudi te izredno ugodne prilike! — Po velesejmu na Miklošičevi cesti št. 4.

5229 a

PAVILJON „E“, PROSTOR 12, 14, 16

Prva tovarna umetnih cvetic cvetličarna „PALMA“, Početrtrek (Slov.)

5099a Konkurenčne cene! Imetnik FR. STRES Zahtevajte cenik

Gojzerce na velesejmu

ki jih po letih visokih tur ne moreš uničiti, mojstrsko izdelane da jih s ponosom nosiš so pač le one od specialne delavnice »Gojzerce«

J. BRAJER, LJUBLJANA, BREG št. 1.

Vidiš jih v paviljonu „H“ koja 611.

tudi vedno menjavanje in predstavljanje učnih moči ter izpreminjanje učnega reda.

a— **Velik dotok v mariborske srednje šole.** Včeraj so se vršila na mariborskih srednjih šolah vpisovanja v prvi razred. Bilo je izredno veliko število prijavljenih, zlasti na gimnaziji, kjer beležijo rekord. V prvi razred gimnazije se je namreč vpisal 101 dijak (od teh 10 deklic), od katerih so bili pri sprejemnem izpitu zavrnjeni le štirje. V prvi razred realke se je vpisalo 74 dijakov, lani pa 94. Za prvi letnik moškega učiteljskega, ki sprejme 40 učencev, se je prijavilo skoro isto število, za žensko učiteljske, ki jih sprejme tudi le 40, pa se je prijavilo skoro 70 deklic. Značilen je porast na gimnazijskem naraščanju, kjer je velik dotok zlasti z dežele. Upoštevati pa je še tudi dejstvo, da bo jeseni še en termin za vpisovanje.

a— **Usoda ukradenega kolesa.** Predvčerajšnjim je opazil upokojeni policijski agent Cotič pri kmečkem fantu J. iz St. Jurja ob Pesnici svoje kolo, ki mu je bilo pred dvema mesecema ukradeno. Fant je moral s prejšnjim lastnikom kolesa na bližnjo stražnico, kjer je izpovedal, da je kupil kolo vredno 2200 Din v domači vasi od nekega sodarskega valenca za 500 Din. Orožništvo je uvedlo preiskavo.

a— **Aktualne novosti v Ljudski knjižnici.** Da gre z duhom časa naprej si je nabavila Ljudska knjižnica te dni zbirko aktualnih sportnih in najmodernejših gimnastičnih knjig s krasnimi nazornimi slikami. Zbirko bo knjižnica še izpolnila, če bo občinstvo kazalo zanimanje, ker so knjige silno drage. Sedaj so bile kupljene o nogometu, gimnastiki, plavanju in plesu. Knjižnica si je seve nabavila tudi vse nove slo

Znana atrakcija PRIKAZEN V OPERI

ki ravnokar izhaja v „Jutro“ se predvaja od sobote dalje

v kino Ideal.

— Šolska razstava na dekliški osnovni in deški meščanski šoli v Celju. V dekliški osnovni šoli je bila na Vidovdan otvorjena razstava ženskih ročnih del vseh razredov šole. Posamezni izdelki so bili pravilno izdelani ter se vidi, da se deklice z zanimanjem in z velikim veseljem posvečajo temu praktičnemu predmetu. Na meščanski šoli je razstava najraznovrstnejših risb istotako pokazala velik napredek v tem predmetu. Je pravilno, da se razstavljajo vsa dela, torej tudi manj nadarjenih in za predmet manj sposobnih učencev, da se s tem nikomur ne jemlje primernega veselja. Razstava je pokazala, da je med učenci mnogo odličnih talentov.

— Nemški naplaci in občevalni jezik. Ko smo kazali Slovenci po preobratu še več ponosa in samozavesti ter smo bili politično bolj konsolidirani, je znal vsak Nemec v obmejnih krajih vsaj za silo slovenski, ali pa se je potrudil, da bi se priučil cene mu izmed državnih jezikov. Tudi precej časa pozneje Nemcem ni padlo niti v glavo, da bi poskušali po raznih državnih uradih uveljavljati svoj jezik, ampak so se mirno prilagodili nevim razmeram. Vsi naši lasne notranje slabosti pa raste danes nemškemu sovražnosti in nemški eks-pativnosti povsod zopet pogum. V privatnem občevalju se navznočemu Nemcu klanja vsa družba ter njemu na ljubo pridno švabčari; a tudi po uradih in po raznih javnih in zasebnih podjetjih ima človek občutek, da živi v predvojni dobi. Ali smo tako hitro in tako lahko pozabili ravno v Celju, da so nas nemški nacionalni nadutosti že zaradi ene same pomizne slovenske besede metali iz kavarn in iz državnih uradov? Smo že tako daleč, da manjka samo še nemških poučiteljskih napisov. Po nemških odvetniških pisarnah jih imamo itak že. Čuditi pa se tem poljavnim ne smemo, ako se najdejo celo v javnih korporacijah slovenski ljudje, ki zagovarjajo nemške napise. Zalostna zgodovina slovenskih narodov bi naj nas končno izučila, kam privede hlapčevska ponižnost in kaj zmore nemški ponos, ki se že danes, ko je preteklo komaj par let po strahovitom svetovnem porazu, roga vsemu svetu.

Iz Trbovelj

— Iz Društva rudniških namestencev. Društvo rudniških namestencev v Trbovljah napravi izlet na Sušak, če se bo prijavilo vsaj 30 članov. Ker nudi društvo poleg znižane vožnje še predjurno na potne stroške, katerega bo odplačevali po jakni nizkih mesečnih obrokih (15 Din), je pričakovati, da bo udeležba velika. — Nadafje je bilo sklenjeno, da se izplača vsem rednicarim namestencem iz društvene blagajne po 250 Din, onim pa, ki imajo veliko družino, se poleg tega zneske pripozna še posebna podpora od prostovoljne zbirke članov.

— Uradni dan okrajnega sodišča. Okrajno sodišče v Laškem naznanja, da se bo vršil prihodnji uradni dan v Trbovljah dne 10. t. m.

— Skrbni radi nenakazanih pokojnikov. Med rudniškimi namestenci, upokojevalci pri zadnji redukciji, vlada velika skrb in vznemirjenje, ker jim po treh mesecih upokojevalne pokojninski zavod v Ljubljani še vedno ni nakazal pokojnin. Dobili so le odloke, v katerih so obveščeni, da se jim je odmerila pokojnina po stari in ne po novi razpredelnici, ki je stopila v veljavo 1. maja. Pred kratkim se je oglasila pri pokojninskem zavodu posebna deputacija, ki je interventirala, da se čimprej ugotovi težnja pripravitelj, rezultat pa še do danes ni znan.

— Sokolsko gledališče ponovi na splošno zahtevo občinstva dne 4. julija ob 8. zvečer dramo „Periferija“, ki je doživela veliki uspeh. Opozorjamo občinstvo, da si pravčasno preskrbi vstopnice, ki so že v predprodaji pri vseh igralcih „Periferije“ in g. Dolničarju, gostilničarju v Sokolskem domu. Upamo, da bo tudi pri tej predstavi napolnilo občinstvo dvorano v tako obilnem številu kot zadnjič.

— Trboveljska je narasla, ker se iztekajo vanjo razni gorski potoki, o katerih drugače ni sledu.

Iz Prekmurja

Zaključek šolskega leta na drž. gimnaziji v M. Soboti. Realna gimnazija v M. Soboti je imela končno šolskega leta 283 učencev, od teh 55 deklic. Učni uspeh je v obsegu prav zadovoljiv, kajti izdelalo je 215 učenecov, to je 76 odst., razredni izpit mora polagati 43 učenecov, to je 15 odst., padlo pa je vseh 25 učenecov, to je 9 odst. Po veri je bilo v preteklem šolskem letu 198 katoličanov, to je 70 odst., evangeličanov 71, to je 25 odst., židov pa 14, to je 5 odst. Po narodnosti je bilo 272 Slovencev (96 odst.) in 11 Madžarov (4 odst.). Druge narodnosti na zavodu niso bile zastopane. — V preteklem šolskem letu je bilo treba premagati velike težkoče. Kmalu po začetku pouka sta bila ukinjena 6. in 7. razred, od katerih pa se je 6. razred po novem letu zopet otvoril. V novembru se je moral pouk radi povodnjav za 10 dni prekiniti, tudi škrlatice pa se je moralo šolsko leto predčasno zaključiti. Razen tega je vladalo na zavodu tako veliko pomanjkanje učnih moči, da so se morale učne ure in nekaterih predmetov skrajšati, dasi so vsi profesorji po-učevali po 6 — 7 ur nad maksimum in dva celo po 8 ur tedenski. — Ker je gimnazija v M. Soboti posebne važnosti, bi bilo želeli, da se v prihodnjem šolskem letu 7. razred ne ukine in da se tudi sicer zlasti gura zavodu vse, kar je za njegov miren razvoj potrebno.

Nemškutarska predznost v M. Soboti. Sin nekake ptujkega nemčurja je dobil v M. Soboti koncesijo za trgovino z elektri-

nimi potrebščinami, njegov nastavljenec pa je zopet sin enega najhujših celjskih rne-gatov, ki se je l. 1908. posebno odlikoval v divjanju proti Slovincem v Celju. Go-spodje so bili tako drzni, da so ostenta-tivno peli nemške pesmi in celo hajlali. Vendar jim je redarstvo stopilo na prste in občinski svet je strogo prepovedal vsako izzvalno petje nemških pesmi.

Skrblatice v Prekmurju. Do 29. junija je bilo sprejetih iz obeh prekmurjskih srezov v javno bolnico v M. Soboti vsega 150 otrok obolevih na škrlatice. Od teh jih je 10 umrlo, 17 pa jih je bilo kot ozdravljenih odpuščenih. Na novo se je bolezen pojavila zadnje dni v Gor. Lendavi, Kovačevcih, Zitkovcih in Žižkih. Baraka na dvorišču sobo-ške bolnice se bo kmalu dogradila, zato je upati, da ne bo treba zasedati gimnazije za zasilno bolnico. Ljudje vobče zelo radi da-jo cepiti otroke, samo da žal ni zadosti cepiva na razpolago, ker ga v Zagrebu ne morejo v toliki množini tako hitro izdelo-vati, iz inozemstva pa cepiva bržkone no-čejo kupovati. Potreben bi bil vsaj en zdravnik, ki bi izvrševal cepljenje po vsem Prekmurju, ker distriktni zdravniki ne zma-gajo vsega dela, vendar pa baje kmalu pri-de v Prekmurje poseben zdravnik v ta na-men. Izvedla se je stroga koncentracija vseh obolevih, ki pa ni vsem po volji. Mnogi bi radi videli, da bi se bolni otroci izoli-rali po vaseh v posebnih poslopjih, vendar pa bi bila taka koncentracija brezuspešna. Končno se je storilo vse, kar se je moglo, kljub temu pa še ni upanja, da bi se Prek-murje kmalu rešilo škrlatice, to morilke otrok.

Iz Ptuj

— Mestna občina Ptuj namerava s šolskim letom 1926/27 zopet otvoriti dekliški internat „Mladika“ toda le v lastni režiji povsem kvalificirane učne moči. Zavod Mladika ima polno opremo za najmanj 50 gojek; prostori so posebno pripravljeni tudi za dekliško gospodinjstvo šole. Reflektant-je, ki bi zavod prevzeli v lastni režiji, naj to naznanijo pisмено ali ustmeno mestni upravi ptujski najpozneje do 20. julija. Na-tančnejša pojasnila daje mestna uprava.

Razžaljenje časti po našem novem kazenskem načrtu

Vir kazenskega prava bodi zakon. Sod-nik mora vedeti, pa tudi državljani naj ve, kaj smatra zakon kaznivimi! Menda se mi ne bo zamerilo, če ugotavljam resnici na ljubo, da je zavladalo pri nas na jurističnem polju neko mrtvilo. Pripravljen je nov načrt kazenskega zakonika, a do sedaj se še ni v Sloveniji skoraj nič bistvenega zve-delo o njegovi vsebini, tako da je ista ve-činoma celo juristom nepoznana. In vendar gre za zakon nedvomno največje važnosti, ki sega v mozek vsakega državljanja.

V prvi vrsti bi bili sodniki in odvetniki poklicani, da v novem načrtu kaj napišejo. Toda sodnike — izvenzmi nekaternike, ki jim je bila usoda milejša in ki žive v več-jih centrih, kjer imajo potrebne vi-re na razpolago — teži skrb za vsakdanji kruh in je umevno, če v takšnem položaju niso razpoloženi, da bi se, izven službenih po-slov, še posebej znanstveno udeleževali. Pri odvetnikih se pa tudi iz neznanjih raz-logov opaža, rekel bi, neka oslabelelost znan-stvene žilice.

Razmotrivanje o slični tvari bi spadalo prav za prav v strokovni list, toda naš „Slovenski Pravnik“ izhaja že v prevelikih časovnih presledkih in je vsled tega poda-na za pisca zelo mučna negotovost, da utesne zbirati snov predna zagleda beli dan aktualnost, posebno če se uvažuje s kak-šno nerazumljivo brzino je baje v zadnjih par dneh zakonodajni odbor vprašalni načrt že pregledal, kajti strokovno razmotri-vanje tako težkih problemov s takšno hi-trostjo bi bilo nemogoče. Sicer je pa načrt, o katerem bomo govorili, splošne važ-nosti in je radi tega potrebno, da se tudi širša javnost z njim seznani in izve kaj ča-ka vsakega državljanja, če postane iz na-črta zakon. Zbog tega se ne more reči, da bi ne bilo razmotrivanje slične tvari tu-je v najširšem nestrokovnem listu priporo-čljivo in to tem manj, če se uvažuje, da se tu pisec lahko prosteje izraza. — Pred menoj leži najnovjši načrt kazenskega za-konika to je „Projekt kazenskega zakonika za Kraljevino Srbija, Hrvata i Slovenaca“ od februarja meseca 1926.

V naši državi so notorično v veljavi še različni kazenski zakoniki. Ker je za oja-čanje skupnosti države neprecenljive važ-nosti, da ima enotne zakone in enotno pre-voznost, mora vsak dober državljani že iz tega vidika načrt kazenskega zakonika z vzhvičenim srcem pozdraviti in želeli, da bi čimprej če tudi v nekoliko predrugačeni obliki, države zakon, da bo prišla enotnost naše države tudi na zakonodajnem polju do zaželenega izraza.

Načrt sestoji iz XXVII. poglavij, ki vse-bujejo 392 paragrafov in je le v marsičem popravljani in popolnjeni načrt iz leta 1921. Isti se bistveno razlikuje od drugih kazens-kih zakonikov, ki so še pri nas v veljavi in posebno tudi še od zakonika, ki velja na teritoriju bivše kraljevine Srbije.

Ker so me delikti zoper vernost časti vedno najbolj zanimali, izbral sem si za svoja razmotrivanja XXV. poglavje z na-pisom: „Krivična dela protiv časti“. To po-glavje — dasi med juristi, radi posebnih težkoč, manj priljubljeno, — je nedvomno eno najzanimivejših; saj vsebuje vendar snov o najdalečnjem pravnem dobru v človeškem življenju, ki ga označujemo s pojmom „časti“.

Nameravam načeti v presledkih najvaž-nejša načelna vprašanja navedenega poglav-ja in se pri tem po možnosti ozirati na dru-ge zakonodaje in načrte, v kolikor sem jih mogel vpogledati, z namenom, da si bo utegnil vsakdo am napraviti neko sliko, je-li to, kar nam nudi naš načrt glede razžalje-nja časti vsestransko na višku juristične vede, če odgovarja našim posebnim odnoša-jem in razmeram in če ni vendar skok, ka-terega je načrt napravil z opustitvijo vse-kakorine kazivostke (slučajevanja) vsaj ne-koliko prevelik in prenapet.

Dr. Hinko Stepančič.

Citroen automobili

10/22 HP 4—5 sedežni v posebno fini luksuzni izdelavi. Vsi ugodnega kursa franka po nizki ceni takoj dobavljivi iz skladišča pri

Jugo-Auto

d. z. o. z.

LIUBLJANA, Dunajska cesta št. 36.
Telefon int. št. 236. 4985

Sport

Ljubljana : Julijska Krajina

V nedeljo 4. julija na igrišču SK Ilirije Razvoj lahke atletike in zanimanje občinstva za to plemenito sportno panogo je v primeri z drugimi centri naše države pri nas naglo napredovalo. Sposobnosti naših atletov, ki so od leta do leta pogostejše in uspešnejše reprezentirali na mednarodnih tleh barve naših klubov, mest, pokrajine in deloma tudi države, cenjajo sedaj tudi naši vrhovni lahkoatletski forum v Zagrebu, ki je določil šest naših atletov, da dne 11. t. m. skupno z najboljšimi atleti ostalih pokrajin nepretrgoma v Varšavi na meddr-žavnem mitingu Poljska : Jugoslavija na-šo državo. Z uspehi se dviga tudi podjet-nost in borbenost naših atletov in ni jim več dovolj, da merijo svoje moči le v lo-kalnih tekmovalnih. Zato je sklenil naš aglini ljubljanski podsavez prirediti v ne-deljo 4. t. m. lahkoatletski match, kjer si bo stalo nasproti 22 najboljših atletov ita-li-janske federacije Julijske Krajine in 22 na-ših najboljših, med slednjimi tudi vsi oni, ki so določeni za Varšavo. Imena naših dr-žavnih prvakov in rekordnerjev ter olimpijskih tekmovalcev dr. Perpar, Spahič, Val-trič, Močan, Slapničar, Stepišnik, Lojč, i. dr. nam jamči, da bo tekmovalstvo z itali-janskimi šampijoni Tomassini, Zucca, Bertus-si, Busan, Umek, Milinovich itd. divna in dostojna borba mladih telesnih sil, v kateri se bodo v upu na zmago kosali reprezen-tanti dveh narodov odnosno pokrajin. Ta prireditvev bo neoporečno prva te vrste, prvo mednarodno tekmovalstvo v velikem stilu. Našim atletom zaupamo, da bodo znali v tem plemenitem boju uveljaviti svoj sloves, ki je obenem tudi sloves našega mesta. Prirediteljem gre hvala, da so se znali otresti lokalnih naziranj in da so s sportnikom vredno poštvalnostjo in od-ločnostjo perfektilirali to nadvse zanimivo tekmovalstvo. Uverjeni smo, da bo tudi na-še občinstvo znalo ceniti pomen tega tek-movanja in delo naših sportnikov in da bo prirediteljem obiskalo v čim večjem številu. Tekmovalstvo se vrši na igrišču Ilirije.

Za ta match vlada v vseh sportnih cen-trih naše države izredno veliko zanimanje. Tekmovalstvu bo poleg predsednika Saveza g Ugrinčiča prisostvovalo tudi večje število zagrebških sportnikov. Italijansko reprezen-tanco pa bo spremljalo večje število spor-tašev iz Trsta, Gorice, Vidma, Pule, Reke in Zadra.

Juniorske tekme za prehodni pokal S. K. Ilirije

S. K. Ilirija izvede tekom meseca julija drugi nogometne tekme juniorskih moštev za prehodni pokal kluba. Za klube, ki od-padejo v izločilnih tekmah (v prvem in drugem kolu), se bodo sporedno vršile tek-me za tolažilno darilo SK. Ilirije. SK Ilirija omogoča vsem udeležencim klubom so-delovanje v vodstvu turnirja ter jamči za reden potek tekmovalja. Pravico do ude-ležbe imajo a) člani LNP, b) klubi, ki ni-so člani v LNP, tudi ako niso oblast-veno priznani, c) šolski zavodi. Starostna meja za igrače je 18 let (letos rojstni let-niki 1908. in več), vendar ne smejo sodelo-vati taki juniorji, ki so letos nastopili že več kot trikrat za I. moštvo katerega posda-veznega kluba. Vsaka tekma traja dvakrat 40 minut. Prijave je nasloviti do 6. t. m. na naslov Sportni klub „Ilirija“, Miklošičev-va c. 13/III; obenem s prijavo je imenovati enega člana v medklubiški odbor za izved-bo letošnjih juniorskih tekem. S. K. Ilirija.

LLAP. (Službeno.) Za lahkoatletski match Julijska Krajina : Ljubljana dne 4. julija se določa sledeči sodniški zbor: Vr-hovni sod: G. Vindiš, D. Sancin, Rybač, Ugrinčič in dva italijanska savezna sodnika. Starter za dve, skoke in mete: Sancin D. (Vindiš). Sodniki na cilju: Ludvik, Gnidov-c, Kandare B. Časomeričič, Vodišek, Bru-mat, Gorec, Slamič in savezni delegat. Sod-niki za skoke, mete in na progi: Vindiš, Balesar, Rybač, Gregorič. Sodnik za hojo: Brumat. Rediteljja starta: Pevalček, Letnar. Belečni krogov: Pevalček, Voditeljja zapi-snikov: Ček, Saksida. Oglaševalci: Stupica. Vrhovni reditelj: Bašin Al. Zdravniki: dr. Perpar.

Iz seje LLAP. z dne 26. p. m. SK Iliriji se izreka strogi ukor, ker klub pozivom je ni vvoasla zapisnikov zadnjih tekmovalj. Stavila se je iz zadnji rok, t. i. osem dni po tej objavi, nakar se bo kaznovala najstrož-je. Za SK Ptuj se verificirajo s pravom na-stopa dne 19. p. m. Marjan Pavlič, s prav-om nastopa 26. p. m. Matej Franci in Emil Pernat (prej SD Rapid). Slednji verificiran v smislu § 10. — SD. Rapidu se potrjuje prejem zneska 315 Din.

LLAP. Dances dne 2. julija se vrši ob 20.30 nadaljevanje izpitov za lahkoatletske sodnike. K izpitom pozivamo gg. Gnidov-ca, Vodiška in Pevalčka.

Službeno iz LNP. Dances v petek 2. VII v Narodni kavarni seja k. o. ob 20. p. o. ob 20.30 in u. o. ob 21.

S. K. Jadrani. Dances v petek ob 19.30 s u. o. upravnega odbora pri Mraku. Udelež-ba vseh odbornikov potrebna. Seje se ima-ta udeležiti oba kapetana moštev. Dnevni red obiren in važen.

Turnir v Wimbledonu. London, 1. ju-lija. Semifinale: Kinsey-Brugnon 6:4, 4:6, 6:3, 3:6, 9:7; Borotra-Cochet 2:6, 7:5, 2:6, 6:3, 7:5. Kinseyovo zmago je publika spre-jela z velikim navdušenjem. V finalu se torej srečata Francoz Borotra in Ame-ričan Kinsey.

S. K. Ilirija. Članstvo S. K. Ilirije se opozarja, da prične s 1. julijem inkasat z pobiranjem članarine za II. polletje, t. j. od 1. VII. do 31. XII. t. l. Izkaznice za drugo polletje (z zeleno črto) se bodo do-pisale le onim članom (člani), ki bodo po-ravnali članarino. — Tajnik II.

S. K. Ilirija. Nogometni trening za I. skipo dne v petek ob 18.30 uri. Po-štovalno!

Gospodarstvo

Stanje hmeljskih nasadov v inozemstvu

Cene na žateškem trgu žvrste.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Zaleu nam je poslalo naslednji dopis:

Kljub hladnemu in mokrotnemu vremenu minuli 14 dni je hmeljska rastlina, kakor poročajo iz Zateca z dne 28. junija t. l., v ta-mošnjem okolišu vendar napredovala v raz-voju in se najdejo nasadi, v katerih je hmelj dorasel do vrha ograjda ter kaže obil-no panog. Od teh par lepih nasadov je v celem okolišu ena dobra tretjina. Najdejo se pa tudi nasadi, v katerih je zrasta rastlina le do 1/2—3/4 visokosti drogov. Pri stano-vitno ugodnem vremenu bi ti nasadi kmalu dohiteli zamujeno. Zelo slabi so — pri le-redkih izjemah — drugoletni nasadi, kate-rih je približno 100.000 kop (kopa po 60 rastlin) in katerih pridelek bo le prav pičel.

Nadalje se opazuje posledice preobilnih padavin meseca maja in junija; listi rume-ni in odpadajo, mnogo korenin gnije in za-radi tega ginejo rastline. Ti nasadi, katerih je nekoliko tisoč kop, bodo večinoma brez pridelka. V nekaterih občinah tudi nevar-nost poškodb po hmeljski ušici še ni od-stranjena, ker so se nekrilate uši zadnjih 14 dni zelo pomnožile in ker še vedno do-hajajo nove krilate uši. Obrambna dela proti temu sovražniku bodo tudi potrebna.

Za ugodni razvoj hmeljske rastline je nujno potrebno stanovitno ugodno vreme. Cene od 2800—3050 Kč za 50 kg. Končno razpoloženje in cene žvrste. Predsednik vir-temberške Kmetijske zbornice g. Adorno iz Kaltenberga pri Tettinngu poroča, da prihajajo obvestila iz vseh hmeljskih okoli-šev na Virtemberskem, Bavarskem, iz Ju-goslavije, Belgije, Anglije, Rusije, Francije (Alzacije), da so hmeljski nasadi že spom-ladli kazali znake peronospor, ki se je leta 1924. in 1925. prijavila šele meseca junija in julija. Veda in praksa stojita pred nerešeno zagotovo. Posebnost te bolezni je njen mednarodni nastop. Brezdvomno se je peronospora pokazala tudi v Ameriki. Lani se je bolezen izogibala nekaterih sadežev, letos so pa oboleli celi nasadi brez izjeme. Ker se bolezen kljub obrambnim sredstvom naglo širi, obstaja nevarnost, da bodo celi, veliki nasadi brez pridelka.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (1. t. m.). Pšenica: baška, 3 vagon 300. Tur-šičica: baška, 1 vagon 160. Moka: baška, 6 kombinirana, 1 vagon 510; baška, 600, 1 vagon 510; baška, 600, 1 vagon 450; baška, 600, 1 vagon 810. Otrobi: baški, v jutajših vrečah, 1 vagon 150. Tendence nespremenljive.

Zagrebški listi sejem (1. t. m.). Dogon živine je bil prilično slab, tako da je sejem imel bolj sliko navadnega tedenskega ka-kor velikega letnega sejma. Le telet je bilo precej. Enako je bilo povpraševanje slabo, zaradi česar se cene pokazovale tendenco zniževanja. Za izvoz se je kupovala slab-ša živina, ki je šla v Italijo. Prav tako so se kupovala teleta za Italijo. Nekaj Italijanov se je zanimalo za konje. Cene za kg žive teže: biki 4—6.25, voli domači I. 9—9.50, II. 7—8, III. 6—7, bosanski II. 6—7, III. 5—6, krave domače I. 7—8, II. 5—6.50, III. 4—4.50, junci I. 9—10, II. 6—7, junice I. 7—8.50, II. 4—6, svinje domače pitane 12 do 13, mesne 10—11 (zaklane 14—14.50), sremške 11—13 (zaklane 14—14.75), prasci do 1 leta 10—11, nad 1 letom 10—11.50 Din. Konji 4000—12.000 Din za par, jahal-ni 1500—5000 Din komad, žrebota do 1 leta 1000—2500 Din, nad 1 letom 1500—5000 Din komad. Krma: seno I. 80—105, II. 70 do 75, stisnjeno 90—100, detelja in lucerna 100—125, slama 75—100 Din za 100 kg.

Dunajska borza za kmetijske produkte (30. junija). Vsebi o slabem vremenu v Ev-ro-pi so okrepile tendenco na budimpeštanskem terminskem tržišču. Na Dunaju zelo mrtvo povpraševanje. Čvrstjeja sta le oves in turščica. Uradno notirajo vključno bla-govnoprometni davek brez carine za 100 kg v žilgih: pšenica: domači 47.50—48, madžarska potiska 49.50—51; rž: 26—27.75; ječmen: domači 30—33.50; turščica: 24.50—25.50; oves: domači 32—33; moka 60 (v trgovini na debelo): domači 83 do 85, madžarska 80—85, jugoslovenska 70 do 83.

— Načrt zakona o gospodarskem svetu. Iz Beograda poročajo, da se bo v minist-rstvu trgovine in industrije pričel ponovno proučevati novi načrt zakona o gospodar-skem svetu. Pri tem se bodo uvaževale za-hteve gospodarskih korporacij, nanašajoče se na gospodarski svet.

— Hidroelektrična centrala pri Krškem. Poročilo smo že, da je zagrebška občina do-bila koncesijo za gradbo električne centra-le pri Krškem. Kakor javljajo iz Zagreba, se bo v najkrajšem času pričelo z delom, ki bo zaposlovalo preko tisoč delavcev. Ta centrala bo velikega pomena za razvoj obrti in industrije v Zagrebu. Kakor se ceni, bo delo trajalo tri leta, a stroški bodo znašali okrog 150 milijonov dinarjev.

— Uradni tečaj za julij: napoleonor 219, turška lira 247.50, angleški funt 275, danar 56.55, kanadski dolar 58.30, nemška marka 13.45, poljski zlatnik 7, avstrijski šil-ling 8, 100 francoskih frankov 102, 100 švi-carskih frankov 1095, 100 italijanskih lir

204, 100 belgijskih frankov 163, 100 rumun-skih levov 24, 100 bolgarskih levov 40, 100 danekih kron 1490, 100 švedskih kron 1520, 100 norveških kron 1550, 100 pezetosov 900, 100 drahem 70, 100 češkoslovaških kron 168, 1 milijon madžarskih krou 795 Din.

— Položaj na dunajskem tržišču jaje. Z Dunaja poročajo: Cene ostajajo prilično na enem in istem nivoju. Konsum je majhen in dovozi popolnoma zadostujejo. Ponujajo se v trgovini na debelo: jugoslovensko bla-go . 13.5—13.75, madžarsko I. 13—13.5, polj-sko in rumunsko 10—12, madžarsko in ju-goslovensko slabše kakovosti 9.5—10.5 gro-ša za komad.

— Obtok novčane v Poljski. Iz Varšave poročajo: Po izkazu Poljske banke z dne 20. junija t. l. je zlata zaloga banke porasla za 78.000 na 134.6 milijona zlatnikov, a de-vizna zaloga za 1.2 milijona na 72.2 milio-na zlatnikov. Menični portfeuille se je pove-čal na 305.3 milijona zlatnikov. Obtok no-včane pa je nazadoval za 8 milijonov na 415.5 milijona zlatnikov.

— Obtok novčane v Rumuniji je znašal po zadnjem izkazu blizu 21 milijard levov. Državni dolg banki dosega 10.7 milijona levov.

— Zelo dobri izgledi žetve v Rumuniji. Iz Bukarešte poročajo, da so izgledi leto-šnje žetve v Rumuniji zelo dobri. Isto ve-lja za Besarabijo, kjer je bila lani slaba že-tev.

Borze

1. julija.

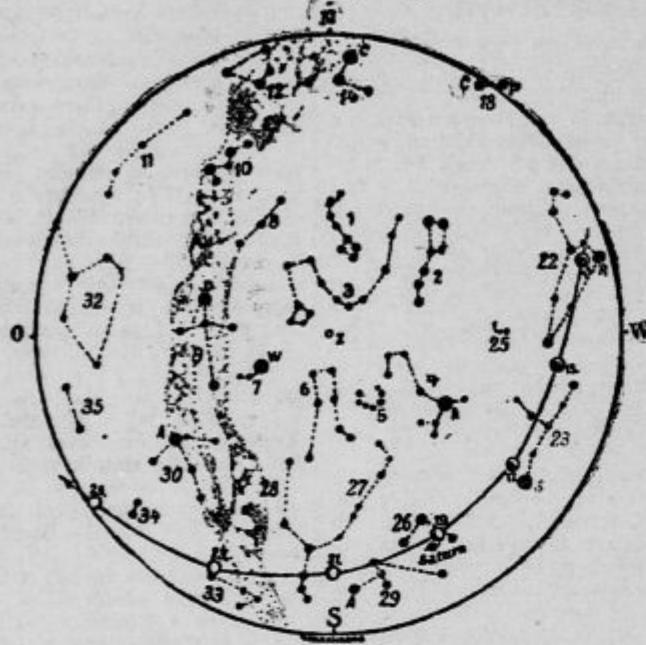
LIUBLJANA. (Prve številke povpraševa-nja, druge ponudbe in v oklepajih kupni-ski zaključki.) Vrednote: investicijsko 72.50—73, Vojna škoda 306—311, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska po-sajilnica 193—0, Ljubljanska kreditna 175 do 195, Merkantilna 100—102 (102), Prašte-diona 861—866, Slovenska 50—0, Kreditni 165—175, Strojne 81—86, Trbovlje 364—378, Vevče 102—0, Stavbna 55—65, Sešir 108—0. — Blago: Zaključki: trami merkantni, od 8/8—13/24, od 4—11 m, fco vagon na-kladna postaja, 8 vagonov 220—225 (220); brzojavni drogov (smreka, jelka, bor), po-polnoma zdravi, ravni, obeljeni, stegnjeni, primerno suhi (teža 1 m³ ne sme presegati 700 kg), ravno odžagani, do 12 m, fco vagon meja, 20 vagonov 300—300 (300). Povprašev-alo se je po deškah za zaboje, tramih, smrekovih, jelovih ter hrastovih hlodih. Ponudbe so bile večinoma v žitu in stroč-nih ter deloma v lesu brez povpraševa-nja.

ZAGREB. Majhen promet v zasebnih vred-notah. Vojna škoda malo slabša. Promptna se je trgovala po 308. V terminih brez pro-meta. — Dinar v Curihu dopoldne nespremenjen. Tudi na zagrebškem deviznem tržišču ni bilo znatnejših sprememb. Italija in Pariz sta mednarodno malo slabša, zato sta tudi v Zagrebu popustila. Skupni deviz-ni promet 9 milijonov Din. Notirane so de-vice: Amsterdam izplačilo 2275—2285, Du-naj izplačilo 788.5—802.5, ček isto, Berlin izplačilo 1346.9—1350.9, Budimpešta 0.0792 do 0.0796, Italija izplačilo 203.5—203.75, London izplačilo 275.05—276.25, ček 275.087 do 276.237, New York izplačilo 56.36—56.66, Pariz izplačilo 157.08—159.03, Praga izpla-čilo 167.3—168.3, ček isto, Svica ček 1004.55 do 1008.55 valute: dolar 55.775—56.075, avstrijski šilling 808—807, Kč 172; elek-ti: bančni: Ekskompta 101—102, Pto 15 do 16, Hipo 56.5—57, Jugo 92.5—93.5, Ljub-ljanska kreditna 175—0, Prašte-diona 865 do 870, Slovenska 55—60, Narodna 8980—4200; industrijski: Eksploatacija 10—15, Sečerana Osijek 250—280, Ista 51—52, Slavonija 23 do 24, Trbovlje 365—370; državni: investi-cijsko 72.5—73, agrarne 41—41.5, Vojna ško-da, promptna 305.5—306.5, za julij 308.5 do 310, za avgust 312—314.

BEograd. Devize: Atene 0—71, Du-naj 799.5—800.5, Berlin 1347—1348, Budim-pešta 0.07925—0.07935, Bukarešta 26—26.15, Italija 204—204.5, London 275.4—275.45, New York 56.51—56.52, Pariz 1

Iz življenja in sveta

Nebo v juliju

V noči med 9. in 10. julijem nastane okrogli solčni mrk, ki ga pri nas ne bomo videli. To bo zelo zanimiv in redek nebesni pojav. Sonce se bo videlo v obliki tankega prstana, dočim bo ves notranji del (0,984 premera) zakrivala lunina senca. Ozki pas, v katerem bodo videli ta solčni mrk, gre preko Tihga oceana in se celine sploh nikjer ne dotakne. Okrogli solčni mrk bodo videli torej samo slučajni mornarji, odnosno potniki. Deloma se bo videl solčni mrk v vzhodnem delu Kitajske, na Koreji, na Japonskem, v severni Avstraliji in v južnem delu Severne Amerike. Delni mrk se prične ob 20.5, okrogli mrk pa ob 21.10 in konča ob 1.1. Konec delnega mrka bo ob 2.6.

Solnce se v juliju zopet vrača proti nebesnemu ekvatorju, seveda zelo počasi, ker je šele 22. junija doseglo najvišjo točko nad ekvatorjem. Solnčna deklinacija znaša 1. julija opoldne 23° 9', 1. avgusta pa samo še 18° 9' tako, da se zmanjša v juliju za 5°. Posledica tega je, da se dan polagoma krči. Dan traja 1. julija 16 ur 11 min., 1. avgusta pa 15 ur 11 min. V juliju se torej skrajša za eno uro. Sonce je že od 22. junija v znamenju Raka in preide 23. julija ob 16.15 v znamenje Leva.

Zemlja je v juliju razmeroma daleč od sonca. Najdalj bo 5. julija ob 15., ko bomo videli sonce pod očesnim kotom 31° 30', kar bi samo po sebi ne bilo nič posebnega. Toda po 11. Keplerjevem zakonu se premika zemlja tem počasneje, čim dalje je od sonca. Ker je pa spomladi in poleti bolj oddaljena od sonca kot pozimi, sta pomlad in poletje za celi teden daljša nego jesen in zima, kar je za nas, ki živimo na severu, zelo ugodno. Druga posledica je, da naša poletja radi večje oddaljenosti od sonca niso tako vroča, kakor na južni poluti. Na solčni površini je opaziti še vedno številne pege, ki pa niso več tako velike, kakor so bile začetkom leta. Z manjšim daljnogledom lahko opazujemo skozi zakajeno steklo njihovo obliko in lego, na katero vpliva premikanje sonca.

Luna ima v juliju sledeče faze: Zadnji krajec 2. julija ob 14.2, mlaj 10. julija ob 0.6 (pri tem nastane omenjeni okrogli solčni mrk) prvi krajec 18. julija ob 3.55, ščip ali polna luna 25. julija ob 16.13 in zopet zadnji krajec 31. julija ob 20.25.

Luna bo najdalj od zemlje 15. julija ob 5. ko jo bomo videli pod očesnim kotom 29° 31'. Najbližje zemlji bo 26. julija popoldne. (Dozdevni premer 33' 17'') Luna se pomika proti ekvatorju z južne na severno stran. Ekvator prekorači

2. julija ob 18. in doseže najvišjo točko 9. julija ob 15., ko bo za 22° 3' severno od nebesnega ekvatorja. Na povratku prekorači ekvator 17. julija po tretji uri in doseže najnižjo lego 23. julija ob 23. (deklinacija — 22° 30'). Nato se zopet približa ekvatorju, ki ga doseže po polnoči med 29. in 30. julijem.

Planeti. Merkur bo 10. julija ob 17. v vzhodni eleganci, torej za 26° 22' proti vzhodu od sonca. Zato ga bomo lahko videli v prvi polovici julija s prostim očesom kot večernico, ki se pojavi po solnčnem vzhodu na zapadnem delu nebosklona. Ta eleganca je izmed vseh letošnjih leg Merkura za opazovanje najprimernejša.

Venera je še vedno jutranjica in vzhaja pred 2. uro jutraj. Ko se dan, jo vidimo na vzhodnem delu nebosklona kot najsvetlejšo zvezdo. Skozi daljnogled se vidi kot luna kmalu po mlaju. Razsvetljeni del Venerinega kolobarja se večja, dozdevni premer planeta pa manjša, ker se Venera od zemlje oddaljuje.

Mars je za opazovanje v ugodni legi. V juliju gre skozi ozvezdje Rib in vzhaja začetkom o polnoči, koncem pa že pred 23. uro. Njegovo površino lahko

opazujemo samo z večjim astronomičnim daljnogledom.

Jupiter, ki bo 15. avgusta v opoziciji s solncem, ima sedaj za opazovanje zelo prikladno lego. Sedaj se vrača iz sozvezdja Vodnarja proti Kozorožcu. Vzhaja začetkom julija že po 22. uri, koncem julija pa po 20. uri tako, da ga vidimo vso noč. Sredi julija se vidi skozi daljnogled kot ploščat kolobar s premerom 21.8". Zelo zanimivi so številni mrki štirih Jupitrovih spremljevalcev. 1. spremljevalec mrkne 5., 13., 21., 28. in 29. julija, 11. 23. in 31. julija, 111. 20. in 28. julija, IV. pa 6. in 23. julija.

Saturn je v sozvezdju Tehtnice vzhodno od stalnice Alfa. Nad obzorjem je takoj zvečer in zahajal začetkom julija po eni uri jutraj, koncem julija pa že pred polnočjo. Z dobrim daljnogledom ga vidimo kot kolobar s premerom 15.8", obdan s prstanom v obliki elipse, čije osi merita 39.8" in 15.0". Njegovega najsvetlejšega spremljevalca Titana lahko opazujemo z manjšim daljnogledom samo takrat, kadar je najbolj oddaljen od Saturna. Take elegance bodo 4. in 20. julija vzhodna, 12. in 28. julija pa zapadna.

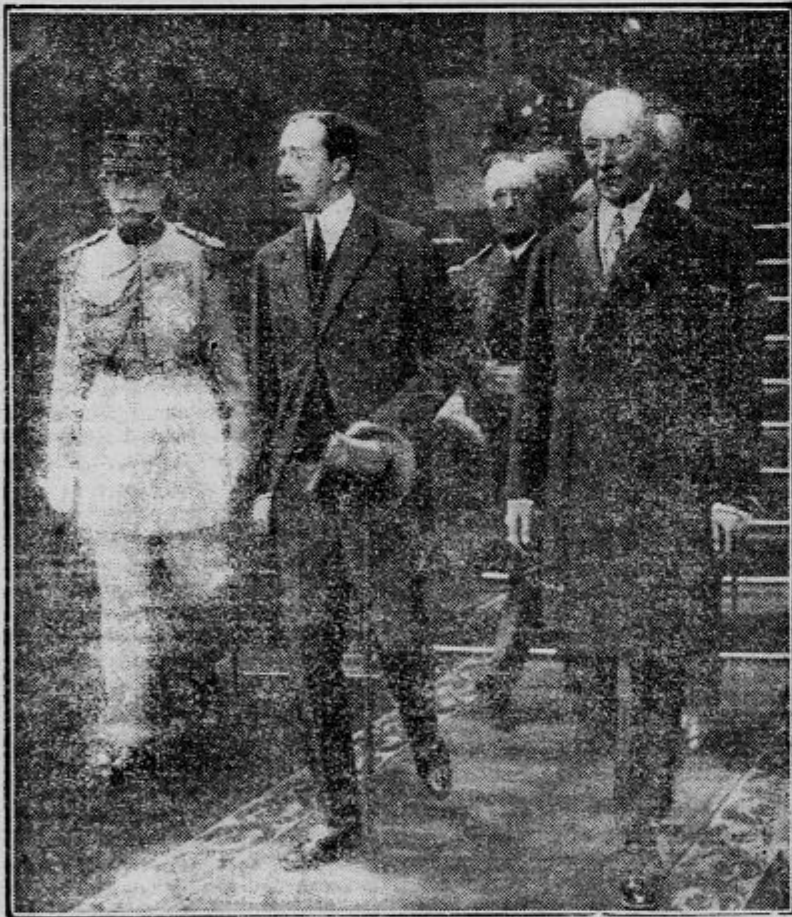
Uran je v sozvezdju Rib zelo blizu pomladne točke in vzhaja začetkom julija po 23. uri, koncem meseca pa že pred 22. uro.

Neptun bo 18. avgusta v konjunkciji s solncem in ga zato v juliju ne bomo videli.

Meteorji. Julij je na meteorjih zelo bogat. Znani roj Perseid se pojavlja že od 8. julija dalje, dasi je v njem meteorjev še malo. Z najgostejšim delom tega roja se sreča zemlja šele 10. avgusta. Drugi pomembnejši roj so Akvaride, ki stopijo v akcijo v drugi polovici julija. Radiant tega roja je pri stalnici Delta v Vodnarju.

Legi zvezdnega firmamenta 1. julija ob 23. uri, 16. julija ob 22. uri in 31. julija ob 21. uri:

V zenitu Zmaj, na severu Mala Medvedica in Žirafa, v obzorju Perseus, na severovzhodu Cefeus, Kasiopeja in Andromeda, na vzhodu Labod in Pegaz, na jugovzhodu Lira, Puščica, Orel in Delfin, na jugu Herkules, Krona, Gadonosec, Bik in Tehtnica, na jugozapadu Bootes in Devica, na zapadu Hrti, Berenikini lasje in Lev, na severozapadu Velika Medvedica in Ris.

Odkrita zarota proti španski kraljevski dvojici.

Kakor smo poročali, je španska kraljevska dvojica obiskala te dni Pariz. Ob tej priliki je pariška policija posvetila posebno pažnjo anarhističnim krogom, posebno španskim ter je tako prišla na sled organizirani zaroti proti kraljevski dvojici. Atentat bi se imel izvršiti ob njenem prihodu v Pariz. Policija je oba zarotnika že aretirala. Natančno poročilo na prvi strani. — Na sliki: Kralj Alfonz XIII. pri odhodu iz Elizejske palače.

Velikanski uspeh in razprodane predstave je dosegla včeraj predvajana senzacionalna burka, polna šale in smeja brez kraja in konca

Z oslom čez Niagaro

Neodoljiv je s svojo originalno komiko priznan najboljši komik sveta, sijajni

Buster Keaton

znani pod imenom

„Človek, ki se nikoli ne smeje“

Ce želite obilo smeja in izvrstno zabavo, ne zamudite ogledati si to izvrstno filmsko delo!

Predstave se vrše točno ob:

4., pol 6., pol 8. in 9.

Prvovrstni umetniški orkester pod vodstvom prof. E. Feršnja svira pri vseh predstavah.

ELITNI KINO MATICA

najlepši kino v Sloveniji. Telefon 124

Pojasnilo.

Sozvezdja so zvezana med seboj s pikčastimi črtami, označena pa s številkami. Črke pomenijo okrajšave lastnih imen poedinih zvezd, odnosno sozvezdij. Datum luninih faz je pod luno, puščica pa kaže smer lunine poti. Z=zenit, 1.) Mala Medvedica, P=polarina zvezda, 2.) Velika Medvedica, 3.) Zmaj, 4.) Bootes, A=Arktur, 5.) Krona, 6.) Herkules, 7.) Lira, W=Vega, 8.) Cefeus, 9.) Labod, D=Deneb, 10.) Kasiopeja, 11.) Andromeda, 12.) Perzeus, 14.) Kočijaž, C=Capella, 18.) Dvojčki, C=Kastor, P=Polluks, 22.) Lev, R=Regulus, 23.) Devica, S=Spica, 25.) Berenikini lasje, 26.) Tehtnica, 27.) Kača, 28.) Gadonosec, 29.) Skorpijon, A=Autares, 30.) Orel, A=Atair, 32.) Pegaz, 33.) Strelec, 34.) Oven, 35.) Vodnar, Slika zvezdnega firmamenta velja samo za julij, ker se v avgustu lega sozvezdij zopet nekoliko spremeni.

Službeni komunikacije o vidovdanskih incidentih

Poročilo policijske direkcije v Ljubljani.

Dne 22. junija 1926 je prijavila Mestna Orjuna St. Peter-Udmart, da namerava dne 28. junija 1926 na Stanko Vrazovem trgu pred bivšo St. Petersko vojašnico razviti svoj prapor ter prirediti po razviti obhod po mestu po sledečih ulicah: Iz Stanko Vrazovega trga čez St. Peterski most po Poljanski cesti, Pred Skofijo, po Stritarjevi ulici čez Francišanski most na Marijin trg; od tod po Prešernovi ulici, Dunajski cesti, Tavčarjevi ulici, Komenskega ulici, Taboru, Bohoričevi ulici do remize cestne železnice in po Zaloški cesti na Vrazov trg.

Policijska direkcija je dne 23. junija 1926 dala dovoljenje za naproseno prireditev brez omejitve. Ker pa se je pozneje ugotovilo, da bo tudi italijanski konzulat o priliki Vidovdana razobesil italijansko državno zastavo, je policijska direkcija dne 27. junija 1926 ob 17. uri ustmeno in s pismenim odlokom priobčila predsedniku mestne Orjune St. Peter-Udmart, gosp. Edvardu Rošu, da se dovoljenje, izdano dne 23. junija glede povorki v toliko izpremeni, da se ista ne sme pomikati po Prešernovi ulici na Dunajsko cesto, ampak do Marijinega trga po Miklošičevi cesti na Komenskega ulico. Imenovani je vzel spremembo na znanje, obljubil, da se bo po tem ravnal in pri tem pripomnil, da se s tem popolnoma strinja, ker se izogne Orjuna na ta način morebitnim incidentom, ki bi jih lahko uprizorili neodgovorni elementi pred italijanskim konzulatom na rovaš Orjune.

Za kak drug obhod po mestu ni dospela na policijsko direkcijo nobena prijava, kot tudi ne prijava o kakšni defilaciji pred Narodnim domom.

Policijski komisar, ki je bil določen v službovanje pri razviti prapora in pri odhodu, je dobil izrecni nalog, da pred odhodom povorki opozori vodilne funkcionarje Orjune, da se imajo strogo držati od policijske direkcije za povorko odobrene poti, kar je službojoči komisar tudi izvršil. Nato so nekateri člani načelstva skušali doseči spremembo določene poti. Policijski komisar pa je v smislu dobljenih navodil vztrajal na svojem stališču, izjavljajoč, da absolutno ne more dovoliti nobene spremembe.

Povorka z godbo na čelu se je v redu pomikala od Vrazovega trga po Poljanski cesti. Ko je dospela do stolne cerkve, se je od strani Orjune spremenil razpored povorke na ta način, da je stopila na čelo močna akcijska četa s čeladami. Na Marijinem trgu je povorka namesto po Miklošičevi cesti krenila v Wolfovo ulico in na Kongresni trg, kjer so korakale čete mimo restavracije „Zvezda“ do Selenburgove ulice. Prešernova in Selenburgova ulica sta bili zaprti s policijskim kordonom.

Policijski organi so imeli strog nalog, da ne smejo pod nobenim pogojem dopustiti vkrakanje v Prešernovo in Selenburgovo ulico. Vodstvo Orjune je skušalo doseči vkrakanje v Selenburgovo ulico. Na tem mestu je vodil službo policijski višji

svetnik dr. Mlekuš, ki je imel stroga navodila, da ne pripusti povorki pod nobenim pogojem v Selenburgovo ulico in je zato zahtevo vodstva Orjune odklonil. Komendant na tem mestu postirane straže, višji nadzornik Slanovec, ki je bil podrejen policijskemu nadsvetniku dr. Mlekušu, ni pristal na vkrakanje in tudi ni mogel na to pristati.

Povorka se je nato vrnila po Kongresnem trgu, Gosposki ulici, Bregu, Sv. Jakoba trgu, Starem in Mestnem trgu, Marijinem trgu, Sv. Petra cesti nazaj na izhodišče pred St. Petersko vojašnico, kjer se je izvršil razhod.

Ker je bil s tem obhod izvršen, je vodstvo policijske službe opustilo kordone. Približno poldrugo uro pozneje, to je ob 1/2 19. uri je prikorakala v Prešernovo ulico okrog 120 do 150 mož broječa četa Orjunašev, večinoma Vojvodincev, od katerih so prvi redovi bili pokriti s čeladami. Oddelek varnostne straže, ki je bil koncentriran na dvorišču glavne pošte, ji je šel nasproti in jo ustavil v sredini ulice, da ji zabrani pohod mimo italijanskega konzulata. Straža je razvila kordon, nakar so se tudi Orjunaši na povelje svojega komandanta postavili v osmerostopne redove. Komendant oddelka in nadzorniki straže so pozivali opetovano Orjunaše, naj se mirno odstranijo in pokorijo oblastnim odredbam, ali brezuspešno. Prvi redovi, pokriti z železnimi čeladami, so skušali s sklonjenimi glavami, suvojočo stražo s čeladami, prodreti kordon, nakar je bila straža prisiljena rabiti gumijevke, da na ta način odbije napad. Medsebojno ruvanje in suvanje je trajalo kakih deset minut. Naenkrat je počil od strani Orjunašev prvi strel, in sicer iz zadnjih vrst desnega krila. Drugi strel je padel iz sredine prvih vrst Orjunašev. Takoj po drugem strelu je trobentač Orjune dal signal za splošni napad, nakar je šel en stražnik oddal strel v zrak, a Orjunaši so z vso silo vdrli proti kordonu. Straža je napad vzdržala in odgovorila z gumijevkami in sabljami. Nato je sledil drugi signal trobentača za napad, pri katerem so Orjunaši streljali s samokresi in ranili enega nadzornika in dva višja stražnika, kar je dalo povod straži, da odgovori s strelnim orožjem. Sledil je nato umik Orjunašev, ki so se v begu streljali na zasledujočo stražo. Prišli do Fračiškanskega mostu so nekateri Orjunaši po metali samokrese v Ljubljano.

Vzrok usodnega pohoda omenjene čete pojasnjujejo izjave nekaterih tuvaradno zaslišanih Orjunašev, ki so izpovedali, da je prišlo po prihodu povorki na veselični prostor pred Sentpetersko vojašnico med Orjunaši do medsebojnega prerakanja in očitaja, ker se ni mogla nadaljevati povorka po usmerjeni poti. To je vznemirjalo in razburjalo posebno vojvodince in beograjske člane, ki so bili v akcijski četi, ker se jim je očitilo, da so se umaknili pred policijskim kordonom pred Selenburgovo ulico. Glasom izjav zaslišanih Orjunašev samih so se na predlog glavarja Vojvodincev formirali v posebno četo z izrecno namero, da korakajo po prepovedani ulici mimo italijanskega konzulata. Tej četi je kazal pot Orjunaš, domala. Istotako sta pričala dva Orjunaša, da sta padla prva dva strela iz njihovih vrst, kar so ugotovili tudi tuvaradni organi.

Okoli pol 20. ure je hotela skupina Orjunašev v Prešernski ulici zopet siloma prodreti kordon straže, pri čemer je bil nekemu Orjunašu zaplenjen samokres.

Na podlagi vseh teh ponovnih izpadov se je zabava v sentpeterski vojašnici oblastveno ukinila, zaprti so s kordoni, pojačeni z žandarmerijo, vsi dohodni k italijanskemu konzulatu, odredila se je telesna preiskava pri Orjunaših na veseličnem prostoru in drugih javnih lokalih ter izvršila aretacija vojvodinskih in beograjskih Orjunašev, ki so uprizorili napad v Prešernovi ulici. Pri tem je bilo aretovanih 68 oseb, od teh je bilo 44 po zaslišanju izpuščenih in 6 je bilo policijsko kaznovanih; 18 pa je bilo pridržanih v zaporih. Zaplenilo se je pet revolverjev.

Ugotovilo se je, da je od izgnednikov iskalo zdravniške pomoči v splošni bolnici in Leonišču vsega trije Orjunaši, ki so bili ranjeni od strelnega orožja.

Z ozirom na očitke, objavljene v časopisih o neopravičenih rabi orožja od strani varnostnih organov, se ugotavlja, da policijska direkcija od sedaj ni prejela nobene tozadevne konkretne ovadbe.

Policijski direktor.

Oglejte si

tudi Vi krasne oblačilne izdelke tvrdke Drago Schwab, Ljubljana na velesejmu, da boste prepričani, da ceneje in bolje ni mogoče kupiti drugje

PAVLJON, I.

Fran Albrecht:

Malo važni zapiski

(Dolge.) Solnce pali severoitalsko ravnico. Plodna zemlja, lepa zemlja — „kakor naša“, bi dejal Zupančič. Lepa, a vendar vsa drugačna. Tu pa tam domač ton; kosec na travniku, škranec iz grma... Drugače pa: še solnce ti je tuje na nebu.

Padova, Vicenca, Verona, Brescia, orlovski gradič pod oblaki. Stoletja — zgodovina — spomini.

Riževa polja, pritlikavo drevje, vinske gorice, redkokje sadovnjak. Na vseh postajah v obraz bijoča fotografija: gospod Mussolini, poleg njega — kouaj viden — kralj... Povsod, kamorkoli pogledaš: gospod Mussolini. Kolika neokusnost! Kakšno hlastanje po popularnosti!

— Katera postaja je zdaj? vpraša tovariš, ko se zopet pozdravimo z gospodom Mussolinijem.

— Olio sasso! se odreže prijateljica in vsi se veselo zasmejemo. Kaj nam mar!

Mi drčimo, drčimo — kam? Kaj nam mar! Dobro italijansko vino pijemo (kakšna žeja obhaja človeka na poti, o bog!), krepčamo se z dobrota-

mi, ki smo jih prinesli z doma, zapalimo si cigarete. In zraven se pomenujemo: o domačih stvarih, o Cankarju, o Prešernu, o Zupančiču, o Rusiji, o Franciji, — o gospodu Mussoliniju. Moj tovariš smatra Mussolinija za ženičnega človeka; jaz pa ne morem razumeti, da bi epigon mogel biti ženij...

Nekoliko trudni smo; napol umiti, napol umazani. Tudi naše besede, mislim, da so prežete s trudnim humorjem. Zunaj sije solnce, v zelenju se kopljie dan. Sinje in čisto, bistro kakor oko nam sije ob progi Gardsko jezero; nizke hišice ob bregu, vile, letni dvorci. — Tu bi hotel letovati človek! ti spolzi s srca, ko bežiš mimo. In spomni se Bleda in Bohinja — še intimnejših, še lepših, samo nekoliko bolj lili-putanskih.

Milan. Bolj iz fizične, nego iz psihične potrebe izstopimo. Treba se je odpočiti. Zato zgrabim vsak svoj kovčeg in hajdi! Pred izhodom nas zajame trop fakinov. Vsiljiv portir dreza v nas v žlobudravi nemščini. „Piši nas!“ se ga otresemo in tiramo svojo priljago po razbeljenem tlaku milanskih cest.

Po dolgem povpraševanju in tekanju sem in tja končno vstopimo v lift,

ki nas popelje nekam v drugo ali tretje nadstropje.

V srcu je neprijetna zavest, da te bodo pošteno odrli. Saj je to menda ena poglavitnih lastnosti tega ljudstva tod. No, kaj bi lamentirali: dajmo se ponosno odreti, v sovražnikovi zemlji smo.

Ampak kolika slast je kopel, če si se paril in pražil šestnajst ur. V vse znojnice ti je prodrla blato dima in saj. Kakšna slast — samo če bi ljudje tako močno ne štedili z vodo.

Ko smo osveženi, nam takoj sije solnce prijetneje in znošneje. Napotimo se pod Arco del Sempione po širokih cestah, svetli in podjetni. Zrak je prijetno mehak, ne preveč okužen z bencinom. Čim bolj prodiramo proti centru, tem bolj se nam nudi slika velemesta. Rdeči avtomobili drže, vrese, električne zvonč, množica narašča, domačini, Angleži, Američani, bogate izložbe, bari, kavarne, palače. To ni več Italija, to je Evropa. Presnažno in prečisto je to mesto — skoro nikjer ne vidiš razobešenega perila z oken —, skoro brez običajne italijanske romanitike, ki dostikrat diši po umazanosti in nečistosti.

Presenetljiv je pogled na Duomo. Če ga pogledaš od daleč, se ti zazdi

Naši onstran granic

Koroško pismo

Vedno več političnih skrbi. — Velika nevarnost za nemstvo. — Koroške prireditve po avstrijskih mestih.

Velikonemška stranka vodi stremiljenje po priključitvi k Nemčiji z naraščajočo intenzivnostjo. Na zborovanju v Inomostu so ostro žigosali bivšega kancelarja dr. Seipila, ki je rekel, da je Avstrija zmožna lastnega življenja in da si hoče varovati svojo samostojnost. Proti temu naziranj rolništvo zlasti pristaši velikonemške stranke na Koroškem, kjer imajo zadnje čase vedno več političnih skrbi. Kakor sledi iz njihovih glasil, se morajo Nemci na Koroškem bati Jugoslovije, ki ima obračun s slovenskim ozemljem v deželi, potem pa Italije, ki sega vedno obširneje proti severu po nemški zemlji. Italijani so po magali pri koroškem plebiscitu, zato pa zahtevajo veliko odškodnino. Mussolini hoče prodreti Alpe in si ustvariti razsežno pot v Nemčijo. Italijanska poplava bi za dela tudi Koroško, po kateri se je tako razteza italijanska trgovska roka. Dalje pravijo, da je bila Avstrija ustvarjena iz političnih vzrokov, pri čemer so odpadli gospodarski pogoji. Tako je, da preostala edina rešilna misel na spojitve z Nemčijo. Po priključitvi bi odpadle vse politične skrbi, ono manjšinsko vprašanje bi kar izginilo s površja in gospodarsko bi živel Avstrija vse drugače nego sedaj. Take težnje stopajo vedno silnejše na dan. Na tihem se bojijo, da bi se v Nemčiji ne oglasilo nagnenje do Avstrije in bi se v Evropi ne razvile nove izključevalne prilike. Kolikor bolj silijo koroški Nemci k Nemčiji, toliko energičneje moramo mi zahtevati pravično rešitev našega manjšinskega vprašanja.

O binkoštih je bilo na Koroškem okoli 700 izletnikov iz Nemčije. V Monakovem se v zadnjem času posebno ogrevajo za koroške zadeve in tam se je v koroškem delovnem združenju poročalo o binkoštnem posetu. Direktor Rühl je razlagal, kako se mora obdržati nemška gruda na Koroškem, kjer pomeni prebajanje posesti v roke Italijanov in v glasovni coni v roke jugoslovanske orijentiranih »vindišarjev« velika nevarnost za nemstvo. Okoli Vrbskega jezera so nakupili Italijani že več posestev. Rühl želi, da bi se v Nemčiji zanimali za to. V koroški pokrajini so Jugoslovenci domaćini, tuji so Italijani. Jugoslovenci hočejo le svoje pravice in stremijo po plodnem sožitju z drugorodnim prebivalstvom, Italijani si ustvarjajo v koroški poziciji, katero bi znali priključiti temeljito izkoristiti v svoj prid. Zdrava politika kaže pot k sporazumu z Jugoslovenci.

Veliko število koroškega delovnega ljudstva živi izven dežele. V Inomostu je mnogo Korošev in Korošice in tam obstoji že 25 let »društvo Korošev«. To obletnico so proslavili pred kratkim posebno slovesno. Priredili so koncert, pred katerim je imel slavnostni govor deželni poslanec Gartner iz Beljaka, ki je pripovedoval o vedni borbi nemstva na Koroškem. Drugi dan je bila povorka po mestu. Ljudstvo je obkroževalo slikovito koroško narodno nošo; posebno je ugajala skupina »ženitovnja« v Ziljski dolini. Povorka je zaključila križanje »Kärnten ungeteilt, alle Zeite«. Tudi na Dunaju se gibljejo Korošci. Tam hočejo postaviti spomenik Koštu. Pristni Nemci gledajo in poslušajo Korošce in se prepričujejo, da so to Pomencenci in ne pravi Nemci. To, kar so kazali v Inomostu, je pristno slovensko in Košatovi spevi so izvir mehko čuteče slovenske duše. Ne pozabimo, kako je rekel Seipel, da ima koroško nemstvo močno slovensko podlago. Pa še nekaj! Pri raznih koroških prireditvah po avstrijskih mestih sodelujejo tudi koroški Slovenci in Slovenke, katere znanje voditelji privabijo v svoj krog, češ da gre za splošno korist koroškega delovnega ljudstva, pozneje pa se sklicujejo na njihovo društveno udeležbo kot dokaz, da boče biti Koroška enotna in nemška!

— Umrl je v Gorici po daljšem težkem trpljenju g. Ferdinand Avian, finančni nadsvetnik v p. Pred prevratom je bil dolgo vrsto let v službi pri finančni direkciji v Ljubljani in užival vsled svojega izrednega poštenja in prijaznega značaja spoštovanje vseh krogov. Naj počiva v miru!

— Promocija. Na državnoznanstveni fakulteti vsučilišča v Carstvu je promoviral 26. p. m. g. Vlado Valenčič iz Trnovskega pri Ilirski Bistrici za doktorja »economiae publicae«.

— Sprememba imen. Zveza evharističnih ustanov je te dni predložila justičnemu in notranjemu ministru načrt zakona, ki naj olajša spremembo imen, ki marsikaterikrat izražajo »soverzivne in protinacionalne« namene. Pri tem se sklicujejo na znani zakon od 10. januarja t. l. št. 17, s katerim se je politični oblasti dala pravica spremeniti vse tuje primke na Tirolskem v italijansko obliko. Zakon ima kakor znano poseben člen, ki pravi, da se sme raztegniti po potrebi tudi na druge (čitat slovenske) pokrajine. Načrt gre za tem, da se poveri politični oblasti pravica, dovoljva ti na zahtevo imen v sedanjem duhu časa. Zahteva tudi, da bi se opustilo vse do sedaj predpisane pristojbine. Načrt pravišicer naj se spremembe omeji samo na zahtevane prireditelji ali njihovih starišev ali namestnikov, pri tem računa na splošen odziv vseh prireditelji in ena prepričevalno delo občinskih uradov, ki bodo znali izvršiti to nalogo. Po naši se reko. Do sedaj so se občinski uradi omejevali na to, da so odrekli pravico slovenskim starišem, dajati novorojenim otrokom imena, ki niso bila po volji občinskemu uradniku ali županu. Država si je pridržala pravico spremeniti neitalijanske primke v »italijansko obliko«. Sedaj pa predlaga omenjena zveza občinskih zastopstev, da naj bi občinski uradi vplivali na občinarje, da spremenijo imena svojih otrok, ako sta ne dišijo eno ali drugemu priseljenemu tujniku ali podežlatu. Kako pa se to »prepričevanje« v praksi izvaja, nam je predobro znano iz raznih drugih sličnih slučajev.

— Bolniške blaginje. S 1. aprilom t. l. je bil raztegnjen tudi za nove pokrajine zakon o delavskem zavarovanju za slučaj bolezni. V zvezi s tem se je že tedaj razšla Slovenska bolniška blaginja v Gorici. Okrajna bolniška blaginja v Ajdovščini je bila razpuščena, blaginja v Postojni se je pridružila okrajni bolniški blaginji in Trstu. V Trstu sta še nadalje poslovali dve slovenski bolniški blaginji, namreč »Tržaško delavsko podporno društvo« in »Bralsko delavsko podporno društvo«, ki sta bili priznani kot bolniški blaginji. Zaprlo sta obe društvi

da bi smeli še nadalje posloovati. Te dni pa sta prejeli odlok, s katerim se ukazuje, da morajo vsi člani, ki so po zakonu zavezani biti včlanjeni pri neki bolniški blaginji s 1. julijem prestopiti po novem zakonu priznani bolniški blaginji.

— V Idriji je dobil rudar Ivan Krašna od tajnika rud. sindikata obvestilo, da je odpuščen iz službe, ker je baje v neki sindikatovski seji govoril v protidržavno smislu. Cela Idrija se čudi in odpušča se komentira, kakor zasluži.

— Predelna železnica. Prihodnji mesec pridejo skladišča v Trstu pod avtonomno upravo, kateri bo načeloval posl. Banelli. V pogovoru s fašističnim novinarjem je omenil Banelli omenjal potrebna pristajniška dela, ki se vrše in se bodo še vršila. Na pripombo, kako treba misliti na industrijsko povzdigo primorske pokrajine, je odgovoril Banelli, da vlada ve, da so na razpolago v omenjeno svrhu vsi elementi, ali da pride do industrijskega razmaha, mora Trst doseči predelno železnico, ki bi služila uveljavljenju zaledja in gospodarski ekspanziji v inozemstvu. Banelli je optimist in misli, da se vse izvrši tak, kakor si on načrtava v Trstu. Tam v Milanu istočasno vrtajo predor skozi Alpe proti Monakovu in postavljajo predelno železnico čisto na stran. Gotovo pa je, da se bo Trst še dalje in morda vedno živaneje boril za predelno progo. Ali jo doseže ali ne, kdo to ve? Še optimistični poslanec Banelli bi skomignil z rameni.

— Milijonski dobiček beneških obveznic. Zdeli naddavkar Frandolič. Josip Frandolič je bil nameščen zadnji čas pri videmski intendantu, ki je bila odpravljena davkarja v Kobaridu. Te dni je dobil obvestilo, da je ena izmed njegovih beneških obveznic zadela glavni milijonski dobiček. Gospod Frandolič je služboval pred vojno pri raznih davkarjih ter se končno udomačil v Kobaridu, kjer se je bavil mnogo z ribolovom in ribogojstvom. Novica o dobitku mu je došla baš, ko je blizu rešitve njegove prošnje za upokojitve. G. Frandolič se nastani sedaj zopet v Kobaridu.

— Na letošnji izloži na Reki se hoče postaviti temelji za italijansko-madžarski trgovski promet v velikem obsegu. Reška izloža bo ogromne važnosti za madžarsko industrijo, kajti tam pride v stik ne le z italijanskimi, ampak tudi z balkanskimi trgovci. Tako modrujejo razni Madžari prijazni Italijani, med njimi italijanski zastopnik conte Durini v Budimpešti. Za izloženike iz Madžarske so dovoljene izredne olajšave in eno veliko dvorano dobe na razpolago brezplačno. Italija išče v svoje svrhe zvezo z Madžarsko in hoče ji pomagati tudi pri trgovini na Balkan. Jugoslovenci se bodo morali samo lepo ponižno pokoriti in kupovati od Italijanov in Madžarov.

— Reški škof Izidor Sain je rojen v Istri 1. 1869. Na Reko je prišel kot apostolski administrator po odhodu C. Costantinija, ki ga je bil Vatikan poslal na Reko v svrhu, da se reško mesto odtegne jurisdikciji hrvaškega škofa v Senju. Vatikan je krepko pomagal italijanski vladi pri osvojitvi Reke. Škof Sain je iz benediktinskega reda. Fašisti so ž njim zadovoljni. S tem je povedano vse. Večina vernikov v škofiji je jugoslovanske narodnosti.

— Ustanovitev dalmatinskega društva za narodno zgodovino. Te dni se je ustanovilo v Zadru društvo z imenom »Societa dalmata di storia patria«, ki ima nalogo proučevati in raziskovati vsa polja zgodovine, umetnosti, literature in življenja dalmatinskega, pri čemur imenujejo Dalmacijo, vse ozemlje, ki ga je v prvi, drugi in novjši dobi pridobila Beneška republika, Beneški Albaniji in Dubrovniški republiki. Društvo bo zlasti izdajalo dvojje rednih publikacij: 1. periodično publikacijo, ki bo prinašala razprave in članke članov in drugih učenjakov; 2. zbirko spisov, ki naj obsegajo nabrani znanstveni material in večja dela. Kot člani so bili med drugimi imenovani Gabriele D'Annunzio, notranji minister Federzoni, Attilio Tamaro, poslanca Dudan in Zimolo.

— O cestah pri Bistrici se čujejo razno pritožbe pa tudi nasveti, kako naj se postopoma. Od italijanske strani se predlaga, da naj se najprej uredi obmejna cesta po dolini Reke, ki je važna za izvoz in uvoz v sosedno kraljevino. Cesta Bistrica-Podgraje je že skoro nerabna. Prireditelji faktorji se obračajo do reškega prefekta za odpomoč. Bistriške ceste so tudi polne prahu. Podežlat v Bistrici se piše Ognibene, zato pa pričakuje ljudstvo od njega vse dobro. Neke cestna dela pri Klani, Bistrici in Trnovem so razpisana in sprejema ponudbe »genio civile« na Reki. Storiło se bo menda že lahko kaj za ceste, saj smo čuli, da je ministrstvo za javna dela nakazalo za deželno ceste v reški provinci 700.000 lir in za prihodnje leto se določi 800.000 lir.

— Porotno zasedanje v Gorici bo trajalo od 12. do 26. julija t. l. Porotniki so že izrečani. 21 porotnikov je iz Trsta, 9 iz Gorice, namestniki so vsi iz Gorice. Porotniki so seveda sami Italijani.

— Konkurenca vin iz starih vinorodnih krajev. Cilj krajevnih društev mora biti, da se pritegne okolica, da se naše vrste popolnoma strnejo. Južno od Drave ne smejo biti naša društva otoki, ampak masa, ki obsega celo ozemlje in ga obvlada. Preko Drave moramo postaviti naše predstave. Če se izliva promet v Celovec in če živi mesto od okolice, potem imamo pač nekoliko pravic do Celovca. Tam se srečata Rožan in Podjuncan, zato mora postati Celovec središče novega pokreta. Ne nazaj, naprej moramo korakati!

— Proti našim učiteljem in duhovnikom je rohnel kapetan Host-Venturi na fašističnem kongresu v Pulju potem pa zahteval, da mora biti učitelj v Istri samo Italijan. Slovenske učitelje treba zamenjati z italijanskimi. Edino le italijanski učitelj more vršiti v teh obmejnih krajih svojo sveto patrijotsko dolžnost. Fašizem je po njegovem mnenju povsem religiozen, pravi branitelj vero, ker ima katoliška cerkev v Italiji veliko zgodovinsko italijansko misijo. »Svečenik v teh krajih mora biti Italijan. Ne moremo dovoliti, da se pod svečeničnim suknjo vrši pogrešan in nevarna politika, ki je protivna duhu Italije, vlade in fašizma«.

— Začeti bo treba! Tako kliče »Koroški Slovenci« in poziva društva k novemu življenju. Cilj krajevnih društev mora biti, da se pritegne okolica, da se naše vrste popolnoma strnejo. Južno od Drave ne smejo biti naša društva otoki, ampak masa, ki obsega celo ozemlje in ga obvlada. Preko Drave moramo postaviti naše predstave. Če se izliva promet v Celovec in če živi mesto od okolice, potem imamo pač nekoliko pravic do Celovca. Tam se srečata Rožan in Podjuncan, zato mora postati Celovec središče novega pokreta. Ne nazaj, naprej moramo korakati!

Dopisi

MENGES. Sokolsko društvo v Mengšu priredi v nedeljo dne 4. julija javno telodvajo, združeno s prosto zabavo, srečovanjem in plesom. Prireditve se bo vršila na senčnatem vrtu g. A. Kanca. Začetek telodvaje ob pol 4. popoldne. Vstopnina 5 Din. Bratska društva in prijatelji Sokolstva, prihitite ta dan v prijazni Mengeš! Zveze z vlaki so prav ugodne. Zdravo!

LUKOVICA. Dne 4. julija se bo vršilo v prilazni Lukovici odkritje spomenika v svetovni vojni padlim vojakom občine Lukovica. Spomenik stoji na najlepšem mestu kraja Lukovica in je sam na sebi monumentalno delo ter bi delal čast tudi vsakemu večjemu kraju. Na štiriočlatega postavku iz sivga marmorja je na čelni strani vklesan napis »Sobčanom, žrtvam svetovne vojne, v trajen spomin! Občina Lukovica«. Po obeh straneh postavka so vklesani z zlatimi črkami imena padlih občanov. Zadaj pa letnici 1914—1918 z lovorejnim vencem v sredini. Nad postavkom se dviga dva metra visok okrogel steber, na katerem je soha »Matere božje«. Okrog spomenika so lično izdelane stopnice in napravi spomenik, posebno še z ozirom na lično ozadje in krasne vrtove v celoti jako ugoden vtis. Odkritje se bo vršilo po sledečem sporedu: Ob 10. uri maša v farji cerkvi na Brdu, po maši spreved v Lukovico k spomeniku.

BLED. Gasilno društvo Bled 2 (Rečica) ima 4. t. m. slavnostno razvite in blagoslovljenje telodvajo prapora, ki mu bo kumoval prestolonaslednik Peter. Na predvečer, v soboto, 3. t. m., bo podokmica kumu. Sosednja društva se zberejo ob 8. zvečer pred Zdraviliškim parkom ob jezeru, ob 9. zvečer odhod z godbo na čelu mimo Parkhotela proti Savboru. Vsak gasilec bo imel lampjoneček s svečo, ki jo preskrbi društvo Bled 2. Bratska društva, ki se žele udeležiti baljade, naj se javijo do 2. julija. Kroj samo gasilski s čepico. Društva, ki imajo zastave, naj pošljejo iste z zastavonošo že k podoknici. Polovična voznja je dovoljena od 2. do 6. julija. Prapor je izdelala tvrdka Neškudla v Ljubljani.

NOVO MESTO. (Proslava Vidovega dne v Solah.) Proslava ob sklepu šolskega leta, ki jo vzpirajo gimnazija ob pobudi g. ravnatelja Lj. Škerija, se je priključila roditeljskim krogom, predstavitev uradnih oblasti, prireditelj mladine kakor tudi mladini, gimnazijali in trgovskošolski. Pred polno dvorano Narodnega doma se je dvignil zastor gledališkega odra, ki je dijaški mešani zbor s svojim orkestrom otvoril spored s Foersterjevim »Vencem Vodnikovih pesmi« pod vodstvom glasbenega mojstra Hladnika. Vodnikovo mišljenje o naših narodnih in kulturnih idealih, zasnovanih pred stoletjem, je srečno pogojeni uvod za umevanje ogromnega napredka, ki so ga izvršili Slovenci s čvrstim stremiljenjem v sto letih in ga nam je naposled postavilo na trdni temelj samostojne državnosti moдро viadarsko delo velikega kralja Petra Osvoboditelja. Drugo točko sporeda je izpolnilo sporočilo g. ravnatelja Lj. Škerija o uspehu šolskega leta na gimnaziji v moralnem in znanstvenem smislu (72 % ugodnih spričeval), podano v zelo priklupni obliki iz duše enako resnega kakor dobrohotnega in visoko izobraženega šolnika. Toplo odobravanje je odmevalo po dvorani kot zalvava za lepo poročilo. Glasbene, plesne in gledališke točke so tudi vseskozi uspele in bile po zaslugi živahno odpravane. Velikanska država himna je zaključila slavnost v državoljubnem razpoloženju. Tudi osemrazredna osnovna šola je zaključila šolsko leto s primerno slavnostjo in sicer deški in dekliški oddelki vsak zase s srečno sestavljenim sporedom, ki izpričuje vzgojo mladine v pravilnem narodnem in državnem duhu. Slavnost v zvezi s poročilom upravitelja oziroma upravitelice in s šolsko razstavo izpričuje hvalevredne uspehe modernih zasnovane osnovne šole.

Veseli je navdaja jugoslovanskega domoljuba, ki vidi v zaključnih letih šolskih slavnostih popolnoma pravilno prerajanje našega naroda: dovršitve se ločitev od nesvobodne preteklosti in usmeritve novega roda v krepko jugoslovansko bodočnost. ZAGORJE OB SAVI. V nedeljo 4. julija priredi »Kolo jugoslovanskih sester« v Sokolskem domu srečolov na dobitke z ročnimi deli članic. Dobitki so izloženi na ogled v izložbah trgovin g. Mihelič, Weinberger in Müller ter so nekateri prav krasno izvršeni in dragoceni. Številke srečolova so v razprodaji po hišah ves teden, dobe se pa do nedelje stalno v trgovini Weinberger po 3 Din. Pred srečolovom izvajajo sestre par koncertnih točk, med temi solopetle sestre Kucislove. Med srečolovom svira tamburaški zbor. Začetek točno ob 16. uri (4. pop.). Vstopnina 10 Din. Odbor.

POLJČANE. Dne 4. t. m. priredi požarna bramba v Peldu veselico. Zakaj so valila tudi v nemškem jeziku, nam je neumevno. Zato je domneva, da hoče društvo pokazati nekaj nemški značaj — utemeljena. Zavečna gasilska društva vračajo

Napisi na ploščah prevlečeni s radiotinkuro, morejo se čitati tudi ponoči. En primer:

ta vabila s primerzami opombami, ker smatrajo to za izzivanje, kar tudi je. Opozorjamo pristojno oblast, da delovanje tega društva stalno nadzira, da se ne bo pod krinko humanitarnega društva uganjala nemškonalonakna politika. Da se danes — v nacionalni državi — draži narodni čul ljudstva po peščici ljudi, je skrajna predrznost in oblasti bi storile dobro, da bi take poskuse v kati udušile in prepovedale vse prireditve, ki se gibljejo v tem pravcu.

ROGAŠKA SLATINA. Glasbena Matica iz Maribora nastopi po triletnem odmoru v soboto zvečer v Zdraviliškem domu. Program, ki ga bo proizvajala na tem koncertu, je kakor najsše izbran za moderno zdravilišče. Proizvajalec se bodo slovenske, hrvaške, srbske, rusinske in ruske pesmi in kot privrček se najveselejši del iz Haydnovih »Letnih časov«: Trgatev. Predprodaja vstopnic v soboto v običajnem lokalu.

SMARJE PRI JELSAH. Gasilno društvo v Smarju pri Jelšah proslavi 11. julija 45-letnico obstoja, združeno z blagoslovitvijo novega društvenega prapora in izletom žalske župe. Ker je društvo strogo narodno in nlega članstvo zavedno, najtopleje priporočamo vsem bližnjim in daljnjim, da se proslave v čim večjem številu udeležijo in tako pomagajo k popolnejšemu uspehu. — Dramatični odsek sokolskega društva namerava koncem julija igrati »Moč uniforme«. Veseli nas, da bomo imeli po dolgem času zopet prikljo, da poleidmo v telodavnico ter se nasrkamo novega duha prave sokolske vztrajnosti.

RUŠE. V prilaznih Rušah, tam pod zelenim Pohorjem je imel v nedeljo 27. junija »Sokol« svoj telodavni nastop, ki je izpadel v vsakem oziru izredno lepo. Predvsem je povdariti, da je nastopil ruški Sokol samo s svojim domačim članstvom, naraščajem in deco, torej brez vsake sodeleže drugih sokolskih društev. Gotovo edini podeželski Sokol, ki stoji na tako trdnih nogah! Število nastopivših, okrog 80, je silajno spričevalo za br. starosta Mirka Goriška, ki je vzgojil z br. Črnkom, marljivo sestro Roziko in br. Šeškom tako lepo in močno sokolsko družino. Vse vaje so izpadle vrljub kračkotrajnemu vežbanju izvrstno. Zlasti je bil lep zadnji skupni nastop članstva, naraščaja in deco. Upamo, da je tudi sestra blagajničarka zadovoljna z gmoim uspehom. Vreme je bilo lepo. Ozadje telodavnega prostora, Pohorje s svojim bogatim zelenilom, nad vse mično. Po telodavbi se je razvila prisrčna, neprikljena zabava. Prireditve je posesti tudi starosta mariborske župe br. Juče Novak. Sokola v Rušah, ki vrši vevlačno kulturno delo ob meji, želimo še obilo uspehov, saj nam dokazujejo dogodki, ki se pravkar odigravajo pred našimi očmi, da more rešiti našo lepo, težko preizkušano Jugoslavijo edino narod, zdrav na duhu in v telesu. Zdravo, lepe Ruše!

Poslano

G. Vinko Narat
trgovec

Grosuplje.

Izabili ste naju v Vašo trgovino ter brez prevrice pregledali najino blago, za čegar prodajo imava popolno pravico od velikega županstva v Ljubljani. Tudi ste si dovolili pridržati dva kosa blaga. Vprašamo Vas javno, kdo Vas je pooblastil, da kontrolirate blago krošnjarjev, in da konfiscirate pošteno blago? To boste odgovarjali pred novomeško sodnijo, kjer sva vložila tožbo in kjer nama boste poravnali izgubo in stroške.

Popović Janko in Marko
krošnjarja.

Izjava

Podpisani preključim vse žaljivke, katere sem rabil napram Alojziju in Josipu Fluherju iz Sv. Jurija ob Pesnici.

Maribor, dne 1. julija 1926.
JOSIP TREIBER.

Strojno mizarstvo in pogrebno podjetje

M. Gogala na Bledu

izvršuje solidno in iz zanesljivo prvovrstnega suhega lesa z večletno garancijo pohištvo, portale, izložbena okna, vrata itd. Specijalna tvornica za izdelavo mrtvaških krst.

Zahtevajte oferte!

Luka Vilhar

URAR 5036 a

se je preselil iz Kopitarjeve ulice na

Dunajsko cesto št. 12

se je preselil iz Kopitarjeve ulice na

Dunajsko cesto št. 12

se je preselil iz Kopitarjeve ulice na

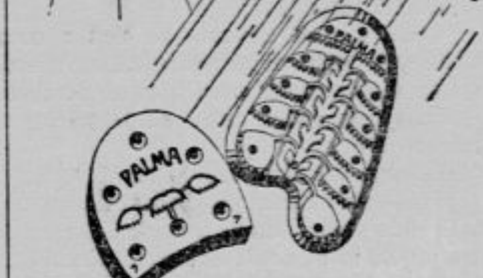
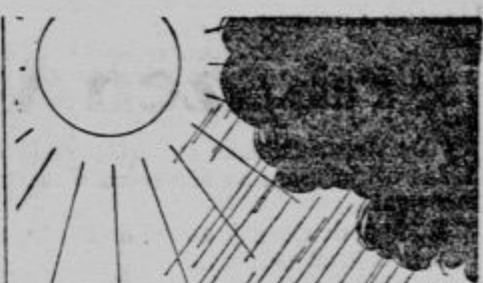
Dunajsko cesto št. 12

se je preselil iz Kopitarjeve ulice na

Dunajsko cesto št. 12

se je preselil iz Kopitarjeve ulice na

Dunajsko cesto št. 12

PALMA

kaucukaste pete in podplate

nosite ob vsakem vremenu »PALMA« ni razkosje, ker nudi elastično, ugodno hojo, in je tembolj vsakemu praktičnemu in štedljivemu človeku neobhodno potrebna, ker je mnogo trpežnejša in cenejša nego usnje. — En sam poizkus vas hitro prepriča, tako da ne boste več hoteli nositi čevljev brez »Palme«!

Obiskovalcem velesejma se priporočajo naslednje tvrdke:

Stavbno mizarstvo

PETER BIZJAK

Ljubljana, Spodnja Siška 136

Pile (turpije) in rašpe

Ivan Figar

blizu velesejma (ob gostilni »Novi svet«)

IVAN JAX I SIN

tovarniška zaloga šivalnih, pisalnih in pletilnih strojev ter koles

Ljubljana, Gosposvetska cesta 2

FOTO-ATELJE

ANT. URŠIČ

(V HIŠI TRGOVSKE BANKE)

VHOD IZ FRANČISKANSKE UL. 10/II.

RESTAVRACIJA IN HOTEL

»LLOYD«

na SV. PETRA cesti št. 7

se priporoča obiskovalcem velesejma z izborno kuhinjo, prvovrstno pljačo in lepimi sobami za tuje. Senčnat, brezprašen vrt.

Z odl. spoštovanjem

MARJA TAUZES.

Godbeni instrumenti

na velesejmu P. »G«

Krajni šolski svet na Bučki

odda popravilo

dveh šolskih peči.

Ogleda in ponudbo stavi se do 15. julija t. l.

Krajni šolski svet na Bučki, Dolenjsko

Fran Seiat, predsednik.

L. TURK

LJUBLJANA, PRED ŠKOFIJO 1/1

Strojno pletenje, nogavice, čepice, obleke, lopke, majce l. t. d.

Najnižje cene!

Prodajo se:

3 kompletne, dobro ohranjene premične rešetke (Kettenrost) tvrdke »Erste Brünner Maschinenfabrik«.

Rešetkina ploščina 6.05 m² (2335 mm širine in 2591 mm dolžine). So še v obratu in se lahko ogledajo v naši tovarni. — Prodasta se tudi 2 parna kotla, sistema »Tisch-bein« z dvojnimi parnim prostorom, s kompletnim kuriščem, vsak po 180 m² kurilne ploskve s koncesionirano prenapetostjo 10 atm. Teža enega kotla z armaturami ca. 28.000 kg — 1 parni kotel kakor zgoraj, le s 150 m² kurilne ploskve. Teža tega kotla ca. 22.000 kg.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode, d. d.

tehniška centrala Vevče pri Ljubljani.

73-a

Gaston Leroux:

Prikazen v Operi

Da ste videli, kako sva iztegovala jezik k pljuskajoči obali!... Najine oči in ušesa so bila polna vode, jezik pa je ostal suh kakor roževina!...

Ko je g. de Chagny dospel do zrcala, ga je obrazil... in tudi jaz... sem obrazil zrcalo!...

Bilo je žareče!...

Tedaj sva se zavalila po tleh z obupnim hropenjem. G. de Chagny je nastavljal na sence zadnje pištole, ki je bila še nabasana, jaz pa sem zagledal pred nogami pendjabski konopec.

Zdaj sem vedel, zakaj se je pri tretji sliki zopet prikazalo železno drevo!...

Železno drevo je čakalo name!...

Ko pa sem gledal pendjabski konopec sem uziel nekaj, kar me je tako silno streslo, da se je g. de Chagny ustavil v svoji samomorilski kretnji. Že je mrmral: »Zbogom, Kristina!...«

Prijel sem ga za roko in mu odvzel pištole... Nato sem se po kolenih splazil do tistega, kar sem bil videl.

Zraven pendjabskega konopca sem v zarezih tal odkril žebelj s črno kapico, čigar raba mi ni bila neznana.

Končno sem torej našel pero mehanizma, ki bo dprlo vrata... ki nama vrne svobodo... ki nama izroči Erika v oblast!

Potipal sem žebelj... Pokazal sem g. de Chagnyju žareč obraz!... Žebelj s črno kapico se je vdal pod pritiskom... in tedaj...

... In tedaj se niso odprla vrata v zidu, marveč se je odloputnilo v tleh propalo.

Iz te črne votline je takoj zavel svež zrak. Sklonila sva se nad svetlo četverkotnik kakor nad bister studenec in sva pila hladno senco.

Sklanjala sva se niže in niže k propalu. Kaj neki utedne biti v tej luknji, v tej kleti, ki je tako tajinstveno odprla svoja vrata v tleh? Nemara je tam notri voda?...

Pitna voda!...

Iztegnil sem roko v temo in zadel sem na kamen, nato na drugi kamen... na stopnice... črne stopnice, ki so vodile v klet.

Vikont je bil že pripravljen, da plane v luknjo!...

Ce ni doli vode, se da tja vsaj uiti pred žarečim objemom teh strašnih zrac!...

Toda zadržal sem vikonta, ker sem se bal kake nove zvijače pošasti. Prižgal sem lanterno in odšel prvi navzdol!...

Stopnice so se potapljale v najglobljo temo. O. ta čudežni od stopnic in teme!...

Tega hladu ni mogla povzročiti samo prežračevalna naprava, ki jo je gotovo postavil Erik v kleti, marveč je izhajala predvsem iz same zemlje, ki je morala biti popolnoma prepojena z vodo v globini, kjer sva se nahajala... Tudi jezero ni moglo biti daleč!...

Kmalu sva dospela do konca stopnic... Oči so se jele privajati senci in razločevati okrog naju oblike... okrogle oblike... Nameiril sem tja svetli pramen lanternne!...

Sodi!...

Bila sva v Erikove kleti!

Tu je moral hraniti vino in morda tudi pitno vodo!...

Znano mi je bilo, da je Erik velik prijatelj dobre kapljice!...

Hej! Koliko pijače v tej kleti!...

G. de Chagny je božal okrogle oblike in ponavljal: »Sodi, sodi!... Koliko sodov!...«

V resnici jih je bilo jako simetrično razvrščeno čedno število v dveh vrstah, med katerima sva stala!...

Bili so majhni sodčki in presodil sem, da je Erik izbral to velikost nalašč zato, da bi jih lažje prenesel v klet.

Ogledovala sva si druga za drugim in iskala, če nima kateri med njimi pipe, po čemer bi spoznala, da je že nastavljen.

Toda vsi sodi so bili neprodušno zaprti.

Tedaj sva enega med njimi napol privzdignila in začela z nožem obdelovati čep.

V tistem trenutku se mi je zazdelo, da čujem iz daljave enolično petje z znanim ritmom, ki sem ga že pogosto slišal na pariških ulicah:

»Sodi!... Sodi!... Ali imate kaj sodov na prodaj?...«

»Ho, ho! Prisegam vam,« je dejal vikont, »da se petje oddaljuje v sodu!...«

Vstala sva in pogledala zadaj za sod!...

»Notri je!« je rekel g. de Chagny; »notri je!...«

Toda slišala nisva ničesar več... in ugotoviti sva mogla samo slabo stanje, dejansko zmešnjavo svojih čutov!...

Vrnila sva se k čepu. G. de Chagny je podstavil obe roki in z zadnjim naporom sem izbil čep.

Vikont je približal polno prgišče k svetilki!... Sklonil sem se nad njegove roke... In takoj sem zagnal lanterno s tako silo proč, da se je zdrobila in ugasnila... ter bila uničena za naju!...

Tisto, kar sem videl v rokah g. de Chagnyja... je bil smodnik!

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 19.—

Soba
s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo, se odda v središču mesta 2 gospodoma. Naslov v upravi »Jutra« 17998

Prazna soba
s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo, se odda v središču mesta 2 gospodoma. Naslov v upravi »Jutra« 17997

Majhna soba
se takoj odda v Strelški ulici št. 8, pritličje, dno. 17994

Prazna soba
s posebnim vzhodom, se odda. Kje, pove upr. »Jutra« 17991

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, oddam boljši gospodini na Poljanem nasipu. Vpraša se v Dalmatinski ulici št. 13/1. levo. 18000

Lepa soba
se odda v bližini vlada. Naslov pove uprava »Jutra« 18008

Soba
s posebnim vzhodom, preprosto opremljena, se odda boljši gospodini na Poljanem nasipu. Vpraša se v Dalmatinski ulici št. 13/1. levo. 17993

Prazna soba
event. s souporabo kuhinje, lepo mlado zakonski par. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Tabor-Kolodvor«. 18015

Kdo
hoče čedni in pridni vdovi posojiti 1000 Din? Ponudbe na upr. »Jutra« pod »Postna vrtnice«. 18006

Depiz
Annemarie!
Pisma vsee. Na evidecjo četrtje jutraj. — Poljube 18033

Izurnjena gospodinja
Maribor
Dvigajte pismo — Gorican. 18063

Turist
Išče 12-20 let staro partniero. Cenj. ponudbe pod »Kam. planine« na upravo »Jutra«. 18010

Počitnice
Dvigajte pismo. Brinber. 17987

Alasba
Klavr
(Stutifligel) ali pianino. Dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Klavr«. 18062

Živali
Foksterijeri
kratkolaki, prstne pasme, 3 mesece stari, zelo lepi, poceni naprodaj. Dopolni interesov na upr. »Jutra« pod »Foksteri«. 18021

Psica
lepa, mlada in mladičji volje pasme, se prodaja na Martinovi cesti št. 30. 18001

Izguljena
Zlat medalion
z briljantom in belim email okvirjem, se je izgubil v soboto sverer na veselemu do pošte. Pošten najditelj naj ga proti visoki nagradi odda v upravi »Jutra«. 17919

Zlata damska ura
(zapestila) brez verige, se je izgubila od Zvezde do glavnega kolodvora. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi v upravi »Jutra«. 18016

Delavska knjižica
se je izgubila od univerze po Wolfovi ulici do franciskanskega mostu. Pošten najditelj naj jo vrne na naslov: Mijo Nežić, Prst škofijo 15. 17996

Renault!

najsolidnejši voz.

Nove izdatno znižane cene!

Zahtevajte ponudbo pri zastopstvu:

A. LAMPRET,

Ljubljana, Dunajska cesta 22

Vajenec
kateri ima stanovanje pri starejših, se sprejme v lastni »Jutra«, Maribor. 18064

Pletilje
dobro izurjene za bombažno in volno triletno, se oddajo. Zapolnjen celo leto. Pisarne poslati na naslov: D. Mirilović, Nova Gradiska (Slavonija). 17938

Učenec
za trgovino s mešanim blagom, se išče za takoj. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Dolenjsko«. 18019

Pekovski vajenec
se takoj sprejme na Dunajski cesti 88. 18004

Kontoristinja ali praktikančinja
zmožna nemške in laške korespondence, stenografije in stroještva, se sprejme v pisarno večje trgovine na delu, s hrano, stanovanjem in celo oskrbo v hiši. Nastop takoj. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Svet. 1612«. 17988

Službe (iščejo)
20letno dekle
išče službo k boljši družini izven Ljubljane. Zna nekoliko šivati in kuhati. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Zanetljiva«. 17997

Plačilna natakariča
poštena, zanesljiva, z dolgoletnim izkušenjem. Iščemo službo na hotelu. Ali mesto blaginčarke v hotelu restavraciji. Naslov v upr. »Jutra«. 17968

Trgovski pomočnik
računalnik — želi premeniti službo v večjo trgovino mešanega blaga na delu — proti malenkostni plačniti plačji. Nastop takoj. Ponudbe na upr. »Jutra«. 17997

Kontoristinja
izkušena, lepe znanosti, z večletno prakso, želi zaposlenje, očitoma premoščeno, v pisarno. Pisarno na upravo »Jutra« pod »Samostojno vodstvo«. 2468

Konservatorist
trompetist, išče mesto s stalnim zaslužkom pri kakem abonirani orkestru. Ponudbe na upr. »Konservatorist«. 18022

Mehanik
dobra moč, išče mesto kot električar-inštalater za visoko in nizko napetost na električno. Naslov pove uprava »Jutra«. 18000

Gospodična
ki zna perfektno nemško in slovensko, gre takoj k večjim otrokom. Naslov v upr. »Jutra«. 18006

Dekle
z nekoliko izobrazbe, veča slovenskega, italijanskega in deloma nemškega jezika, išče službo pri boljši družini ali otrokom. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »Svet. 18009

Gospodična
vajna vsa gospodinjstva želi mesta gospodinjice pri samem ali rdečem s otroci. Dopolni interesov na upr. »Jutra« pod »Hedvika«. 18020

Šivilja
išče mesto po zasebnih hišah proti dnevni plačniti. Naslov pove uprava »Jutra«. 17982

25.000 Din kavčije
v gotovini položim takoj, ako doblim potrebna uradna (blaginčarke) pri denarjem (blaginčarke) in sicer najraje v Ljubljani. Cenj. ponudbe na upr. »Jutra« pod »Svet. 18005

Wanderer avto
za 25.000 Din, z 2 sedežima in pokritim prostorom za prtljago, jako pripraven za potnike, prolam. Na ogled v garaži Stupice v Ljubljani, Slomkova ulica 17984

Salonska oprema
kompletna, s zastori, progo in lesenem, se prodaja. Naslov v upr. »Jutra«. 17981

Prostor
primeren za izveševanje mirne obiti, se išče. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »Svet. 18002

Mesarski pomočnik
iskal, išče dobro mesto — (tudi tu) na delu. Naslov v upr. »Jutra«. 17993

Kupim
Pisalni stroj
dobro ohranjen, in čedno pisarniško garnituro (mizico, 3 stole in preprogo) k u. p. m. Ponudbe s popustom in neno pod »Svet. 18009

Prodam
Proda se
veled smrti polkovnika Pušnja v gradu Tivoli. I. nadstropje levo. Jelitica (barok), palnica (barok in renaissanc), jedilni servisi, stekleni servisi, razne ure in drugi predmeti. Pogleda in kupi se istotam. 17621

Pri »Solncu«
K. Widmayer
Peričarjev trg (za vodo). Pogodbe, opreme za neveste in novorojenčke, a bta h (pečo) vse vrste pletenih lastne tovarne. Na delu poselne cene. 17091

Razprodaja!
Dobro ohranjeno pohištvo, slavniki in kločki od 5 do 60 Din; harizim, traki kinž za klobake. Vse tečaji pomeni veled deložatke in v ohranjeni obliki. Samo le par dnt Sv. Petra cesta 23 17889

Prodajalni pult
4 m dolg, s pripadajočo omario, dalje kotel za prodajo petroleja na drobno ter belinico za 500 kg radi se litve prodam. Naslov pove uprava »Jutra«. 17871

Tovorni avto
»Astro Fiat«, dvetonjski, 45 k. s. strojem, ki vleče na vsaki klanec 8000 kg, s 4 volanjskimi jeklenim vozom, vse v dobrem stanju in v obratu za videti, veled nabave manjšega avta. Na prodaj Naslov pove uprava »Jutra«. 17898

Šivalni stroji
mali »Singer«, se po jako ugodni ceni prodaja v Zgornji Siki 108. 18005

Proda se:
gramofon s 50 pločkami, daljnogled za turiste ter 100 vezanih knjig za knjižnico. Naslov pove uprava »Jutra«. 18015

Posor!
Drva najceneje
nabavite pri Ivan Siki. parketna tovarna in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ulica 4. — Bukovi oplašiti od parket (kratki) 20 Din 100 kg; bukovi oplašiti od parket (dolgi) 15 Din 100 kg na skladišču. Dostava na dom pri odjemu v 500 kg po 5 Din na 100 kg. Bukove cepce, suhe, met dolge 140 Din prost. meter; bukove cepce, suhe, kratke žagane. 150 Din prost. meter; bukove cepce, suhe, klanje. 165 Din prost. meter. Strankam v Ljubljani postavljene na dom. Oddaja v celih vagonih cepce po 22 Din na 100 kg; oddaja v celih vagonih okroglice po 18 Din na 100 kg; vse franko varon Ljubljana, glavni kolodvor — Trgoval. uradi, hankle itd. preskrbite si drva po teh najnižjih cenah! — V skladišču se oddajajo drva tudi v manjših množinah! 17883

Lokal z 2 sobama
v pritličju ali prvem nadstropju, v bližini glavnega kolodvora, vzamem takoj v najem. Naslov pove upr. »Jutra«. 17901

V najem vzamem
vinsko klet, gostilno ali restavracijo v Ljubljani. — Točni opis s pogoji pod »Gostilna« na Aloma Company, Ljubljana. 18009

Skladišče
za 10 vagonov kuriva, klev in stanovanjska soba za skladiščna, v bližini železnice, glavni kolodvor, se vzame takoj ali kasneje v najem. Ponudbe s natančnim opisom in ceno pod »Zeleznica« na upr. »Jutra«. 17904

Prometno kavarno in slaščičarno
s stanovanjem dam takoj v najem. Ponudbe strokovnjakov pod »Stalna ekstenza« na upravo »Jutra«. 17839

Lepa soba
se odda takoj le boljšemu gospodu ali čez dan odsotnemu zakonskemu paru. — Oddaja se samo popoldan. Naslov pove uprava »Jutra«. 18012

Soba
s souporabo kuhinje, se takoj odda v Zelni panti št. 307. 17989

Lepa, zračna soba
v središču mesta, se odda solidnemu gospodu s t. j. jutraj. Naslov pove uprava »Jutra«. 18014

Vožnja zastoni
v Ljubljano pridobite če kupite čevlje v dobroznani trgovini

»DOKO«
Prešernova ulica 9, dvoriče pri gl. pošti

Fin. lak z zaponkami za dame 180 Din
Fin. lak ali boks za dame 140 Din
Fin. lak za gospode 240 Din
Fin. ševro ali boks za gospode 170 Din

Vsak izdelek z jamčenjem ker je iz lastne tovarne — Za obisk se priporoča.

I. Čarman.

Lovsko dvocevko
brezpetelno se prodaja v Novem Vošnjaku št. 62. 18950

Skladišče ali klet
se vzame v najem. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Takoj 1926«. 17992

2 solnčni sobi
za 4 osebe oddam s hrano za dva počitnice na Gorjanskem. Naslov v upr. »Jutra«. 17967

Zamenjam krasno stanovanje
z 8 sobami v središču mesta s enakim stanovanjem s 5 sobami. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »V. A. 165«. 17472

Sobo ob morju
moderno opremljeno, s 2 do 3 posteljami in kuhinjo, oddam po nizki ceni leto- vitarjem. — Naslov pove upr. »Jutra«. 18036

Mesečna soba
lepo opremljena, v središču mesta, z električno razsvetljavo, se takoj odda. — Naslov pove uprava »Jutra«. 18048

Gospod
se sprejme takoj na stanovanje in hrano v središču mesta. Naslov pove uprava »Jutra«. 18061

Dotični gospod
ki se je izgubil radi stanovanja 30. junija med 8. in 9. uro v favčarjev ulici 4 (pritličje levo), naj se takoj zglaš. istotam. 18067

Stan za smeštaj žandarmerije
z 24-30 odeljema u novoj bli staroj zgradbi, močje bti i dve zgrade. Usmene informacije dobije vsaki komandant B. žandarmerijskega polka, Bielewsova 3. 18051

Sobo z 2 posteljami
oddam takoj v bližini obrtne šole. Naslov pove uprava »Jutra«. 18033

Zakonski par
boljši, brez otrok. Išče stanovanje 2-3 sob s priključno za mesec septembra, oktober ali november. Plaša 500-1000 Din. Cenj. ponudbe na upravo »Jutra« pod »Državna namestena«. 18008

Stanovanje
2 sob, kuhinje (kupaletne) s pritličjem. Išče zakon. ski par brez otrok za takoj. Plaša tuji za 1 leto naprej. — Ponudbe na upr. »Jutra«. Turšič, Rešljeva cesta 27. 18013

Lepa soba
se odda takoj le boljšemu gospodu ali čez dan odsotnemu zakonskemu paru. — Oddaja se samo popoldan. Naslov pove uprava »Jutra«. 18012

Delavska knjižica
se je izgubila od univerze po Wolfovi ulici do franciskanskega mostu. Pošten najditelj naj jo vrne na naslov: Mijo Nežić, Prst škofijo 15. 17996

Renault!
najsolidnejši voz.

Nove izdatno znižane cene!

Zahtevajte ponudbo pri zastopstvu:

A. LAMPRET,

Ljubljana, Dunajska cesta 22

Razno

Grado
Češki pension »Anoraa« na obali, 2 minuti od kopališča oddaljeno, izbora kuhinja, na željo hrana za otroke, zmerne cene, radio. Posestnik: E. Filova. 17749

Šivalni stroji
potrebujem za poštillsko dobo (t. j. 3 meseca) proti odškodnini. Naslov v upr. »Jutra«. 18023

3 otroke
sprejemam na izrejo. Naslov pove uprava »Jutra«. 17993

Gospodična
namerava prodati svoj dopust v kakem primorskem letovišču. Veled pomanjkanja družbe se želi pridružit mladi, izobraženi in simpatični gospodični, ki ima iste načrte. Ponudbe pod »Oldi« na upravo »Jutra«. 17920

Pogubo vsaki družini
prinašajo nalezljive bolezni. Kako se jih ubranite izveste iz knjige Dr. Josip Tičar: **Boi nalezljivim boleznim**. Cena s poštnino vred Din 1950. »arodila na knjigarno Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Srečko Potnik in drug, Ljubljana
sarna destilacija eseno, eteričnih proizvodov, eterov ter izdelovanje sadnih sokov

Telefon 110 Metelkova ulica 13 Telefon 110

PRIPOROČA:

sadne marmelade, pravi malinovec, limonov sok, arome za nealkoholne pijače, sadne ctere, esence za rum i. t. d., i. t. d.

= Paviljon »E« št. 97. =

4775a

A. Amann, Tržič

moderno podjetje za fino in elegantno

pohištvo

Specijaliteta: 70 a

Lepo jedilnice in spalnice v okusnih formah, najsolidnejši izdelavi in nizkih cenah. — Razstavljeno: »Volesejem« Paviljon E št. 19-21

B. S. A. Motocikli

in prikolice najnovejši modeli l. 1926 po nižnjih cenah dospeli. Na ogled in poskušnjo pri **JUGO AUTO**, d. z. o. z. Ljubljana, Dunajska cesta 36. Telef. 236. Ceniki na zahtevno brezplačno. 163 a

Potnikom

ki stalno potujejo po Kranjskem in Štajerskem, damo kot postranski zaslužek v razprodajo brezkonkurenčni izdelek. Ponudbe z referencami na upravo pod značko »Stalni zaslužek 41« 534 a

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli povodom smrti naše nepozabne mame, gospe

Josipine Cerar

se tem potom vsem najpriščičneje zahvaljujemo.

Posebej nas veže dolžnost zahvaliti se darovalcem prelepih vencev in cvečja, gg. pevcem za ganljivi žalostinki in vsem onim, ki so v tako velikem številu spremili ljubljeno pokojnico na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 1. julija 1926.

Globoko žalujoči ostali.

Zaujoč: Mici Kramar.

Urejuje Franc Puc, Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar, Za Narodne tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek, Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.